

Małgorzata Pasieka

Język polski dla cudzoziemców Ćwiczenia dla początkujących

Luis Alberto Linares Guirino

**Wrocław 2010
Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego**

Recenzent
Anna Dąbrowska

Redaktor Wydawnictwa
Anna Miecznikowska

Opracowanie typograficzne i projekt okładki
Barbara Kaczmarek

Wydanie książki sfinansowane przez Szkołę Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców
oraz Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego

© Copyright by Małgorzata Pasińska 2001

ISBN 978-83-229-2141-8

Wydanie I – dodruk
Łamanie wykonano w Wydawnictwie Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o.
Wydrukowano we Wrocławskiej Drukarni Naukowej PAN im. S. Kulczyńskiego Sp. z o.o.

Spis treści

Wstęp	7
Rzeczowniki i przymiotniki	9
Mianownik liczby pojedynczej	9
Mianownik i biernik liczby mnogiej rzeczowników niemęskoosobowych	16
Mianownik liczby mnogiej rzeczowników męskoosobowych	20
Dopełniacz liczby pojedynczej	33
Dopełniacz liczby mnogiej i biernik liczby mnogiej rzeczowników męskoosobowych	41
Celownik liczby pojedynczej i liczby mnogiej	51
Biernik liczby pojedynczej	59
Narzędnik liczby pojedynczej i liczby mnogiej	64
Miejscownik liczby pojedynczej i liczby mnogiej	73
Stopniowanie przymiotników i przysłówków	83
Zaimki	90
Zaimki osobowe	90
Pozostałe zaimki (względne, pytajne, przeczące, dzierżawczy „swój”, nieokreślone)	96
Liczebniki	102
Czasowniki	109
Czas teraźniejszy	109
Czas przeszły. Aspekt	116
Czas przyszły. Aspekt	124
Tryb rozkazujący	128
Tryb warunkowy. Zdanie warunkowe	132
Przymyki	139
Spójniki	142
Transformacje zdań	146
Ćwiczenia z lukami	149
Ćwiczenia mieszane	155
Klucz do ćwiczeń	172

Wstęp

Niniejszy zbiór ćwiczeń gramatycznych przeznaczony jest przede wszystkim dla studentów rozpoczynających naukę języka polskiego. Dobór problemów gramatycznych i słownictwa oparty jest zarówno na programie krakowskim pod red. Władysława Miodunki, jak i na najczęściej używanych podręcznikach JPJO na tym poziomie. Tak więc pewne ćwiczenia wykraczają poza ramy określone samym tylko programem, ponieważ niektórzy autorzy podręczników dla początkujących wprowadzają bogatszy materiał gramatyczny (np. rozbudowany celownik, liczbę mnogą męskoosobową, tryb rozkazujący itp.). Poczynione tu uzupełnienia powodują, że ćwiczenia mogą stanowić sprawdzian, który pozwoli studentom samodzielnie (w załączeniu klucz) ocenić, czy opanowali już w całości określony problem gramatyczny, np. podstawy polskiej deklinacji.

W przygotowanym zbiorze większość stanowią ćwiczenia strukturalne lub wybo-ru, co pozwala zweryfikować zarówno sprawność produktywną, jak i receptywną w zakresie znajomości gramatyki. W ostatniej części zbioru pojawiają się ćwiczenia związane z rekonstrukcją tekstu, których celem jest nie tylko sprawdzenie umiejętności gramatycznych, lecz także znajomości słownictwa.

Zastosowane skróty:

<i>m</i>	– rodzaj męski
<i>f</i>	– rodzaj żeński
<i>n</i>	– rodzaj nijaki
<i>lp.</i>	– liczba pojedyncza
<i>lm.</i>	– liczba mnoga

Rzeczowniki i przymiotniki

Mianownik liczby pojedynczej

- 1** Proszę wybrać odpowiednie pytanie do każdego zdania: *Co to jest?*, *Kto to jest?*
Choose the appropriate question for each sentence: *Co to jest?*, *Kto to jest?*

Przykład: To jest Ewa Janik. *Kto to jest?*

1. To jest pan Adam. *Kto to jest?*
2. To jest mój ojciec. *Kto to jest?*
3. To jest moje mieszkanie. *Co to jest?*
4. To jest moja siostra. *Kto to jest?*
5. To jest książka. *Co to jest?*
6. To jest zeszyt. *Co to jest?*
7. To jest długopis. *Co to jest?*
8. To jest komputer. *Co to jest?*
9. To jest moja babcia. *Kto to jest?*
10. To jest telefon. *Co to jest?*

- 2** Proszę wybrać odpowiednie zaimki wskazujące dla każdego zdania: *ten/tamten*,
ta/tamtą, *to/tamto*.
Choose the appropriate demonstrative pronouns for each sentence: *ten/tamten*,
ta/tamtą, *to/tamto*.

Przykład: *To* pióro jest nowe, a *tamto* jest stare.

1. komputer jest zepsuty, a jest dobry.
2. mieszkanie jest za małe, a jest za duże.
3. drzewo jest bardzo stare, a jest bardzo młode.

4. książka jest ciekawa, a jest nudna.
5. dom jest wysoki, a jest niski.
6. dziewczyna studiuje, a nie studiuje.
7. pan tu mieszka, a pan tu nie mieszka.
8. pokój jest duży, a jest mały.
9. dziecko ma 5 lat, a ma 6.
10. kobieta tu pracuje, a tu nie pracuje.

3 Proszę wybrać odpowiedni rodzaj przymiotnika. Choose the appropriate gender of the adjective.

Przykład: Ta książka jest *ciekaw*.

1. Pani Maria jest bardzo c) ciekawa
a) młody b) młoda c) młode
2. Pan Jan jest c) nerwowa
a) nerwowe b) nerwowy
3. Ten poeta jest c) interesujący
a) interesująca b) interesujące
4. *Quo vadis* Sienkiewicz to bardzo powieść.
a) znany b) znana c) znane
5. Dzisiaj jest dosyć noc.
a) zimny b) zimne c) zimna
6. Dzisiaj jest pogoda.
a) ładne b) ładna c) ładny
7. Jego kolega jest bardzo
a) zdolny b) zdolne c) zdolna
8. Ten telefon jest
a) zepsute b) zepsuty c) zepsuta
9. Jej pokój jest dosyć
a) jasny b) jasna c) jasne
10. Ich mieszkanie jest dosyć
a) ciemny b) ciemna c) ciemne

4 Proszę użyć pytania do poniższych zdań, wybierając odpowiedni rodzaj zaimka: *jaki, jaka, jakie.* Ask questions choosing the appropriate gender of the interrogative pronoun: *jaki, jaka, jakie.*

Przykład: Ten zeszyt jest cienki.

Jaki jest ten zeszyt?

1. Ta książka jest bardzo droga.
2. To mieszkanie jest bardzo małe.
3. To dziecko jest bardzo spokojne.
4. Ten obraz jest bardzo stary.
5. Ten pokój jest bardzo ładny.
6. Ta ulica jest bardzo szeroka.
7. To miasto jest bardzo duże.
8. Ten samochód jest czerwony.
9. Ten kot jest czarny.
10. Ta dziewczyna jest bardzo wysoka.

5 Proszę użyć pytania do poniższych zdań, wybierając odpowiedni rodzaj zaimka: *który, która, które.*

Ask questions choosing the appropriate gender of the interrogative pronoun: *który, która, które.*

Przykład: Ta książka jest ciekawa.

Która książka jest ciekawa?

1. Ten tramwaj jest zepsuty.
2. Ta szkoła dzisiaj nie pracuje.
3. Ten klucz jest mój.
4. To pióro jest moje.
5. To mieszkanie jest bardzo ciemne.
6. Ten komputer jest bardzo tani.
7. Ta kobieta tu nie pracuje.

8. Ten sklep jest bardzo drogi.
9. Ta dziewczyna studiuje medycynę.
10. Ta książka jest moja.

6 Proszę ułożyć pytania do poniższych zdań, wybierając odpowiedni rodzaj zaimka: *czyj, czyja, czyje*.

Ask questions choosing the appropriate gender of the interrogative pronoun: *czyj, czyja, czyje*.

Przykład: To jest mój pies. *Czyj to jest pies? Czyj jest ten pies?*

1. To jest moja książka.
2. To jest nasz komputer.
3. To jest jego mieszkanie.
4. To jest jej pokój.
5. To jest ich dom.
6. To jest mój zeszyt.
7. To jest jego samochód.
8. To jest jej pióro.
9. To jest moja torba.
10. To jest jej plecak.

7 Proszę odpowiedzieć na pytania.
Answer the questions.

Przykład: Jaki jest twój pokój? *Mój pokój jest duży.*

1. Który pokój jest twój?
2. Jaki jest ten film?
3. Która torba jest twoja?
4. Czyj jest ten parasol?
5. Czyja to jest książka?
6. Jaka jest dzisiaj pogoda?

7. Jakie jest to mieszkanie?
8. Które pióro jest twoje?
9. Czyje to jest pióro?
10. Czyja to jest rękawiczka?

8 Proszę użyć odpowiedniego zaimka osobowego.
Use the appropriate personal pronoun.

Przykład: To jest pani Ewa Adamska. *Ona* tu pracuje.

1. To jest mój pies. *nazywa się Brutus.*
2. To jest mój dom. *jest bardzo duży.*
3. To jest piękne i duże mieszkanie. *jest bardzo drogie.*
4. To jest ulica Kościuszk. *jest bardzo długa.*
5. To jest Kasia i Jacek. *tu mieszkają.*
6. To jest Ewa i Anna. *tu pracują.*
7. To jest Adam i Marek. *studują medycynę.*
8. To jest mój pokój. *jest wygodny.*
9. To jest ładna piosenka. *jest bardzo znana.*
10. To są moje książki. *są bardzo stare.*

9 Proszę wybrać odpowiedni zaimek.
Choose the appropriate pronoun.

Przykład: To jest *moja* książka.

a) moja	b) mój	c) moje
1. Ten długopis jest zepsuty. *długopis jest zepsuty?*
a) jaki b) który c) czyj
 2. To jest mój samochód. *jest bardzo stary.*
a) ono b) on c) ona
 3. Ta ulica jest bardzo krótka. *jest ta ulica?*
a) która b) jaka c) czyja
 4. To mieszkanie jest moje. *jest to mieszkanie?*
a) jakie b) czyje c) które

5. To jest pani Anna. pracuje jako nauczycielka.
a) kto b) która c) ona
6. To są państwo Nowakowie. tu mieszkają.
a) one b) oni c) ono
7. To jest plac Kościuszki. jest w centrum.
a) co b) on c) który
8. To nie jest wasza książka. jest moja.
a) która b) ona c) czyja
9. Jego pokój jest na dole. pokój jest na dole?
a) jaki b) czyj c) który
10. To muzeum jest bardzo stare. jest to muzeum?
a) jakie b) czyje c) które

10

Proszę podać przymiotnik o znaczeniu przeciwnym.
Give an adjective of the opposite meaning.

Przykład: jasny pokój *ciemny pokój*

1. niski budynek
2. mały samochód
3. wygodny fotel
4. ładna pogoda
5. długi film
6. interesująca powieść
7. stary dom
8. wąska ulica
9. tania książka
10. miła kobieta

11

Proszę odpowiedzieć twierdząco i przecząco na zadane pytania.
Answer in the affirmative and in the negative.

- Przykład: Czy to jest twoja książka?
a) *Tak, to jest moja książka.*
b) *Nie, to nie jest moja książka.*

1. Czy to jest twoja fotografia?
a)
b)
2. Czy twoja siostra tu pracuje?
a)
b)
3. Czy Ewa tu mieszka?
a)
b)
4. Czy twój samochód jest zepsuty?
a)
b)
5. Czy jesteś chory?
a)
b)
6. Czy to ćwiczenie jest trudne?
a)
b)
7. Czy ten tekst jest za długi?
a)
b)
8. Czy twój brat studiuje?
a)
b)
9. Czy twoja matka pracuje jako nauczycielka?
a)
b)
10. Czy twój ojciec nazywa się Jan Kowalski?
a)
b)

Mianownik i biernik liczby mnogiej rzeczowników niemęskoosobowych

- 12** Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: W moim pokoju są dwa *łóżka* [łóżko].

1. Ile kosztują? [to jabłko]
2. W tej dużej sali są tylko trzy [małe okno]
3. Wszystkie w autobusie są [miejsce, zajęte]
4. Te kosztują 15 złotych. [pióro]
5. Ewa ma dwa [duże mieszkanie]
6. Po ile są? [jajko]
7. W tym budynku są dwa [muzeum]
8. W tym mieście są cztery
[licium ogólnokształcące]
9. bawią się na podwórku. [małe dziecko]
10. Te są bardzo [ubranie, tani]

- 13** Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Ta dziewczynka ma dwa lata.

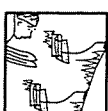
Te dziewczynki mają dwa lata.

1. Ta podłoga jest drewniana.
.....
2. Ten garnek jest bardzo drogi.
.....
3. Tu stoi czysta szklanka.
.....

- 14** Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Czy kupiłaś? [kwiat]

1. Czy trzeba kupić? [nowy zeszyt]
2. Jeśli chcesz kupić, powinnaś odwiedzić
..... w Rynku. [elegancki but, sklep]
3. Na tej ulicy są tylko trzy [nowy dom]
4. Proszę trzy, dwa i cztery
..... [ołówek, długopis, mała koperta]
5. Po ile są? [bilet tramwajowy]
6. Dwa bawią się na ulicy. [mały pies]
7. Agaty nie mieszkają we Wrocławiu. [siostra]
8. to [ta kobieta, Francuzka]

9. Od kogo dostałeś? [ten list]
 10. Nie wiem, gdzie są [mój dokument]

15 Proszę uzupełnić zdania, używając słów podanych w nawiasach w liczbie mnogiej.
 Complete the sentences putting the words given in brackets into the plural.

Przykład: We Wrocławiu były dawniej tylko *niebieskie tramwaje* [niebieski tramwaj]

1. w centrum Wrocławia są bardzo [ulica, wąska]
 2. są [ten pokój, wolny]
 3. Czy lubisz? [hiszpańska pomarańcza]
 4. Chcę kupić dla mojej siostry. [czerwona róża]
 5. to bardzo piękne zwierzęta. [koń]
 6. leżą na podłodze obok szafy. [twoja rzecz]
 7. Dostałem książkę „..... i Wrocławia”. [Ulica, plac]
 8. Tu można kupić z wikliny. [ładny kosz]
 9. Bardzo lubię [bal karnawałowy]
 10. On kupił [nowy talerz]

16 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
 Rewrite the sentences following the example.

Przykład: W tym pokoju jest nowy stół.
W tym pokoju są nowe stoły.

1. W tym biurze pracuje moja kuzynka.

 2. Na tej ulicy jest duży dom towarowy.

 3. Gdzie jest jakaś dobra restauracja?

4. Gdzie jest jakaś dobra kawiarnia?

 5. Proszę znaczek lotniczy do USA.

 6. Gdzie można kupić kartę telefoniczną?

 7. Moja koleżanka namalowała te obrazy.

 8. To ciastko nie jest świeże.

 9. Ta galeria jest dzisiaj zamknięta.

 10. To muzeum jest dzisiaj nieczynne.

17 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
 Complete the sentences following the example.

Przykład: W tym sklepie można kupić *ładne torby* [ładna torba]

1. Gdzie tu można kupić? [świeży owoc]
 2. Gdzie tu można kupić? [dobra wędlina]
 3. Gdzie tu można kupić? [tani mebel]
 4. Gdzie tu można kupić? [używany rower]
 5. Gdzie tu można kupić? [męski parasol]
 6. Gdzie tu można kupić? [elegancki but]
 7. Gdzie tu można kupić? [kryształowa szklanka]
 8. Gdzie tu można kupić? [takie pióro]
 9. Gdzie tu można kupić? [srebrny kołczyk]
 10. Gdzie tu można kupić? [damski płaszcz]

- 18** Proszę wybrać do każdego pytania odpowiedni zaimek: *jałie, ktore, czyje*.
Choose the appropriate interrogative pronoun for each question: *jałie, ktore, czyje*.

Przykład: Te płaszcze są wełniane. *jałie* ... są te płaszcze?

1. To są moje okulary. są te okulary?
2. Jej rękawiczki są zielone. są jej rękawiczki?
3. Te zeszyty są moje. zeszyty są twoje?
4. On kupił brązowe buty. buty on kupił?
5. Jej podobają się te sukienki. sukienki jej się podobają?
6. Jacek ma książki Agaty. on ma książki?
7. Oni chcą pożyczyć nasze rowery. rowery oni chcą pożyczyć?
8. Ewa chce kupić czarne spodnie. spodnie chce kupić Ewa?
9. Ten aktor czyta wiersze Szymborskiej. wiersze czyta ten aktor?
10. Tylko te dwie odpowiedzi są dobre. odpowiedzi są dobre?

Mianownik liczby mnogiej rzeczowników męskoosobowych

- 19** Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: *Moi kołedzy* ... studiują na uniwersytecie. [mój kolega]

1. są często [młody człowiek, niecierpliwy]
2. W tym szpitalu pracują bardzo [dobry lekarz]
3. tu nie mieszkają. [mój młodszy brat]

- 20** Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Ten młody Polak mieszka w Warszawie.
Ci młodzi Polacy mieszkają w Warszawie.

1. Ten młody Anglik mieszka w Londynie.
.....
2. Ten młody Litwin mieszka w Wilnie.
.....
3. Ten młody Amerykanin mieszka w Nowym Jorku.
.....
4. Ten młody Ukraińiec mieszka w Kijowie.
.....
5. Ten młody Rosjanin mieszka w Moskwie.
.....
6. Ten młody Łotysz mieszka w Rydze.
.....
7. Ten młody Holender mieszka w Amsterdamie.
.....
8. Ten młody Włoch mieszka w Rzymie.
.....

9. Ten młody Kazach mieszka w Ałma-Acie.

10. Ten młody Chińczyk mieszka w Pekinie.

21

Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Pan Kowalski i pani Kowalska to państwo
Kowalscy

1. Pan Nowak i pani Nowak to państwo
2. Pan Malicki i pani Malicka to państwo
3. Pan Janik i pani Janik to państwo
4. Pan Dąbrowski i pani Dąbrowska to państwo
5. Pan Lewiński i pani Lewińska to państwo
6. Pan Dobesz i pani Dobesz to państwo
7. Pan Miodek i pani Miodek to państwo
8. Pan Piotrowski i pani Piotrowska to państwo
9. Pan Matejko i pani Matejko to państwo
10. Pan Bigaj i pani Bigaj to państwo

22

Proszę wybrać dla każdego pytania odpowiedni zaimek: *jacy, którzy, czyi*.
Choose the appropriate interrogative pronoun for each question: *jacy, którzy, czyi*.

Przykład: Chcą nas odwiedzić synowie mojej siostry.

Czyi..... synowie chcą was odwiedzić?

1. Twoje książki mają ci panowie.
..... panowie mają moje książki?
2. W tym pokoju będą mieszkać nowi studenci.
..... studenci będą mieszkać w tym pokoju?

3. Ci lekarze pracują teraz w nowym szpitalu.

..... lekarze pracują teraz w nowym szpitalu?

4. W tym hotelu pracują jej kuzyni.

..... kuzyni pracują w tym hotelu?

5. Koledzy mojego brata mieszkają teraz w Anglii.

..... koledzy mieszkają teraz w Anglii?

6. Nasi sąsiedzi są bardzo mili.

..... są wasi sąsiedzi?

7. Moi bracia są teraz za granicą.

..... bracia są teraz za granicą?

8. Ci nauczyciele pracują teraz w I Liceum.

..... nauczyciele pracują teraz w I Liceum?

9. Nie podobają mi się ci ludzie.

..... ludzie ci się nie podobają?

10. Ci chłopcy studiują geografę.

..... chłopcy studiują geografę?

23 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: mówią po
Włosi włosku Włoch, włoski]

1. mówią po [Polak, polski]
2. mówią po [Czech, czeski]
3. mówią po [Żyd, hebrajski]
4. mówią po [Francuz, francuski]
5. mówią po [Japończyk, japoński]
6. mówią po [Niemiec, niemiecki]
7. mówią po [Hiszpan, hiszpański]

8. mówią po
[Wietnamczyk, wietnamski]
9. mówią po [Anglik,
angielski]
10. mówią po [Rosjanin, rosyjski]

24 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Na kogo czeka **ten pan**?

Na kogo czekają *ci panowie*?

1. **Który minister** rozmawia teraz z premierem?
.....
2. **Czyj brat** pracuje w tym biurze?
.....
3. **Ten generał** jest bardzo młody.
.....
4. **Który inżynier** przygotowuje ten projekt?
.....
5. **Tu mieszka ten wesoły Belg**.
.....
6. **Syn pani Agaty** studiuje prawo.
.....
7. **Ten nowy uczeń** mówi dobrze po angielsku.
.....
8. **Mój wujek** mieszka we Francji.
.....
9. **Ten poseł** jest dzisiaj chory.
.....
10. **Oficer** zarabia więcej niż **podoficer**.
.....

25 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Ten pan to Francuz.

Ci panowie to Francuzi.

1. Ten stary człowiek to Eskimos.
.....
2. Ten niski student to mój sąsiad.
.....
3. Ten wspaniały kucharz to Włoch.
.....
4. Ten nowy inżynier to Litwin.
.....
5. Ten sportowiec to Czech.
.....
6. Tamten poeta to Hindus.
.....
7. Ten znany malarz to Białorusin.
.....
8. Ten młody pisarz to mój student.
.....
9. Ten poważny człowiek to mnich.
.....
10. Ten wysoki pan to policjant.
.....

26. Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Staszek to mały chłopiec.

Staszek i Adam to *mali chłopcy*.

1. Jan to utalentowany sportowiec.
Jan i Staszek to
2. Goethe to znany Niemiec.
Goethe i Schiller to
3. Adam to zdolny aktor.
Adam i Stefan to
4. Piotr to młody fizyk.
Piotr i Krzysztof to
5. Marcin to dobry kelner.
Marcin i Paweł to
6. Jacek to zdolny biolog.
Jacek i Marek to
7. Jerzy to mój kolega.
Jerzy i Janusz to
8. Tadeusz to nasz nowy kierowca.
Tadeusz i Grzegorz to
9. Jan to nasz najlepszy sprzedawca.
Jan i Henryk to
10. Bogdan to nowy kierownik
Bogdan i Roman to

27 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: To jest nasz gość.
To są nasi goście.
.....

1. To jest nowy nauczyciel.
.....
2. To jest nasz przyjaciel.
.....
3. To jest lubiany lekarz.
.....

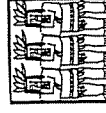
4. To jest ceniony malarz.
.....
5. To jest niezły piłkarz.
.....
6. To jest dobry stolarz.
.....
7. To jest wielki pisarz.
.....
8. To jest młody dziennikarz.
.....
9. To jest znany kawalarz.
.....
10. To jest wielki karierowicz.
.....

28 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Sasza i Igor są Rosjanami.
Sasza i Igor to Rosjanie.
.....

1. John i Jack są Amerykanami.
.....
2. Juan i Ana są Meksykanami.
.....
3. Ci ludzie są chrześcijanami.
.....
4. Ci młodzi ludzie są franciszkanami.
.....
5. Ci ludzie są Indianami.
.....
6. Stefan i Damian są warszawianami.
.....

7. Karol i Marcin są krakowianami.

.....

8. Paweł i Jan są wrocławianami.

.....

9. Ci ludzie są Cyganami.

.....

10. Andrzej i Krzysztof są łodzianami.

.....

29 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Te kobiety są rozżalone.

Ci mężczyźni są rozżaleni.

1. Te lekarzki są teraz zajęte.

.....

2. Te nauczycielki są bardzo pracowite.

.....

3. Te aktorki są bardzo zdolne.

.....

4. Moje sąsiadki są bardzo wesołe.

.....

5. Nasze koleżanki są bardzo zmęczone.

.....

6. Twoje siostry są bardzo spokojne.

.....

7. Te uczennice są bardzo głośne.

.....

8. Te nowe sprzedawczynie są bardzo dobre.

.....

9. Wasze kuzynki są utalentowane.

.....

10. Moje ciotki są bardzo miłe.

.....

30 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Ten chłopiec pracował w kiosku.

Ci chłopcy pracowali w kiosku.

1. Ten stolarz zrobił nowy stół.

.....

2. Ten lekarz leczył moją siostrę.

.....

3. Ten nauczyciel uczył mojego brata.

.....

4. Ten inżynier zaprojektował piękny most.

.....

5. Ten sportowiec zdobył medal.

.....

6. Ten pan zgubił wszystkie dokumenty.

.....

7. Ten student zdał dobrze egzaminy.

.....

8. Ten mnich mieszkał w starym klasztorze.

.....

9. Ten opolaniec był bardzo znany.

.....

10. Ten fizyk zrobił ciekawe doświadczenie.

.....

31 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Moje koleżanki mieszkały w akademiku.
Moi koledzy mieszkali w akademiku.

1. Co studiowały twoje siostry?
2. Gdzie pracowały przedtem te panie?
3. W jakim filmie grały te aktorki?
4. W którym domu mieszkały twoje ciotki?
5. Moje koleżanki nigdy tu nie były.
6. Te artystki były bardzo znane.
7. Które malarki namalowały te obrazy?
8. Czyje córki chodziły do tego liceum?
9. Nasze kuzynki kupiły nowe mieszkanie.
10. Czy wasze matki były na zebraniu?

32 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Moi koledzy są lekarzami.
Oni studiowali medycynę.

1. Moje koleżanki są chemiczkami.

2. Moi bracia są prawnikami.
3. Moi kuzynowie są biologami.
4. Moje siostry są filologami.
5. Moi wujkowie są informatykami.
6. Moje ciotki są matematyczkami.
7. Moi przyjaciele są germanistami.
8. Moje sąsiadki są historyczkami.
9. Moi sąsiedzi są pedagogami.
10. Moi siostrzeńcy są geologami.

33 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Tu mieszkają *dawaj nasi koledzy* [2, nasz kolega]

1. W tej konferencji biorą udział
[3, znajomy student]
2. Na tym zebraniu są
[4, nowy kierownik]
3. Na ulicy stoją
[2, policjant]
4. W tym gabinecie pracują
[3, okulista]
5. W tym spotkaniu biorą udział
[4, artysta]

6. Na pierwszym piętrze mieszkają
[2, nowy lokator]
7. W tym warsztacie pracują
[3, stary stolarz]
8. W tym sklepie pracują
[4, młody sprzedawca]
9. W tej kopalni są
[2, mój brat]
10. Tużaj czekają [3, twój kuzyn]

34 Proszę ułożyć zdania z podanych elementów zgodnie z podanym przykładem.
Write sentences using the given words. Follow the example.

Przykład: wszyscy, student, być, koncert, na, wczoraj

Wszyscy studenci byli wczoraj na koncercie.

1. wszyscy, mój znajomy, meble, przedwczoraj, kupić.
.....
2. wszystkie, moja koleżanka, dwa dni temu, wziąć udział, ważna konferencja, w
.....
3. wszyscy, mój kolega, pracować, to biuro, rok temu, w
.....
4. wszyscy, uczeń, godzinę temu, być, szkoła, w
.....
5. przed chwilą, stół, na, leżeć, moje pieniądze, wszystkie
.....
6. wszystkie, zwierzę, z, nasze zoo, zeszły rok, w, być, zdrowy
.....
7. to spotkanie, wziąć udział, w, najlepszy aktor, wszyscy
.....

Dopełniacz liczby pojedynczej

35 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Adam lubi piwo.

Adam nie lubi piwa.

1. On lubi bardzo mocną herbatę.
.....
2. Oni lubią tę francuską piosenkę.
.....
3. Agata zna profesora Lewickiego.
.....
4. Ewa ma własne mieszkanie.
.....
5. Jan studiuje filologię słowiańską.
.....
6. Chcę kupić ten komputer.
.....
7. Kupiłem/kupiłam elegancki płaszcz.
.....
8. Będziemy oglądać ten program.
.....

9. Często czytam tę gazetę.
.....

10. Mam wygodne krzesło.
.....

36 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Moja siostra kupiła to mieszkanie.
To jest mieszkanie mojej siostry.
.....

1. Tę książkę napisał Henryk Sienkiewicz.
.....

2. Ten artykuł napisał profesor Janicki.
.....

3. Ten artykuł napisała profesor Janicka.
.....

4. Ten dom kupił mój brat.
.....

5. Ten samochód kupił mój ojciec.
.....

6. Ten dom kupił mój kolega.
.....

7. Anna ma psa.
.....

8. Mój sąsiad ma ogród.
.....

9. Ten pan ma kota.
.....

10. Ta pani ma ten pokój.
.....

37 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Proszę butelkę *piwa* [piwo]

1. Proszę kilo [cukier]

2. Proszę 10 deka [szynka]

3. Proszę 20 deka [ta kielbasa]

4. Proszę litr [mleko]

5. Mam dużo [czas]

6. Mam za mało [chleb]

7. Proszę butelkę [woda mineralna]

8. Proszę pół kilo [sól]

9. Proszę kawałek [to ciasto]

10. Ile kosztuje kilo ? [cebula]

38 Proszę odpowiedzieć na pytania zgodnie z podanym przykładem.
Answer the questions following the example.

Przykład: Czy jest jeszcze mleko?

Nie, nie ma już mleka.
.....

1. Czy jest jeszcze cukier?
.....

2. Czy jest jeszcze sok pomarańczowy?
.....

3. Czy jest jeszcze sól?
.....

4. Czy jest jeszcze żółty ser?
.....

5. Czy jest jeszcze masło?
.....

6. Czy jest jeszcze ten dobry tort?

.....

7. Czy jest jeszcze dżem truskawkowy?

.....

8. Czy jest jeszcze czekolada?

.....

9. Czy jest jeszcze ryż?

.....

10. Czy jest jeszcze makaron?

.....

39 Proszę odpowiedzieć na pytania zgodnie z podanym przykładem.
Answer the questions following the example.

Przykład: Czy jest tu Anna?

Nie ma jej.

1. Czy jest tu Adam?

.....

2. Czy Ewa jest dzisiaj w pracy?

.....

3. Czy jesteś dziś wieczorem w domu?

.....

4. Czy będziecie jutro w pracy?

.....

5. Czy Ewa i Basia są gdzieś tutaj?

.....

6. Czy Adam i Jacek są w domu?

.....

7. Czy pani profesor Adamska będzie na konferencji?

.....

8. Czy profesor Janicki będzie jutro?

.....

9. Czy państwo Nowakowie będą dziś wieczorem?

.....

10. Czy będziecie tu w niedzielę?

.....

40 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Szukam *mojego długopisu* [mój długopis]

1. Szukam [moja torba]

2. Lubię słuchać [muzyka klasyczna]

3. Uczę się [język polski]

4. Potrzebuję [duży słownik]

5. się uczysz? [co]

6. Potrzebuję [większy pokój]

7. Szukamy [nowe mieszkanie]

8. Szukam [pan Piotr]

9. szukasz? [kto]

10. Szukam [pani Anna]

41 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Idę do *domu* [dom]

1. Wieczorem idę do [moja koleżanka]

2. Do idziesz? [kto]

3. Ewa mieszka teraz u [babcia]

4. To jest książka dla [mój brat]

5. Jestem tutaj od [piątek]

6. Obok jest sklep. [mój dom]
7. Ewa jest z [Warszawa]
8. Piję kawę bez [cukier]
9. Naprzeciw jest duży park. [mój akademik]
10. To jest prezent od [mój kolega]

42 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem. Complete the sentences following the example.

Przykład: Mam dla *cibie* list. [ty]

1. Będę u o 15.00. [wy]
2. Dostałam/dostałam od piękny album. [on]
3. Nie chcę iść bez na koncert. [ona]
4. Możesz mieszkać u [ja]
5. Obok jest wolne miejsce. [one]
6. Naprzeciw siedzi moja koleżanka. [ty]
7. Mam coś dla [oni]
8. Czy masz dla książkę? [ja]
9. Czy napisałeś/napisałaś już do list? [ona]
10. Ona nie chce jechać na wakacje bez [my]

43 Proszę wybrać dla każdego pytania odpowiedni zaimek: *jakiego, jakiej, którego, której, czyjego, czyjej*. Choose the appropriate interrogative pronoun for each question: *jakiego, jakiej, którego, której, czyjego, czyjej*.

Przykład: Ewa nie ma tej książki.

Której książki ona nie ma?

1. Adam nie ma klucza Jacka.
..... klucza nie ma Adam?
2. Tu nie ma samochodu Agaty.
..... samochodu tu nie ma?

3. To jest zabawka dla rocznego dziecka.
Dla dziecka to jest zabawka?
4. To jest prezent dla dziecka pani Ani.
Dla dziecka jest ten prezent?
5. On idzie do pokoju numer 5.
Do pokoju on idzie?
6. Ona idzie do sali numer 1.
Do sali ona idzie?
7. Jacek lubi słuchać klasycznej muzyki.
..... muzyki lubi słuchać Jacek?
8. Ona uczy się języka niemieckiego.
..... języka ona się uczy?
9. Oni szukają książki Jacka.
..... książki oni szukają?
10. On nie lubi tego psa.
..... psa on nie lubi?

44 Proszę ułożyć pytanie do podkreślonej części zdania. Ask questions requiring the underlined words as answers.

Przykład: Szukam długopisu. *Czego szukasz?*

1. Piszę list do Jacka.
2. Uczę się języka francuskiego.
3. Agaty nie ma w domu.
4. Nie znam tej dziewczyny.
5. Idę do domu.
6. To jest prezent dla was.
7. Nie rozumiem tego zdania.
8. Ona mieszka u koleżanki.
9. Nie mam czasu.
10. To jest mieszkanie mojej siostry.

45

Proszę zapisać słownie kolejne daty.
Repeat the pattern provided in the example.

Przykład: Ewa urodziła się 1.01.1967 r.

Ewa urodziła się pierwszego stycznia tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego siódmego roku.

1. Adam urodził się 2.02.1958 r.

2. Urodziłem się 3.03.1939 r.

3. Moja córka urodziła się 4.04.1978 r.

4. Mój syn urodził się 5.05.1990 r.

5. Pani Basia urodziła się 6.06.1966 r.

6. Pan Jan urodził się 7.07.1943 r.

7. Ona urodziła się 8.08.1927 r.

8. On urodził się 9.09.1970 r.

9. Ta dziewczynka urodziła się 10.10.1980 r.

10. Ten chłopiec urodził się 11.11.1967 r.

46

Proszę zapisać słownie kolejne daty.
Repeat the pattern provided in the example.

Przykład: Przyjechałam do Polski 12.12.

Przyjechałam do Polski dwunastego grudnia.

1. Będziemy u was 25.03.

2. Po raz pierwszy byłam tam 30.02.

3. Dostałam ten list 11.06.

4. Dzisiaj mamy 6.08.

5. Ostatni raz widziałam go 15.04.

6. Ten program był w telewizji 12.09.

7. Musisz znaleźć gazetę z 4.10.

8. Mój bilet dekadowy jest ważny do 20.12.

9. Wysłałam tę paczkę 21.07.

10. Ona ma urodziny 10.01.

Dopełniacz liczby mnogiej i biernik liczby mnogiej rzeczowników męskoosobowych

47 Proszę ułożyć pytania zgodnie z podanym przykładem.
Ask questions following the example.

Przykład: To jest teatr. [aktor]
Ilu aktorów tu pracuje?

1. To jest szkoła. [nauczyciel]

2. To jest szpital. [lekarz]
3. To jest piekarnia. [piekarz]
4. To jest fabryka. [robotnik]
5. To jest biuro. [urzędnik]
6. To jest sklep. [sprzedawca]
7. To jest wielka firma. [menedżer]
8. To jest sąd. [sędzia]
9. To jest restauracja. [kelner]
10. To jest filharmonia. [muzyk]

48 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Ile *kubków* stoi na stole? [kubek]

1. Ile leży na stole? [widelec]
2. Ile leży na stole? [nóż]
3. Ile stoi na chodniku? [rower]
4. Ile leży na biurku? [długopis]
5. Ile leży na wystawie? [zegarek]
6. Ile tam stoi? [koń]
7. Ile tam leży? [klucz]
8. Ile leży na stole? [list]

9. Ile jest w tym sklepie? [telewizor]
10. Ile chcesz kupić? [znaczek]

49 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Ile *filizanek* stoi na stole? [filizanka]

1. Ile jest na stole? [szklanka]
2. Ile jest w szufladzie? [łyżka]
3. Ile pracuje tutaj? [kobieta]
4. Ile chodzi do tej klasy? [dziewczyna]
5. Ile stoi na tej półce? [książka]
6. Ile jest w tym pokoju? [szafa]
7. Ile siedzi przy stole? [pani]
8. Ile jest w okolicy? [wieś]
9. Ile jest na tej ulicy? [kawiarnia]
10. Ile leży na stole? [rzecz]

50 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Ile *okien* jest w tej sali? [okno]

1. Ile jest w tym pokoju? [krzesło]
2. Ile jest w tym budynku? [mieszkanie]
3. Ile jest w tym albumie? [zdjęcie]
4. Ile jest w tym samochodzie? [miejsce]
5. Ile jest w Europie? [państwo]
6. Ile leży na biurku? [pismo]
7. Ile ma znak olimpijski? [koło]
8. Ile jest w tym mieście? [liceum]
9. Ile jest w Polsce? [miasto]
10. Ile jest w tym koszyku? [jabłko]

51

Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Kupiłam nowe buty.

Nie kupiłam nowych butów.

1. Widziałem te nowe samochody.

2. Oglądałem stare fotografie pani Anny.

3. Dzieci dostały w prezencie nowe pióra.

4. Do biura kupiliśmy nowe biurka.

5. Do domu kupiliśmy nowe lampy.

6. Do kuchni kupiliśmy nowe meble.

7. Wczoraj spotkałem te studentki na uniwersytecie.

8. Widziałem twoje dzieci wczoraj w parku.

9. Kupiłam wczoraj nowe talerze.

10. Widziałam tu interesujące muzea.

52

Proszę ułożyć pytania i podać odpowiedzi zgodnie z podanym przykładem.
Ask questions and give answers following the example.

Przykład: To są moi starsi bracia.

a) *Czy znasz moich starszych braci?*

b) *Nie znam twoich starszych braci.*

1. To są moi starzy przyjaciele.

a)

b)

2. To są moi dziadkowie.

a)

b)

3. To są moi nauczyciele ze szkoły podstawowej.

a)

b)

4. To są sąsiedzi mojej siostry.

a)

b)

5. To są uczniowie z mojej klasy.

a)

b)

6. To są moi koledzy.

a)

b)

7. To są studenci z mojej grupy.

a)

b)

8. To są nasi najlepsi pracownicy.

a)

b)

9. To są moi synowie.

a)

b)

10. To są nasi rodzice.

a)

b)

53 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: W tym domu mieszka pięć *rodzin* [rodzina]

1. Ile oni mają? [córka]
2. W naszej grupie jest sześć [studentka]
3. W tym sklepie będzie pracować kilka
[sprzedawczyni]
4. Ile w tygodniu pracujesz? [godzina]
5. To jest przedstawienie tylko dla tej szkoły.
[uczennica]
6. Ile chcesz spędzić w tym hotelu? [noc]
7. Dzisiaj muszę napisać do , że przyjadę
do nich za tydzień. [moja koleżanka]
8. W tym sklepie nie widziałam [ładna sukienka]
9. Wrocław ma pięć [duża dzielnica]
10. Mamy jeszcze kilka [minuta]

54 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Mam w Polsce wielu *dobrych kolegów* [dobry kolega]

1. Na tej ulicy stoi tylko sześć [nowy dom]
2. Proszę pięć , pięć
..... i pięć [talerz, kubek, widelec, nóż]
3. Ilu jest dzisiaj na zebraniu? [minister]
4. To jest specjalna restauracja dla [żołnierz]
5. Na naszej poczcie pracuje sześciu [listonosz]
6. Ilu będzie dzisiaj u ciebie? [gość]
7. W tej szkole pracuje aż pięciu angielskiego
[nauczyciel]
8. We Wrocławiu jest dużo [piękny park]

9. Ilu potrzebujecie? [nowy klucz]
10. Ile ma ta szkoła? [komputer]

55 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: W tym mieście jest dużo *pięknych sanatoriów* [piękne sanatorium]

1. Ta sala ma pięć [duże okno]
2. W Afryce jest wiele [młode państwo]
3. Adam zrobił na wycieczce dużo
[dobre zdjęcie]
4. W tym wagonie nie ma już
[wolne miejsce]
5. Rosja ma wiele [bogactwo naturalne]
6. Ona nigdy nie kupuje
[ciekawe czasopismo]
7. W tym pokoju stoi pięć [biurko]
8. Proszę pół kilo [jabłko]
9. Ile potrzebujemy? [krzesło]
10. Każdy musi napisać pięć [zdanie]

56 Proszę wybrać dla każdego pytania odpowiedni zaimek: *jakich, których, których, których, których*.
Choose the appropriate interrogative pronoun for each question: *jakich, których, których, których, których*.

Przykład: Tych kobiet nie ma dzisiaj w pracy.

1. W tym sklepie nie ma tanich rzeczy.
..... *Których* kobiet nie ma dzisiaj w pracy?
2. Nie ma tu rzeczy pani Anny.
..... rzeczy tu nie ma?

3. Nie znam tamtych studentów.

..... studentów nie znasz?

4. Nie ma tu dzieci państwa Nowaków.

..... dzieci tu nie ma?

5. W tym parku nie ma starych drzew.

..... drzew nie ma w tym parku?

6. Na tej ulicy nie ma nowych domów.

..... domów nie ma na tej ulicy?

7. Szukam książek mojej koleżanki.

..... książek szukasz?

8. Potrzebuję czerwonych rękawiczek.

..... rękawiczek potrzebujesz?

9. Nie mogę znaleźć tych brązowych butów.

..... butów nie możesz znaleźć?

10. Potrzebuję mocniejszych okularów.

..... okularów potrzebujesz?

57 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Ten dom kupili państwo Nowakowie.

To jest dom państwa Nowaków.

1. To mieszkanie kupili państwo Wodzinscy.

.....

2. Ten samochód kupili moi kuzynowie.

.....

3. Ten ogród kupił moje siostry.

.....

4. Te zabawki kupił moje dzieci.

.....

5. Ten stary zegar kupili moi rodzice.

.....

6. Ten obraz kupili moi dziadkowie.

.....

7. Te rowery kupili tamci chłopcy.

.....

8. Te koszyki kupił tamte dziewczyny.

.....

9. Te akcje kupili państwo Nowakowscy.

.....

10. Ten jacht kupili państwo Dobeszowie.

.....

58 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Kiedy zadzwonisz do *twoich rodziców* ? [twoi rodzice]

1. To są rzeczy dla [mój brat, *lm.*]

2. Dostałem dużo listów od [moja koleżanka, *lm.*]

3. Naprzeciw nikt teraz nie mieszka. [moja kuzynka, *lm.*]

4. Kto mieszka obok ? [ten student, *lm.*]

5. Nie możesz nigdzie jechać bez [ten dokument, *lm.*]

6. Kiedy napiszesz w końcu do ? [ten człowiek, *lm.*]

7. Jak długo już mieszkasz u ? [państwo Lewińscy]

8. Ci studenci pochodzą z [kraj afrykański, *lm.*]

9. Ta książka opisuje wspomnienia autora z [dawne lata]
10. To jest dom [mój znajomy, Im.]

59 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Proszę kilo *jabłek* [jabłka]

1. Proszę 20 deka [cukierki czekoladowe]
2. Proszę dwa kilo [ziemniaki]
3. Proszę kilo [pomarańcze]
4. Proszę pół kilo [śliwki]
5. Proszę kilo [dojrzałe banany]
6. Proszę 30 deka [te ciastka]
7. Proszę paczkę [słone paluszki]
8. Proszę puszkę [solone orzeszki]
9. Proszę puszkę [sardynki]
10. Proszę pół kilo [cytryny]

60 Proszę ułożyć pytania do podkreślonych części zdań.
Ask questions requiring the underlined words as answers.

Przykład: Nie czytałam tych książek.
Których książek nie czytałaś?

1. Szukam artykułów profesor Janickiej.
2. Szukam profesora Adama.
3. Do tego deseru potrzebuję orzechów laskowych.
4. Na stole leżą trzy gazety.

5. Państwa Nowaków nie ma dzisiaj w pracy.
6. To jest list od moich znajomych.
7. To są zabawki dla małych dzieci.
8. W tym kiosku są tylko dwa ciekawe czasopisma.
9. Szukam moich rzeczy.
10. To są rowery tamtych chłopców.

Celownik liczby pojedynczej i liczby mnogiej

61 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Kto pomaga dzisiaj *mamie*? [mama]

1. Kiedy pomożesz posprzątać wasz pokój?
[twoja siostra]
2. Tę książkę musisz dać [mój brat]
3. pożyczyles wczoraj rower? [kto]
4. Dlaczego tak się przyglądasz? [ta sukienka]
5. Czy dałeś już mleko? [kot]
6. Powiedz , że nie może bawić się na ulicy.
[to dziecko]
7. Powiedz , że potrzebuję jego pomocy. [Marek]
8. Kto dał te dokumenty? [pan Nowak]
9. Proszę pokazać te dokumenty [policjant]
10. Czy mówiłeś już , że musi być dzisiaj w domu o 18.00?
[Agata]

62 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.

Rewrite the sentences following the example.

Przykład: To jest książka dla Ewy.

Proszę dać tę książkę Ewie.

1. To jest pióro dla Adama.

2. To jest album dla pani Anny.

3. To jest gazeta dla pana Nowaka.

4. To jest zdjęcie dla Waldka.

5. To jest list dla Piotra Dąbrowskiego.

6. To jest zabawka dla tego dziecka.

7. To jest kalendarz dla mojego ojca.

8. To jest pocztka dla tamtej dziewczyny.

9. To jest rachunek dla tamtego pana.

10. To jest podręcznik dla tego studenta.

63 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.

Complete the sentences following the example.

Przykład: Czy podoba Ci się ten film? [ty]

1. Czy podoba się ten pokój? [wy]

2. Ten dom nie podoba się. [ja]

64 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.

Rewrite the sentences following the example.

Przykład: To jest prezent dla naszej mamy.

Czy naszej mamie spodoba się ten prezent?

1. To jest krawat dla mojego kuzyna.

2. To są perfumy dla mojej koleżanki.

3. To jest zegarek dla dziecka Ewy.

4. To jest torba dla twojej córki.

5. To jest gra dla twojego syna.

6. To jest obraz dla naszej cioci.

7. To jest sweter dla naszego wujka.

8. To jest kapelusz dla twojej babci.

9. To jest książka dla naszego dziadka.

10. To jest wazon dla żony Jacka.

65 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Dziękuję *tobie* mam tę pracę. [ty]

1. Mam to mieszkanie dzięki [ona]
2. Mam ten pokój dzięki [on]
3. Dziękuję mogę tu mieszkać. [oni]
4. Znalazłem tę pracę tylko dzięki [wy]
5. Daj znać, kiedy będziesz we Wrocławiu. [ja]
6. Dam znać, kiedy będę we Wrocławiu. [ty]
7. Dlaczego nie dałeś znać o twojej chorobie? [my]
8. Dam znać o dacie egzaminu. [wy]
9. Muszę dać znać, że za tydzień jest egzamin. [oni]
10. Proszę dać znać, kiedy Pani chce przyjechać. [on]

66 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Czy odpowiedziałas już *twojemu profesorowi* na list?
[twój profesor]

1. Czy możesz pożyczyć to małe radio?
[moja matka]
2. Ona nigdy nie pomaga. [nikt]
3. dałeś mój słownik? [kto]
4. Dlaczego przeskadasz? On się teraz uczy! [Marek]
5. Proszę teraz nie przeskadzać. [my]
6. Nie przeskadaj!! [ja]
7. Proszę nie przeskadzać Ona pisze egzamin.
[ta studentka]

8. Nie mów, że o tym wiesz. [nikt]
9. Nie mów, że mam dla niej tę książkę.
To niespodzianka! [Ania]
10. Powiedz, o co ci chodzi. [ja]

67 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Pożyczam książkę od mojej koleżanki.
Pożyczam książkę mojej koleżance.

1. Jacek chce pożyczyć pieniądze od ojca.

2. Tomek pożycza rower od kolegi.

3. Chcę pożyczyć samochód od Marka.

4. Wynajmuję pokój od pani Marii.

5. Wynajmuję dom od pana Kowalskiego.

6. Chcę wynająć mieszkanie od Ewy Lewińskiej.

7. Chcę pożyczyć łódkę od pana Nowaka.

8. Chcę pożyczyć namiot od mojego brata.

9. Czy chcesz pożyczyć od niego plecak?

10. Czy chcesz pożyczyć od nich kajak?

- 68** Proszę wybrać dla każdego pytania odpowiedni zaimbek: *jakiemu, jakieś, któremu, której, czyjemu, czyjej*.
Choose the appropriate interrogative pronoun for each question: *jakiemu, jakieś, któremu, której, czyjemu, czyjej*.

Przykład: Daj jeść temu małemu kotu.

Któremu kotu mam dać jeść?

1. Proszę dać dokumenty tamtej pani.
..... pani mam dać te dokumenty?
2. Daj tę zabawkę dziecku Ewy.
..... dziecku mam dać tę zabawkę?
3. Daj tę książkę żonie pana Jana.
..... żonie mam dać tę książkę?
4. Musisz pomóc temu studentowi.
..... studentowi mam pomóc?
5. Daj te zabawki jakiemuś małemu dziecku.
..... dziecku mam dać te zabawki?
6. Daj te sukienki jakieś małej dziewczynce.
..... dziewczynce mam dać te sukienki?

- 69** Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Proszę poinformować mnie, kiedy będzie egzamin.

Proszę dać mi znać, kiedy będzie egzamin.

1. Proszę poinformować nas, kiedy będzie zebranie.
.....
2. Proszę poinformować ich, kiedy będzie spotkanie z profesorem Malickim.
.....
3. Proszę poinformować go, że dzisiaj nie ma lekcji.
.....
4. Proszę poinformować ją, że dzisiaj nie ma ćwiczeń.
.....

5. Proszę poinformować je, że wykład jest odwołany.
.....

6. Proszę poinformować mnie, kiedy pan będzie we Wrocławiu.
.....

7. Czy poinformować cię o naszym następnym zebraniu?
.....

8. Czy poinformować was o naszym następnym spotkaniu?
.....

9. Czy poinformować państwa, kiedy będzie wycieczka w góry?
.....

10. Czy poinformować panią, kiedy będzie wykład profesora Nowaka?
.....

- 70** Proszę ułożyć pytania do podkreślonych części zdań.
Ask questions requiring the underlined words as answers.

Przykład: Ewa pomaga Jackowi.

Komu pomaga Ewa?

1. Adam zrobił karierę tylko dzięki własnej pracy.
.....
2. Proszę dać te rzeczy tamtemu panu.
.....
3. Ten dom podoba się Jackowi.
.....
4. Dzięki jego pomocy mogłam kupić to mieszkanie.
.....
5. Jacek przygląda się czerwonemu samochodowi.
.....
6. Pożyczam mój rower Urszuli.
.....
7. Ona przygląda się drzewu, które rośnie przed domem.
.....

8. Ona przygląda się dziecku, które bawi się przed domem.

9. Powiedziałam o tym tylko pani Basi.

10. Ewa dała znać Jackowi, że będzie jutro we Wrocławiu.

71 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Ona przygląda się *drogim zegarkom* [drogi zegarek]

1. Pan Jan wynajmuje mieszkanie
[młody człowiek]
2. Jacek przeszkadza w pracy.
[starsza siostra]
3. Te kapelusze bardzo podobają się
[mała dziewczynka]
4. nie podobają się ubrania w tym sklepie.
[ten klient]
5. nie podobają się zwykle takie fryzury.
[młoda kobieta]
6. Dzieci moje problemy się skończyły.
[mój przyjaciel]
7. Oni kupili nowe rowery. [starszy syn]
8. Czy dałaś już jeść? [twoje zwierzę]
9. Dlaczego tak się przyglądasz?
[ta dziewczyna]
10. nie podobają się te zabawki?
[które dziecko]

72 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Muszę dać te książki mojemu bratu.
Muszę dać te książki moim braciom.

1. To mieszkanie nie podoba się mojej siostrze.

2. Mam tę pracę dzięki mojemu koledze.

3. Któremu panu dałaś te dokumenty?

4. Czyjemu dziecku Agata kupuje te książki?

5. Policjant przygląda się temu paszportowi.

6. Jacek dał jeść swojemu psu.

7. Mały Bartek przeszkadza uczyć się starszemu kuzynowi.

8. Pani Anna chce wynająć pokój spokojnej studentce.

9. Piotr nie chce pożyczyć roweru żadnemu małemu chłopcu.

10. Choremu jest za gorąco w tej sali.

Biernik liczby pojedynczej

73 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Proszę *małą kawę* [mała kawa]

1. Proszę [duże piwo]
2. Proszę [jedno ciastko]
3. Proszę [jedna mała pizza]
4. Proszę [woda mineralna]

5. Proszę [ten długopis]
6. Proszę [ta książka]
7. Proszę [jeden mały kurczak]
8. Proszę [bilet tramwajowy]
9. Proszę na list. [znaczek]
10. Proszę [gazeta]

74 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Czekam na *mojego brata* [mój brat]

1. Na czekasz? [kto]
2. Na czekacie? [co]
3. Już 20 minut czekamy na? [taksówka]
4. Jak długo czekasz na? [tramwaj]
5. Ewa czeka na [koleżanka]
6. Czy czekacie na? [pan Kowalski]
7. Czy czekacie na? [profesor Nowak]
8. Czekamy na [koncert]
9. Czekam na [pani Anna]
10. Czekam na [pani Lewińska]

75 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Mam ochotę na *kawę* [kawa]

1. Mam ochotę na [piwo]
2. Mam ochotę na [herbata]
3. Mam ochotę na [woda mineralna]
4. Mam ochotę na [sok]
5. Mam ochotę na [pizza]
6. Mam ochotę na [ciastko]

7. Mam ochotę na [tort]
8. Mam ochotę na [wino]
9. Mam ochotę na [jabłko]
10. Mam ochotę na [pomarańcza]

76 Proszę wybrać dla każdego pytania odpowiedni zaimbek: *jaką, jakiego, jaki, jakie, którą, którego, której, która, czyją, czyjego, czyj, czyje*.
Choose the appropriate interrogative pronoun, for each question: *jaką, jakiego, jaki, jakie, którą, którego, której, która, czyją, czyjego, czyj, czyje*.

Przykład: Chcę kupić czerwoną sukienkę.

Jaką, sukienkę chcesz kupić?

1. Mam już tę książkę. książkę już masz?
2. Lubię czerwone wino. wino lubisz?
3. Kupuję to mieszkanie. mieszkanie kupujesz?
4. Mój pokój jest mały. jest twój pokój?
5. Ona czyta wiersz Mickiewicza. wiersz ona czyta?
6. Ten płaszcz jest mój. płaszcz jest twój?
7. Lubię tego pisarza. pisarza lubisz?
8. Widzę tu tylko jej brata. brata tu widzisz?
9. Oglądam jej zdjęcie. zdjęcie oglądasz?
10. Chcę kupić białą torebkę. torebkę chcesz kupić?
11. Mój kolega ma małego, czarnego psa. psa ma twój kolega?
12. On ma moją gazetę. on ma gazetę?

77 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Mam *małego kota* [mały kot]

1. Znam już 2 lata. [pan Wróblewski]
2. Oglądam [stara fotografia]
3. Czytam [ciekawa powieść]
4. Znam [pani Maria]

5. Czy masz? [mój klucz]
6. Czy masz? [młodszy brat]
7. Czy masz? [starsza siostra]
8. Czy widzisz gdzieś? [moja torba]
9. Czy masz? [duże mieszkanie]
10. Ania śpiewa [znana piosenka]

78 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Jak długo na *nię* czekacie? [ona]

1. Hallo! Słyszysz dobrze? [ja]
2. Bardzo źle słyszę! [ty]
3. Czekam na już dwie godziny. [ty]
4. Jacek zna już od dawna. [my]
5. Czekamy na w niedzielę! [wy]
6. Czy znasz Marka? – Tak, znam [on]
7. Czy znacie Piotra? – Och! znamy już od bardzo dawna. [on]
8. Czy czekacie na pana Jana? Tak, na [on]
9. Czy znasz dobrze Ewę? – Znam bardzo dobrze. [ona]
10. Czy czekacie na Urszulę? – Oczywiście, jak zwykle czekamy na [ona]
11. Znasz to dziecko? – Oczywiście, znam To moje dziecko. [on]
12. Gdzie jest moje ciastko?! Czekam na już pół godziny! [on]
13. To są Adam i Ewa. – Wiem. Znam dobrze. [oni]
14. Gdzie jest Waldek i Piotr? Czekam na już godzinę! [oni]
15. Gdzie jest Urszula i Ania? Czekam na już godzinę! [one]

79 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Czy oglądałeś/oglądałaś wczoraj *film* ? [film]

1. Czy oglądałeś/oglądałaś wczoraj? [telewizja]
2. Czy widziałeś/widziałaś? [ta wystawa]
3. Oglądałem/oglądałam wczoraj [mecze]
4. Czy studiowałeś/studiowałaś? [prawo]
5. Studiowałem/studiowałam [filologia angielska]
6. Jacek studiował i [historia, filozofia]
7. Pani Joanna studiowała i [ekonomia, zarządzanie]
8. Stefan studiował [medycyna]
9. Co studiował Piotr – czy? [informatyka, matematyka]
10. Co studiowała Dorota – czy? [biologia, psychologia]

80

Proszę użyć nazw dni tygodnia w odpowiedniej formie.
Use the names of the days of the week in the appropriate case.

Przykład: Będę u ciebie we *wtorek* [2]

1. Czy w ten jest wykład profesora Janika? [1]
2. Gdzie byłeś w? [7]
3. Co robisz w ten? [5]
4. Czy jedziecie w do Opola? [3]
5. W nie idę do pracy. [6]
6. W jest w telewizji dobry film. [4]
7. Czy w ten jest spotkanie? [2]
8. W będę już w domu. [1]
9. Idę do kina w wieczorem. [7]
10. Chcę iść do lekarza w rano. [3]

Narzędnik liczby pojedynczej i liczby mnogiej

81 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.

Complete the sentences following the example.

Przykład: Adam jest *Polakiem* [Polak]

1. Martin jest [Niemiec]
2. Susanne jest [Niemka]
3. Sasza jest [Rosjanin]
4. Natalia jest [Rosjanka]
5. John jest [Amerykanin]
6. Helen jest [Amerykanka]
7. Giuseppe jest [Włoch]
8. Gina jest [Włoszka]
9. Karel jest [Czech]
10. Lena jest [Czeszka]

82 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z przykładem.

Complete the sentences following the example.

Przykład: Pierre jest Francuzem. Jego żona też jest *Francuzką*
Oni są *Francuzami*

1. Jens jest Szwedem. Jego żona też jest
Oni są
2. Vitasukas jest Litwinem. Jego żona też jest
Oni są
3. Ali jest Egipcjaninem. Jego żona też jest
Oni są
4. Carmen jest Hiszpanką. Jej mąż też jest
Oni są
5. Berta jest Szwajcarką. Jej mąż też jest
Oni są

83

Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Jan pracuje jako nauczyciel.

Jan jest nauczycielem.

1. Ewa pracuje jako lekarz.

2. Stefan pracuje jako inżynier.

3. Karol pracuje jako policjant.

4. Beata pracuje jako sprzedawczyni.

5. Maria pracuje jako psycholog.

6. Bartek pracuje jako menedżer.

7. Iwona pracuje jako księgowa.

8. Marek pracuje jako dziennikarz.

9. Waldek pracuje jako adwokat.

10. Anna pracuje jako sekretarka.

84 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Gniezno to pierwsza stolica Polski.
Gniezno jest pierwszą stolicą Polski.

1. Ten budynek to cenny zabytek.

2. Joanna to dobra aktorka.

3. Wrocław to duże miasto.

4. Ami to mój pies.

5. Rosja to bardzo duży kraj.

6. Paszport to bardzo ważny dokument.

7. Czesław Miłosz to znany polski poeta.

8. Uniwersytet Jagielloński to najstarszy polski uniwersytet.

9. Fiat to włoski samochód.

10. Salvador Dali to znany hiszpański malarz.

85 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Adam jest studentem.
Adam to student.

1. „Hamlet” jest dramatem Szekspira.

2. Róża jest pięknym kwiatem.

3. Panorama Racławicka jest znanym polskim obrazem.

4. Odra jest dużą polską rzeką.

5. Szczecin jest miastem portowym.

6. Profesor Nowak jest moim sąsiadem.

7. Anna jest jego żoną.

8. Adam jest jej mężem.

9. Cabernet jest czerwonym winem.

10. Robert jest moim kolegą.

86 Proszę odpowiedzieć na pytania według podanego wzoru.
Answer the questions following the example.

Przykład: Czym jedziesz do domu? [tramwaj]
Jadę tramwajem.

1. Czym jedziesz dzisiaj na uniwersytet? [autobus]

2. Czyim jedziesz na wakacje? [samochód]

.....

3. Czyim jedziecie do Gdańska? [pociąg]

.....

4. Czyim jedziesz do miasta? [rower]

.....

5. Czyim Piotr chce jechać do Warszawy? [samolot]

.....

6. Czyim chcecie jechać do Szwecji? [prom]

.....

7. Czyim jedziesz dziś wieczorem na koncert? [taksówka]

.....

8. Czyim chcecie jechać do Brazylii? [statek]

.....

9. Czyim można wyjechać na dziesiąte piętro? [windę]

.....

10. Czyim można podróżować w kosmos? [rakieta]

.....

87 Proszę odpowiedzieć na pytania zgodnie z podanym przykładem.
Answer the questions following the example.

Przykład: Z kim chcesz iść na koncert? [Kasia]

Chcę iść na koncert z Kasią.

1. Z kim spędzisz wakacje? [moja rodzina]

.....

2. Z kim jesz dzisiaj kolację? [mój gość]

.....

3. Z kim jedziesz do miasta? [moja siostra]

.....

4. Z kim ona pójdzie na imprezę? [mój brat]

.....

5. Z kim on idzie do kina? [Marek]

.....

6. Z kim mieszka Karol? [matka i siostra]

.....

7. Z kim jedziesz na narty? [Joanna i Krystyna]

.....

8. Z kim rozmawia Jacek? [moja koleżanka Ewa]

.....

9. Z kim oni rozmawiają? [profesor Nowakowski]

.....

10. Z kim on ma dzisiaj spotkanie? [dyrektor Piotrowski]

.....

88 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Z *kim* Adam idzie na koncert? [kto]

1. Pies siedzi pod [stół]

2. Kot siedzi pod [krzesło]

3. Łódź leży między a
[Wrocław, Warszawa]

4. Fotel stoi między a [szafa, biurko]

5. Lampa wisi nad [duży stół]

6. Lubie spędzać wakacje nad [morze]

7. On lubi spędzać wakacje nad [jezioro]

8. Jej dom leży nad [rzeka]

9. Przed jest duży ogród. [mój dom]

10. Ulica Kiłińskiego jest za [ten plac]

89 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Ania interesuje się *malstwem* [malarstwo]

1. Interesuję się [polska literatura]
2. Oni interesują się a szczególnie [sport, tenis]
3. Mój brat bardzo interesuje się [turystyka]
4. One interesują się [sztuka orientalna]
5. Piotr interesuje się a szczególnie [muzyka, jazz]
6. Andrzej zajmuje się [filozofia]
7. Pani Katarzyna zajmuje się [dom]
8. Pan Karol lubi zajmować się [ogród]
9. Ona nie lubi zajmować się [kuchnia]
10. Profesor Janecki zajmuje się już od dawna. [ten problem]

90 Proszę wybrać dla każdego pytania odpowiedni zaimbek: *jakim, jaką, którym, którą, czym, czyją*.
Choose the appropriate interrogative pronoun for each question: *jakim, jaką, którym, którą, czym, czyją*.

Przykład: On interesuje się muzyką klasyczną.
Jaką muzyką on się interesuje?

1. Ona chce jechać na wakacje moim samochodem.
..... samochodem ona chce jechać na wakacje?
2. Do miasta można stąd jechać tramwajem nr 4.
..... tramwajem można stąd jechać do miasta?
3. Interesuję się szczególnie filmem francuskim.
..... filmem interesujesz się szczególnie?
4. Kot siedzi pod moim krzesłem.
Pod krzesłem siedzi kot?

5. Pies siedzi pod tym fotelem.
Pod fotelem siedzi pies?
6. On chce iść do kina z tą dziewczyną.
Z dziewczyną on chce iść do kina?
7. Jacek spędził te wakacje nad Bałtykiem.
Nad morzem Jacek spędził te wakacje?
8. Policja bardzo interesuje się swoją siostrą.
..... siostrą interesuje się policja?
9. Katarzyna zajmuje się głównie literaturą rosyjską.
..... literaturą zajmuje się głównie Katarzyna?
10. Piotr pisze bardzo starożytnym piórem.
..... piórem pisze Piotr?

91 Proszę ułożyć pytania do podkreślonych części zdań.
Ask questions requiring the underlined words as answers.

Przykład: Adam jest znanym sportowcem. *Kim jest Adam?*

1. Ewa jest bardzo dobrą aktorką.
2. Interesuję się sportem.
3. Idę na spacer z moją koleżanką.
4. Twoja książka leży pod tem krzesłem.
5. Jens jest Niemcem.
6. Do Krakowa jedziemy pociągami.
7. Profesor Kawecka zajmuje się malarstwem.
8. Paweł chce zostać lekarzem.
9. Za jego domem jest stadion.
10. Trzebnica leży pod Wrocławiem.

- 92** Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Czy chcesz iść ze do kina? [ja] *my*

1. Kto z mieszka? [ty]
2. Czy rozmawiałeś/rozmawiałaś teraz z Ewą? Tak, z [ona]
3. Kto pojechał z na wakacje? [on]
4. Czy chcecie iść z na koncert? [my]
5. Nie mogę iść z na spacer. [wy]
6. Czy rozmawiałeś/rozmawiałaś już z tym dzieckiem? Tak, rozmawiałam z [ono]
7. Przed pracowała tu moja koleżanka. [ty]
8. Twoje dzieci są chore. Czy byłeś już z u lekarza? [one]
9. To są Ewa i Jacek, a za stoi mój brat. [oni]
10. Między a są dwa lata różnicy. [ja, ty]

- 93** Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: On jest dobrym nauczycielem.

Oni są dobrymi nauczycielami.

1. Z którą koleżanką idziesz do kina?
.....
2. Między tym domem i tamtym drzewem płynie rzeka.
.....
3. On interesuje się polskim filmem.
.....
4. Z czym dzieckiem ona idzie na spacer?
.....
5. Ona jest cenioną pisarką.
.....

6. Za tą górą jest mała wieś.
.....

7. Jakim samochodem oni się interesują?
.....

8. Wakacje chcemy spędzić nad jeziorem.
.....

9. Za tym budynkiem jest stadion sportowy.
.....

10. Na wakacjach będziemy jeździć tylko pociągami.
.....

Miejscownik liczby pojedynczej i liczby mnogiej

- 94** Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Oni rozmawiają o *sztuce* [sztuka]

1. Twoja rękawiczka leży na [podłoga]
2. Czy Adam mieszka w? [Gdańsk]
3. W tej jest woda. [szklanka]
4. On już dwie godziny pracuje w [biblioteka]
5. Jacek siedzi przy [biurko]
6. W jest ta informacja? [która książka]
7. Robiłam dzisiaj zakupy na [targ]
8. Mój samochód stoi na [tamten parking]
9. Twoje rzeczy leżą na [łóżko]
10. Bilety tramwajowe możesz kupić w [ten kiosk]

95 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Nic nie wiem o *tym polityku* [ten polityk]

1. W nie ma tego słowa. [mój słownik]
2. Na nie ma lodu. [rzeka]
3. Dwa lata temu byłem w [Nowy Jork]
4. Sudan leży w [Afryka]
5. Kto z was był w? [Meksyk]
6. Czy byłeś już w? [Praga]
7. Dzisiaj rano byłem na spacerze w [park]
8. Moja koleżanka mieszka w [Rynek]
9. W tej jest kawa, a ta jest pusta. [filizanka]
10. Jan jest na [wycieczka]

96 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Książka leży na *stole* [stół]

1. Jacek czeka na ciebie w [samochód]
2. Ewa studiuje na Jacek na
a Basia w
[uniwersytet, politechnika, szkoła teatralna]
3. Mieszkam na [pierwsze piętro]
4. Wczoraj długo rozmawialiśmy o
[twój brat]
5. On pracuje w Historii. [Instytut]
6. Czy byłeś już na? [pocztą]
7. Kto był wczoraj w? [teatr]
8. Czytałam o tym w [gazeta]
9. Kot siedzi na [krzesło]
10. Jadłam obiad w [ten bar]

97 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Poznań leży na *zachodzie* Polski. [zachód]

1. On się tu czuje jak ryba w [woda]
2. Czytałam ciekawy artykuł o [moda]
3. Białystok leży na Polski. [wschód]
4. W mieszkasz? [jakie miasto]
5. Czy byliście już na [ten koncert]
6. Gazeta leży na [telewizor]
7. Na jest łód. [jezioro]
8. Oni rozmawiają o [literatura]
9. Mój syn jest teraz w [szkoła]
10. Ostatnie wakacje spędziłam w [Madryt]

98 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Kiedy byłeś ostatni raz w *Lublinie*? [Lublin]

1. Kiedy byłaś ostatnio w? [Berlin]
2. Nigdy nie byłem w [Sztokholm]
3. Czy byłeś w tym roku w? [Moskwa]
4. Byłem w rok temu. [Rzym]
5. W jest dziś lekcja angielskiego?
[który program]
6. Klucz jest na pewno w [twoja torba]
7. Norwegia leży w [północna Europa]
8. Kto był na Kieślowskiego?
[ostatni film]
9. W jest dużo informacji na ten temat. [prasa]
10. Twój płaszcz jest w [ta szafa]

99 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.

Complete the sentences following the example.

Przykład: Mongolia leży w *Azji* [Azja]

1. Wykład jest w [tamta sala]
2. Pan Kowalski mieszka na [ta ulica]
3. W nie ma telefonu. [moje mieszkanie]
4. Czy byłaś kiedyś w? [Grecja]
5. Ania już dwa miesiące leży w [szpital]
6. Wczoraj byłam w [muzeum]
7. Tatry leżą na Polski. [południe]
8. Pierwszy raz mieszkam w [ten hotel]
9. Jeszcze nigdy nie byłam w [Sandomierz]
10. Zawsze kupuję książki w [ta księgarnia]

100 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Jutro jadę do Warszawy.

Wczoraj byłem/byłam w Warszawie.

1. Jutro jadę do Krakowa.
.....
2. Jutro jadę do Olsztyna.
.....
3. Jutro jadę do Legnicy.
.....
4. Jutro jadę do Jeleniej Góry.
.....
5. Jutro jadę do Przemysła.
.....
6. Jutro jadę do Łodzi.
.....

101 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.

Complete the sentences following the example.

Przykład: Wczoraj długo rozmawialiśmy o *tobie* [ty]

1. Jacek to dobry kolega. Mogę na polegać. [on]
2. Ewa to dobra koleżanka. Mogę na polegać. [ona]
3. Znam dobrze Jacka i Ewę. Mogę na polegać. [oni]
4. Znam dobrze Ewę i Marię. Mogę na polegać. [one]
5. Możesz zawsze na polegać. [ja]
6. Możecie zawsze na polegać. [my]
7. Wczoraj rozmawialiśmy o [wy]
8. Cieszę się, że cię widzę. Właśnie o myślałam. [ty]
9. Cieszę się, że was widzę. Właśnie o myślałem. [wy]
10. Gdzie oni teraz są? Często o myślę. [oni]

102 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.Przykład: Oni są teraz na *wakacjach* [wakacje]

1. Informacja o kursie jest na [drzwi]
2. Już nie mieszkam w [Katowice]
3. Kiedy byłaś w? [Kielce]
4. Rok temu byliśmy w [Ateny]

5. Kto z was był w? [Suwałki]
6. Moja koleżanka pracuje teraz w [Helsinki]
7. Od kiedy mieszkasz w? [Stany Zjednoczone]
8. One spędzają wakacje w [Chiny]
9. Już kilka razy byłem w [Czechy]
10. Kiedy byłaś ostatnio w? [Niemcy]

103

Proszę wybrać dla każdego pytania odpowiedni zaimbek: *jakim, jakiej, którym, której, którym, której, którym, której, którym, której*.

Choose for each question the appropriate interrogative pronoun: *jakim, jakiej, którym, której, którym, której, którym, której, którym, której*.

Przykład: Adam mieszka na drugim piętrze.

Na którym piętrze mieszka Adam?

1. Ten artykuł opowiada o francuskiej kuchni.
O kuchni opowiada ten artykuł?
2. Twoje dokumenty są na moim biurku.
Na biurku są moje dokumenty?
3. Będziemy w domu o piątej godzinie.
O godzinie będziecie w domu?
4. Chcemy mieszkać w bardzo eleganckim hotelu.
W hotelu chcecie mieszkać?
5. Ta książka opowiada o rodzinie Wojciecha Kossaka.
O rodzinie opowiada ta książka?
6. W tym domu nie ma windy.
W domu nie ma windy?
7. To jest anegdota o dziadku Ewy.
O dziadku jest ta anegdota?
8. To są pamiątki po dziadku Ani.
Po dziadku są te pamiątki?

9. Mieszkamy w tamtym domu.
W domu mieszkacie?
10. To są kwiaty dla tej pani.
Dla pani są te kwiaty?

104

Proszę ułożyć pytania do podkreślonych części zdań.
Ask questions requiring the underlined words as answers.

Przykład: Jacek mówi o wczorajszym filmie.
O czym mówi Jacek?

1. Oni rozmawiają o profesorze Nowaku.
2. Ewa mieszka w Warszawie.
3. Myślę o wakacjach.
4. W tym tekście jest błąd.
5. Twoja książka jest w moim pokoju.
6. Ona siedzi przy trzecim biurku.
7. Będę u ciebie po lekcji.
8. To jest film o egzotycznych krajach.
9. Anna jest teraz w pracy.
10. Oni dyskutują o ostatniej książce Szczypiorskiego.

105 Proszę odpowiedzieć na pytania zgodnie z podanym przykładem.
Answer the questions following the example.

Przykład: O której Agata zwykle wstaje? [7.00]

Agata *zwykle wstaje o siódmej*.

1. O której ona je zwykle śniadanie? [7.30]

2. O której ona wychodzi do pracy? [8.00]

3. O której ona zaczyna pracę? [8.30]

4. Do której ona pracuje? [16.30]

5. O której ona zwykle robi zakupy? [16.30-17.30]

6. O której ona zwykle wraca do domu? [18.00]

7. O której ona zwykle je kolację? [19.00]

8. O której ona ogląda „Wiadomości”? [19.30]

9. O której ona zwykle spotyka się z kolegami? [20.00]

10. O której ona chodzi spać? [23.00]

106 Proszę użyć w odpowiednim przypadku nazw miesięcy.
Give the names of the months in the appropriate case.

Przykład: W *lipcu* jadę na urlop. [7]

1. Co będziecie robić w? [5]

2. Wakacje w szkołach zaczynają się w [6]

107 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Rozmawiamy o *moich egzaminach* [mój egzamin]

1. On mówi o [nowy model fata]

2. W są zawsze piękne kwiaty. [ten ogród]

3. Moje rzeczy są w [ta szafa]

4. Na wiszą piękne obrazy. [ściana]

5. Na leżą stare dywany. [podłoga]

6. Widzowie w tym kinie siedzą na barco [wygodne krzesło]

7. Tramwaje w tym mieście jeżdżą często po bardzo [wąska ulica]

8. Te meble wyglądają dobrze tylko w [duża kuchnia]

9. Te dokumenty powinny być w [szafa pancerna]

10. Wszystkie dzieci siedzą przy [mały stół]

108 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Oni opowiadają o starym filmie Wajdy.

..... *Oni opowiadają o starych filmach Wajdy.*

1. Twoje rzeczy leżą na tym stole.

2. O jakiej książce oni rozmawiają?

3. Na której półce leżą słowniki?

4. Lubię spacerować po lesie.

5. Na czym biurku stoją nowe komputery?

6. W tym nowym samochodzie jest lepszy silnik.

7. W jej szufladzie jest zawsze porządek.

8. Na polu leży jeszcze śnieg.

9. Na ulicy jest dużo ludzi.

10. W tym muzeum jest zawsze dużo ludzi.

Stopniowanie przymiotników i przysłówków

109

Proszę wpisać przymiotnik podany w nawiasie w stopniu wyższym.
Put the adjectives given in brackets into the comparative.

Przykład: Kto jest *starszy* – ty czy twój brat? [stary]

1. Kto jest – ty czy twoja siostra? [młody]
2. Która książka jest – ta czy tamta? [ciekawa]
3. Która torba jest – ta czarna czy ta brązowa? [tania]
4. Który płaszcz jest – ten czy tamten? [drogi]
5. Ta sukienka jest niż tamta. [długa]
6. Ten słownik jest niż mój. [gruby]
7. Ten program komputerowy jest niż tamten. [nowy]
8. Ten materiał jest niż tamten. [cienki]
9. Jan jest niż jego brat. [bogaty]
10. Kamień jest niż plastelina. [twardy]

110

Proszę wpisać przymiotnik podany w nawiasie w stopniu wyższym.
Put the adjectives given in brackets into the comparative.

Przykład: Ta ulica jest *szersza* od tamtej. [szeroka]

1. Zimą dzień jest niż latem. [krótki]
2. Ten dom jest od tamtego. [niski]
3. Tamten budynek jest niż ten. [wysoki]
4. Gepard jest niż żółw. [szybki]
5. Mój plecak jest od twojego. [ciężki]
6. To ciasto jest niż tamto. [słodkie]

7. Ten papier jest od tamtego. [gładki]
8. Strumień jest od rzeki. [wąski]
9. Te nowe buty są niż te stare. [brzydkie]
10. To jezioro jest od tamtego. [głębokie]

111 Proszę wpisać przymiotnik podany w nawiasie w stopniu wyższym.
Put the adjectives given in brackets into the comparative.

Przykład: To zadanie jest *trudniejsze* od tamtego. [trudne]

1. Mój pokój jest od twojego. [jasny]
2. Twój płaszcz jest od tego. [ciemny]
3. Ślimak jest niż zając. [powolny]
4. Które kwiaty są – różę czy gerbery? [piękne]
5. Ten stary fotel jest niż ten nowy. [wygodny]
6. Moja kawa jest niż twoja. [mocna]
7. Ten nowy sweter jest dużo niż ten stary. [ciepły]
8. Ten nóż jest niż tamten. [ostry]
9. Który pokój jest – ten duży czy ten mały? [ładny]
10. Zadanie nr 5 jest dużo od zadania nr 7. [łatwe]

112 Proszę wpisać przymiotnik podany w nawiasie w stopniu wyższym.
Put the adjectives given in brackets into the comparative.

Przykład: Ta biała torba jest *lżejsza* niż ta czarna. [lekka]

1. Czy samochód jest – twój czy jego? [duży]
2. Moje mieszkanie jest niż twoje. [małe]
3. Wczoraj pogoda była niż dzisiaj. [zła]
4. To pióro jest od tamtego. [dobre]
5. Myślę, że to wino jest od tamtego. [złe]
6. Ania ma dzieci niż jej siostra. [małe]
7. Francja jest krajem niż Belgia. [duży]
8. Adam ma pomysł niż ty. [dobry]

9. W sklepie nie było swetra. [mały]
10. Potrzebuję plecaka. [duży]

113 Proszę wybrać odpowiednio przymiotnik lub przysłówkę.
For each of the following sentences choose an adjective or an adverb.

Przykład: **mały/male**
Mam *małe* mieszkanie.

zły/złe

1. Ona mówi po niemiecku.
2. On ma akcent.
3. Uwaga! pies!
4. Moje interesy idą

piękny/pięknie

5. Kto tak maluje?
6. Oni mają ogród.
7. To jest dziewczyna.
8. Kto tak gra na gitarze?

dobry/dobrze

9. Ona mówi bardzo po angielsku.
10. Mam samochód.
11. Czy znasz Wrocław?
12. Zrobiłem interes.

spokojny/spokojnie

13. Dzisiaj morze jest bardzo
14. Dzieci w szkole muszą siedzieć i słuchać lekcji.
15. Śpij! Wszystko będzie dobrze.
16. Jestem że wszystko będzie dobrze.
- duży/dużo**
17. Mam dom.

18. Mamy czasu.
 19. On zawsze mówi.
 20. Nie mamy mieszkania.

114 Proszę podać przymiotnik podany w nawiasie w stopniu wyższym.
 Put the adverb given in brackets into the comparative.

Przykład: Dzisiaj czuje się *lepiej* niż wczoraj. [dobrze]

1. Jacek zarabia teraz niż rok temu. [dużo]
2. Mammy teraz pracy niż przed rokiem. [mało]
3. Ona teraz mówi po angielsku niż dawniej. [dobrze]
4. Dzisiaj jest niż wczoraj. [zimno]
5. Latem jest niż zimą. [ciepło]
6. Starsza pani idzie niż jej syn. [wolno]
7. Dzisiaj wykład trwa niż zwykle. [długo]
8. On mówi dzisiaj niż zwykle. [cicho]
9. Jeśli chcesz zdążyć na pociąg, musisz iść [szybko]
10. powiedzieć niż zrobić. [łatwo]

115 Proszę wybrać z listy (*dobry/dobrze, zły/źle, mały/mало, duży/dużo*) przymiotnik lub przysłówkę i użyć go w stopniu wyższym.
 For each sentence choose an adjective or an adverb from the list and put it into the comparative (*dobry/dobrze, zły/źle, mały/mало, duży/dużo*).

- Przykład: Ewa ma *więcej* problemów z córką niż z synem.
1. Ewa czuje się dzisiaj i wygląda niż wczoraj.
 2. Zarabiam teraz niż rok temu.
 3. Dzisiaj pogoda jest niż wczoraj.
 4. Mam coraz czasu.
 5. Ona coraz pracuje, a ma coraz pieniędzy.
 6. Kto gotuje? Ewa czy Basia?
 7. Czy ktoś ma pomysł?
 8. Te spodnie są za małe. Czy ma pan?

9. Te rękawiczki są za duże. Czy ma pani?
10. Mogę ci pożyczyć tylko 200 złotych. Nie mam

116 Proszę wybrać przymiotnik lub przysłówkę i użyć go w stopniu najwyższym.
 For each sentence choose an adjective or an adverb and put it into the superlative.

Przykład: Adam jest *najlepszym* studentem na roku. [dobry/dobrze]

1. Wszyscy są chorzy, a Basia czuje się [zły/źle]
2. Wszyscy mają mało czasu, ale ja mam ze wszystkich. [mały/ mało]
3. Bartek to brat Ani. [młody/młodo]
4. Ten pokój wygląda w całym domu. [dobry/dobrze]
5. Pan Kowalski to człowiek na świecie. [spokojny/spokojnie]
6. ze wszystkich zwierząt biega gepard. [szybki/szybko]
7. można zrobić zakupy na targu. [tani/tanio]
8. pogoda była w lipcu. [ładny/ładnie]
9. jest krytykować. [łatwy/łatwo]
10. dzień roku jest w czerwcu. [długi/długo]

117 Użyj podanych przymiotników w stopniu wyższym lub najwyższym.
 Put the following adjectives into the comparative or the superlative.

Przykład: Dzisiejszy film jest *bardziej interesujący* niż ten wczorajszy.
 [interesujący]

1. Jacek będzie z tej książki niż z tamtej.
 [zadowolony]
2. Ta kawiarnia jest w mieście ze wszystkich.
 [znana]
3. Słuchałam kilku wykładów. ze wszystkich
 był wykład profesora Stubickiego. [interesujący]

4. Wczoraj o tej porze byłam niż dzisiaj.
[zmęczona]
5. Ta podłóż była ze wszystkich,
jakie ostatnio zrobiłam. [męcząca]
6. Źle się czuję. Myślę, że dzisiaj jestem
niż wczoraj. [chory]
7. Ten nowy nóż jest niż tamten stary. [tępy]
8. Ten plakat jest ze wszystkich. [kolorowy]
9. Ten czerwony koc jest niż ten żółty.
[miękki]
10. Jarek stał się jeszcze niż był kiedyś.
[arogancki]

118 Użyj podanych przymiotników w stopniu wyższym lub najwyższym.
Put the following adjectives into the comparative or the superlative.

Przykład: Kupiłem *najmniejszy* dom na całej ulicy. [mały]

1. Ten duży komputer jest niż ten mały. [szybki]
2. Ulica Kościuszkii jest od ulicy Ładnej. [długa]
3. Ta kurtka jest niż tamta. [droga]
4. To mieszkanie jest ze wszystkich, jakie miałem.
[wygodne]
5. Adam jest od Ewy. [młody]
6. Ten park jest dużo od parku na mojej ulicy.
[duży]
7. Plastik jest niż szkło. [lekki]
8. Dzisiejsze zebranie było ze wszystkich.
[ciekawe]
9. 21 grudnia to dzień w roku. [krótki]
10. Ten tort jest od tamtego. [dobry]

119 Użyj podanych przysłówków w stopniu wyższym lub najwyższym.
Put the following adverbs into the comparative or the superlative.

Przykład: Dzisiejsze zebranie trwało *najkrócej* ze wszystkich. [krótko]

1. Jacek uczy się ze wszystkich studentów na roku.
[dobrze]
2. Tą ulicą idzie się na uniwersytet niż tamtą.
[długo]
3. Agata mówi po francusku niż jej siostra. [źle]
4. On uczy się ze wszystkich. [szybko]
5. On jest bardzo zmęczony i dlatego idzie z nas
wszystkich. [wolno]
6. To wszystko, co mam. Nie mogę ci pożyczyć
[dużo]
7. Lubię jeździć na wakacje nad to małe jezioro, bo jest tam
..... niż gdzie indziej. [spokojnie]
8. Jest bardzo zimno. Musisz ubrać się [ciepło]
9. jest u nas zwykle w lutym. [zimno]
10. On ma pracy z nas wszystkich. [mało]

Zaimki

Zaimki osobowe

120 Proszę użyć poprawnej formy zaimka osobowego *ja*.
Use the correct form of the personal pronoun *ja*.

Przykład: Daj *mi* ten klucz.

1. Kiedy odwiedzisz?
2. Czy ta książka jest dla?
3. Chcesz iść ze na koncert?
4. Słyszę, że mówicie o
5. Nie podoba się ta muzyka.
6. Kiedy do napiszesz?
7. Czekacie na?
8. Ona siedzi za
9. na pewno nie mam twojej książki.
10. Kto chciał ze mówić?

121 Proszę użyć poprawnej formy zaimka osobowego *ty*.
Use the correct form of the personal pronoun *ty*.

Przykład: Czekam na *ciebie* już godzinę.

1. Halo! Bardzo źle słyszę!
2. Ktoś chce z mówić.
3. Oni mówią o
4. Czy podoba się ten film?

5. Czy masz moją książkę, czy ona?
6. Czy Ewa często pisze do
7. Nie mogę iść z do kina.
8. Czekamy już tylko na
9. Jutro dam tę książkę.
10. Kiedy mogę odwiedzić?

122 Proszę użyć poprawnej formy zaimka osobowego *on*.
Use the correct form of the personal pronoun *on*.

Przykład: Znasz *go*?

1. Jak długo już na czekasz?
2. Kiedy chcesz odwiedzić?
3. nie znam, ale ją tak.
4. Nie wiesz, czy podoba się ta książka?
5. Ktoś chce z mówić.
6. Nic o nie wiem.
7. Czy ta gazeta jest dla
8. Nie znasz?
9. Widzisz na tej fotografii?
10. Ewa siedzi przed

123 Proszę użyć poprawnej formy zaimka osobowego *ona*.
Use the correct form of the personal pronoun *ona*.

Przykład: Skąd *ją* znasz?

1. Jak długo na czekacie?
2. Czy chcesz iść z na koncert?
3. Nie widzę na tej fotografii.
4. Nie wiesz, czy podoba się ten album?
5. Bez nigdzie nie pójde.
6. Daj ten klucz.

7. Czy masz już dla prezent?
8. Przed nikt nie siedzi.
9. Nigdy o nie słyszałam.
10. Nie wiem, gdzie teraz jest.

124

Proszę użyć poprawnej formy zaimka osobowego *ono*.
Use the correct form of the personal pronoun *ono*.

Przykład: To jest dziecko Anny. Idę z na spacer.

1. To jest dziecko Anny. Znasz?
2. To jest dziecko Anny. Ona często o mówi.
3. To jest dziecko Anny. Daj tę zabawkę.
4. To jest dziecko Anny. Nie znasz?
5. To jest dziecko Anny. Za stoi moja córka.
6. Dziecko Anny kończy szkołę o 14.00. Muszę na poczekać.
7. To jest ładne mieszkanie. Chcę kupić.
8. To pióro nie jest drogie. Nie chcesz kupić?
9. Tam leży pióro, a obok twój długopis.
10. To jest nasze pole, a za stoi nasz dom.

125

Proszę użyć poprawnej formy zaimka osobowego *my*.
Use the correct form of the personal pronoun *my*.

Przykład: Kto na czeka?

1. Czy chcesz iść z do kina?
2. Kto o mówi?
3. Daj twój adres.
4. Kiedy do zatelefonujesz?
5. To jest prezent od
6. Wczoraj wieczorem nie było w domu.
7. Tu mieszkamy my, a pod Jacek i Ala.
8. Nie widzę na tej fotografii.

9. Pytasz, czy podoba się to miasto?
10. nie wiemy, kto to jest.

126

Proszę użyć poprawnej formy zaimka osobowego *wy*.
Use the correct form of the personal pronoun *wy*.

Przykład: Ktoś na czeka.

1. Czy podoba się ten pokój?
2. Może wiecie, kto to jest?
3. Nie widzę na tej fotografii.
4. To jest prezent dla
5. Czy możemy iść tam z?
6. Pisz o w gazetach.
7. Dlaczego nie było tu wczoraj?
8. Mówią o w telewizji.
9. Potem dam nasz adres.
10. Wiem o wszystko.

127

Proszę użyć poprawnej formy zaimka osobowego *oni*.
Use the correct form of the personal pronoun *oni*.

Przykład: Jak długo na czekasz?

1. Mówią o w radiu.
2. Jak długo znasz?
3. Dlaczego nie było tu wczoraj?
4. Kiedy dasz nasz adres?
5. Jak myślisz – czy podoba się ten pokój?
6. Czy chcesz jechać z na wakacje?
7. Tu mieszkają Kowalscy, a pod Nowakowie.
8. Chcesz kupić bilety?
9. Kto jest autorem książki o?
10. Dlaczego tak się interesujesz?

128

Proszę użyć poprawnej formy zaimka osobowego *one*.
Use the correct form of the personal pronoun *one*.

Przykład: Jak długo na czekasz?

1. Skąd znasz?
2. Czy chcesz iść z na koncert?
3. Jakie kwiaty chcesz kupić?
4. Widzę, że bardzo się interesujesz.
5. Tu mieszkają moje kuzynki, a obok Jacek i Adam.
6. Dlaczego nie było wczoraj w pracy?
7. Co on o mówi?
8. Nie chcę iść tam bez
9. Dzięki mam ten pokój.
10. Tam siedzą moje siostry, a przed Waldek i Piotr.

129

Proszę użyć poprawnej formy zaimków osobowych.
Use the correct form of the personal pronouns.

Przykład: Czy chcesz jechać z *nami* do Krakowa? [my]

1. U nic nowego. A u? [my, wy]
2. Daj tę książkę! [ja]
3. Czy widziałeś wczoraj w telewizji? [ona]
4. Nie było wczoraj w pracy, bo byliśmy chorzy. [my]
5. Nie mam ochoty z dzisiaj rozmawiać. [ona]
6. Dlaczego do nie zatelefonujesz? [on]
7. Powiedz wreszcie, o co chodzi! [ja]
8. Czy te kwiaty są dla? [ona]
9. Mieszkam u już dwa tygodnie. [one]
10. Będziemy u o piątej. [ty]

130

Proszę użyć poprawnej formy zaimków osobowych.
Use the correct form of the personal pronouns.

Przykład: Nie mogę iść dzisiaj z *nimi* do teatru. [oni]

1. Nie możemy przyjść do jutro. [wy]
2. Nie będzie jutro w pracy. [ja]
3. Dlaczego nie było wczoraj wieczorem w domu? [ty]
4. Dlaczego nie ma na tym zdjęciu? [my]
5. Dlaczego nie było na zebraniu? [wy]
6. Dlaczego nigdy nie masz dla czasu? [ja]
7. Czy miałeś od jakieś wiadomości? [on]
8. Czy miałaś od jakieś wiadomości? [one]
9. Napisz do jak najszybciej. [my]
10. Z nie można się dogadać! [ty]

131

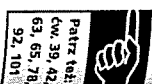
Proszę użyć odpowiednich zaimków osobowych.
Use the appropriate personal pronoun.

Przykład: To moja fotografia z dzieciństwa. Poznajesz *mnie*?

1. To jest mój adres. Nie zapomnij wziąć ze sobą.
2. Gdzie jest Basia? Nie widzę tutaj.
3. To jest list od Tomka. Ostatnio dostałam od dużo listów.
4. Dzisiaj są imieniny mojej mamy. Mam już dla prezent.
5. Widzę, że bardzo interesujecie się Jackiem. Znowu o mówicie!
6. Moje dzieci są już duże. Mogę teraz z jeździć w dalekie podróże.
7. Moim zdaniem państwo Kowalscy są bardzo mili. A co ty o myślisz?
8. Moi rodzice mieszkają w górach. Chcę do pojechać na wakacje.
9. Na stole leżą książki, a pod gazety.
10. Muszę porozmawiać z Ewą. Czy widziałeś gdzie ostatnio?

132 Proszę użyć odpowiednich form zaimków osobowych.

Use the appropriate personal pronoun.

Przykład: Gdzie jest Marek? Czekam na *niego* już ponad godzinę.

1. Już dawno nie widziałam Marii. Czy masz od jakies wiadomości?
2. Kasia czeka na wiadomości od ciebie. Kiedy do napiszesz?
3. Moja ciocia i wujek mieszkają w Warszawie. Byłem u dwa lata temu.
4. Telefonowałem wczoraj do Ani i Wojtka, ale nie było w domu.
5. Wiem, że szukateś wczoraj Jana. Musiał pojechać do Warszawy i dlatego nie było w pracy.
6. Co słyszać u twojej siostry. Dawno nie widziałam.
7. Co słyszać u twoich rodziców? Nie widziałam dawno.
8. Twoja siostra jest ostatnio sławna. Mówi się o w telewizji.
9. On znalazł mi tę pracę. To dzięki mogę tu pracować.
10. To jest Agata, a naprzeciwno siedzi Jacek.

Pozostałe zaimki (względne, pytajne, przeczące, dzierżawczy „swoj”, nieokreślone)**133** Proszę użyć poprawnej formy zaimka względnego *który*.Use the correct form of the relative pronoun *który*.Przykład: To jest mój brat, *który* mieszka w Olsztynie.

1. Ludzie, o opowiada Stefan, już tu nie mieszkają.
2. Chcemy pojechać do Krakowa z kolegami, z nami studują.
3. Mam już książkę, szukałem przez dwa tygodnie.
4. Mój wujek, ostatni raz widziałem dwa lata temu, przyjeżdża jutro.
5. Lublin to miasto, w jeszcze nigdy nie byłem.
6. To są koleżanki, z chodziłam do szkoły.

134Proszę użyć poprawnej formy zaimka względnego *który*.
Use the correct form of the relative pronoun *który*.Przykład: Jadę do brata, *który* mieszka w Olsztynie.

1. Film, na idziemy, to świetna komedia.
2. Chłopcy, się tak przyglądasz, to synowie Agaty.
3. Jajka, kupiłeś wczoraj, były nieswieże.
4. Wykłady, na chciałem dzisiaj iść, zostały odwołane.
5. Studentka, praca dostała nagrodę, pojedzie na stypendium do Wiednia.
6. Kupiłam tu książkę, nie mogłam wcześniej nigdzie znaleźć.
7. To jest dziewczynka, matka pracuje w naszym biurze.
8. Wiem to od kolegi, dzieci mieszkają w Kanadzie.
9. Dostałem ten list od profesora, u byłem na seminarium.
10. To jest obraz, interesował się pan Karol.

135Proszę użyć poprawnej formy zaimka pytajnego *który*.
Use the correct form of the interrogative pronoun *który*.Przykład: *Którego* października zaczyna się rok akademicki?

1. O godzinie zaczynamy lekcje?
2. Do czynny jest ten sklep?
3. Z koleżanką Ania chce jechać w góry?
4. W szufladzie leżą te dokumenty?
5. Na piętrze mieszka pani Michułka?
6. Od kolegów dostałaś ten prezent?
7. koleżankom dałaś już zaproszenia na swój ślub?

8. tramwajem jedziesz do domu?
9. Przy biurku siedzi pani Joanna?
10. W wieku żył Leonardo da Vinci?

136

Proszę użyć poprawnej formy zaimka przeczącego *nikt*.
Use the correct form of the negative pronoun *nikt*.

Przykład: *Nikogo* tu nie widziałam.

1. Z jeszcze o tym nie rozmawiałam.
2. o tym nie powiedziałam.
3. Od nie dostałam jeszcze informacji.
4. Ten pokój nie jest zarezerwowany dla
5. Dzwoniłem tam trzy razy, ale nie było w domu.
6. Dlaczego tutaj nic nie wie?!
7. Ona z nie mieszka.
8. tu nie znam.
9. On nigdy nie pożycza pieniędzy.
10. Czy ten obraz naprawdę nie podoba się?

137

Proszę użyć poprawnej formy zaimka przeczącego *nic*.
Use the correct form of the negative pronoun *nic*.

Przykład: On o *niczym* nie wie.

1. Nie kupilem, ponieważ sklep był zamknięty.
2. Ona nie mówiła o ciekawym.
3. Z nie mogę dać sobie rady.
4. O innym nie marzę, jak tylko o urlopie.
5. Oni nie znają się na
6. ciekawego ostatnio nie czytałem.
7. Ten kapelusz nie pasuje do

8. Babcia Agaty mówi, że nie dziwi się już
9. Nie mam ochoty na
10. On nie żałuje

138

Proszę odpowiedzieć na pytania zgodnie z podanym przykładem.
Answer the questions following the example.

Przykład: Czy spotkałeś tam kogoś znajomego?
Nie spotkałem tam nikogo znajomego.

1. Czy kupiłaś w tym sklepie coś ładnego?
.....
2. Czy marzysz o czymś specjalnym?
.....
3. Czy powiedziałaś o tym komuś?
.....
4. Czy dałaś komuś te dokumenty?
.....
5. Czy byłaś ostatnio na czymś w kinie?
.....
6. Czy Jacek dał komuś te książki?
.....
7. Czy ona w ogóle czymś się interesuje?
.....
8. Czy oni rozmawiają o czymś ważnym?
.....
9. Czy oni czekają na kogoś?
.....
10. Czy czekacie na coś?
.....

139 Proszę odpowiedzieć na pytania, używając odpowiednich form zaimków

przeczących: *żaden, żadna, żadne*.
 Answer the questions using the correct form of the negative pronouns: *żaden, żadna, żadne*.

Przykład: Czy masz jakiś długopis?

Nie mam żadnego długopisu.

1. Czy jada z nami jakieś dzieci?
.....
2. Czy pożyczyles tę książkę jakieś koleżance?
.....
3. Czy idziesz do kina z jakimś kolegą?
.....
4. Czy to jest artykuł o jakimś pisarzu?
.....
5. Czy to jest plecak jakieś twojej koleżanki?
.....
6. Czy to są kwiaty dla jakieś kobiety?
.....
7. Czy tutaj pracują jacys mężczyźni?
.....
8. Czy masz jakiś pomysł?
.....
9. Czy oni rozmawiają o jakieś aktorce?
.....
10. Czy masz ochotę na jakiś deser?
.....

140

Proszę użyć odpowiedniej formy zaimków dzierżawczych: *swój, swoja, swoje*.
 Use the correct form of the possessive pronouns: *swój, swoja, swoje*.

Przykład: Ewa idzie do kina ze bratem.

1. Czy dostałeś ten zegarek od ojca?

141

Proszę użyć odpowiedniej formy zaimków nieokreślonych: *ktos, coś, jakiś*.
 Use the correct form of the indefinite pronouns: *ktos, coś, jakiś*.

Przykład: Czy jest tu , kto mówi po niemiecku?

1. Czy znasz we Wrocławiu?
2. Ona rozmawiała dzisiaj z z waszego biura.
3. pan czeka na ciebie na dole.
4. Czy jest słodkiego?
5. Czy masz długopis?
6. Szukam zimnego do picia.
7. Szukam, kto zna nowy adres Ewy.
8. Czy znasz studenta anglistyki?
9. Ona była na wykładzie z historii Francji.
10. Oni mówili o koledze.

142 Proszę wybrać poprawną formę liczebnika 2: *dwa, dwie, dwaj, dwójce, dwóch*.

For each sentence choose the appropriate form of the number 2: *dwa, dwie, dwaj, dwójce, dwóch*.

Przykład: Na stole leżą talerze.

1. W tym pokoju mieszkają studentki.
2. W tym sklepie pracują tylko sprzedawcy.
3. Na stole leżą książki.
4. Do tego przedszkola chodzi dzieci pani Marii.
5. Przed domem stoją samochody.
6. W tej gazecie pracuje młodych dziennikarzy.
7. W tej debacie biorą udział politycy.
8. Pod stołem leżą psy.
9. W tej sali są duże lampy.
10. W tym pokoju są okna.

143 Proszę wybrać poprawną formę liczebnika 3: *trzy, trzej, trzech, troje*.

For each sentence choose the appropriate form of the number 3: *trzy, trzej, trzech, troje*.

Przykład: Na półce stoją książki.

1. Przed domem stoją chłopcy.
2. Na kanapie siedzą koty.
3. W pokoju bawi się dzieci.
4. W tym mieście są muzea.
5. synów pani Anny studiuje ekonomię.

6. W tym biurze są komputery.
7. Obok komputera leżą dyskietki.
8. W tej firmie pracują tylko osoby.
9. W dyskusji biorą udział ekonomiści.
10. W dyskusji bierze udział specjalistów.

144

Proszę wybrać odpowiednią formę liczebnika 4: *cztery, cztery, czterech, czworo*.

For each sentence choose the appropriate form of the number 4: *cztery, cztery, czterech, czworo*.

Przykład: Na budowie pracuje robotników.

1. W tej szkole pracuje nauczycieli angielskiego.
2. W tej fabryce pracują nowi inżynierowie.
3. Na mojej ulicy stoją stare domy.
4. W tej rodzinie jest małych dzieci.
5. Na zebraniu są tylko osoby.
6. Moi bracia mieszkają w Krakowie.
7. W konkursie bierze udział uczniów z tego liceum.
8. W tym mieście są gimnazja.
9. Na tym piętrze są mieszkania.
10. Moje siostry studiują za granicą.

145

Proszę wybrać poprawną formę liczebnika 5: *pięć, pięciu, pięcioro*.

For each sentence choose the appropriate form of the number 5: *pięć, pięciu, pięcioro*.

Przykład: W tym pokoju pracuje panów.

1. W sklepie pracuje sprzedawczyń.
2. Na dachu siedzi ptaków.
3. Tym samochodem może z nami jechać dzieci.
4. Przed naszym domem rośnie drzew.
5. W klasie siedzi uczniów.
6. chłopców gra w piłkę.
7. Do Ani przyjdzie na imieniny koleżanek.

8. W tym filmie gra znanych aktorów.
9. Na postoju stoi taksówek.
10. Na ławce siedzi starszych panów.

146 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Na tej półce leżą dwie książki.
.....
Na tej półce leżały dwie książki.

1. W samochodzie siedzi dwóch panów.

2. Na ulicy stoją dwaj panowie.

3. Na naszym piętrze mieszka pięcioro małych dzieci.

4. Na stole stoi sześć filiżanek.

5. Przed domem rosną cztery stare drzewa.

6. W tej rodzinie jest dwoje dzieci.

7. Pięciu braci Agnieszki studiuje w Warszawie.

8. Czekają na ciebie jacyś trzej chłopcy.

9. Na skrzyżowaniu stoi trzech policjantów.

10. Siedmioro studentów zdaje dzisiaj egzamin u profesora Jana.

147 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Dwaj panowie czekają na taksówkę.
.....
Dwóch panów czeka na taksówkę.

1. Czterej chłopcy grają w ping-ponga.

2. Na budowie pracują trzej mężczyźni.

3. Dwóch kolegów Piotra pracuje na uniwersytecie.

4. Trzech kuzynów Ani studiuje prawo.

5. W tej szluzie grają czterej młodzi aktorzy.

6. W kolejce stoją czterej panowie.

7. Na spotkaniu z ministrem byli trzej dziennikarze.

8. Dwaj najlepsi studenci napisali już prace magisterskie.

9. Trzej moi koledzy skończyli filozofię.

10. Tę nagrodę dostali dwaj nasi profesorowie.

148 Proszę napisać zdania w czasie teraźniejszym zgodnie z podanym przykładem.
Write the sentences in the present tense following the example.

Przykład: 3, dziecko, być, w, pokój
.....
Troje dzieci jest w pokoju.

1. 4, pan, oglądać, telewizja

2. 6, krzesło, stać, na, korytarz

3. 5, dziewczyna, pracować, tutaj

4. 2, siostra Agaty, studiować, prawo

5. 10, zeszyt, leżeć, na, półka

6. 4, kawa, stać, na, stół

7. 6, dyskietka, leżeć, obok, komputer

8. 8, pies, biegać, po, łąka

9. ile, Polak, mieszkać, w, Niemcy

10. kilka, mój kolega, mieszkać, teraz, za granicą

149 Proszę napisać zdania w czasie przeszłym zgodnie z podanym przykładem.
Write the sentences in the past tense following the example.

Przykład: na, ulica, być, dużo, ludzie
Na ulicy było dużo ludzi.

1. w, ten dom, mieszkać, 5, osoba

2. ile, student, być, w, ta grupa

3. 3, samochód, stać, na, parking

4. 5, moje koleżanki, studiować, germanistyka

5. w, ta księgarnia, być, wiele, ciekawa książka

6. w, ten pokój, być, za dużo, mebel

7. tylko, 2, telefon, funkcjonować, normalnie

8. w, ta galeria, być, 3, bardzo cenny obraz

9. w, to miasto, być, mało, szeroka ulica

10. w, to biuro, pracować, wiele, urzędnik

150 Proszę napisać zdania w czasie przyszłym zgodnie z podanym przykładem.
Write the sentences in the future tense following the example.

Przykład: ile, pracownik, wziąć, teraz, urlop
Ilu pracowników weźmie teraz urlop?

1. ile, wolny dzień, być, w, ten rok

2. w, ten tydzień, być, 3, wolny dzień

3. w, ta fabryka, pracować, 100 osób

4. w, ten pokój, stać, kilka, biurko

5. w, nowe muzeum, być, wiele, cenny obraz

6. na, to piętro, być, 3, telefon

.....

7. w, ta konferencja, wziąć udział, 50, osoba

.....

8. ile, student, być, w, ta grupa

.....

9. tutaj, stać, 2, krzesło

.....

10. w, ten akademik, mieszkać, 2, znajoma studentka

.....

151

Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Anna ma *dwóch synów* [2, syn]

1. Pani Basia ma [3, dziecko]

2. Państwo Jankowscy mają [4, córka]

3. Jacek ma [3, starszy brat]

4. Adam ma [5, młodsza kuzynka]

5. Pan Janik kupił dla swoich dzieci [2, mieszkanie]

6. Adam zna dobrze tych , którzy pracują z jego ojcem. [5, pan]

7. Ewa ogląda dziennik. [3, film]

8. Syn pani Ewy ma [2, rok]

9. Córka Jacka ma już [6, rok]

10. To mieszkanie ma [5, pokój]

Czasowniki

Czas teraźniejszy

152

Proszę użyć poprawnych form czasownika *być*.
Use the correct forms of the verb *być*.

Przykład: Skąd ona? *jest*

1. Państwo Kowalscy w domu.

2. Adam teraz w pracy.

3. Gdzie Ewa?

4. To nie moje rzeczy.

5. Jak długo w Polsce? [wy]

6. Skąd? [ty]

7. My tu od soboty. A wy?

8. chora. [ja]

9. Skąd pan?

10. One nie stąd.

153

Proszę użyć poprawnych form podanych czasowników.
Use the correct forms of the following verbs.

Przykład: Gdzie? [ty, mieszkać]

1. Adam i Jacek we Wrocławiu. [mieszkać]

2. Czy teraz czas? [ty, mieć]

3. Adam Stare Miasto. [zwiedzać]

4. książkę. [my, czytać]

5. na autobus. [ja, czekać]
6. Gdzie twoja siostra? [mieszkać]
7. brata i siostrę. [ja, mieć]
8. Co? [ty, czytać]
9. Nie teraz czasu. [my, mieć]
10. Jak długo już to muzeum? [wy, zwiedzać]

154 Proszę użyć poprawnych form podanych czasowników. Use the correct forms of the following verbs.

- Przykład: Co *gotujesz* na obiad? [ty, gotować]
1. Co Ania? [studiować]
 2. Gdzie? [ty, pracować]
 3. Co pani teraz? [fotografować]
 4. Do kogo on? [telefonować]
 5. Co one? [malować]
 6. Co na kolację? [ty, kupować]
 7. Gdzie państwo? [pracować]
 8. Co pan? [studiować]
 9. Co ona teraz? [gotować]
 10. Skąd oni? [telefonować]

155 Proszę użyć poprawnych form podanych czasowników. Use the correct forms of the following verbs.

- Przykład: Gdzie *idziesz*? [ty, iść]
1. do domu. [ja, iść]
 2. na wakacje. [ja, jechać]
 3. Gdzie na wakacje? [ty, jechać]
 4. Jacek na uniwersytet. [iść]
 5. Jacek jutro na wakacje. [jechać]

6. teraz do domu. [my, iść]
7. jutro na wakacje. [my, jechać]
8. Gdzie? [wy, iść]
9. Gdzie na wakacje? [wy, jechać]
10. Gdzie państwo teraz? [iść]

156 Proszę użyć poprawnych form podanych czasowników. Use the correct forms of the following verbs.

Przykład: Co *chcesz* teraz robić? [ty, chcieć]

1. Czy teraz czytać? [wy, chcieć]
2. już iść do domu. [ty, móc]
3. Czy już iść do domu? [ja, móc]
4. teraz iść do sklepu. [ja, chcieć]
5. Ewa jechać do Warszawy. [chcieć]
6. Jacek nie jechać dzisiaj do Warszawy. [móc]
7. Nie jechać teraz na uniwersytet. [my, chcieć]
8. Nie iść teraz do kina. [my, móc]
9. Nie jeszcze iść do domu. [wy, móc]
10. Czy państwo zatelefonować później? [móc]

157 Proszę użyć poprawnych form podanych czasowników. Use the correct forms of the following verbs.

Przykład: Czy *mówisz* po polsku? [ty, mówić]

1. Agata teraz list. [pisać]
2. Kiedy jechać do domu? [ty, musieć]
3. Czy gdzieś mój plecak? [ty, widzieć]
4. Gdzie Adam? [stać]
5. Gdzie Agata? [siedzieć]
6. Gdzie moja książka? [leżeć]

7. Czy? [ty, słyszeć; mówić]
8. Czy lody czekoladowe? [wy, lubić]
9. Co państwo dzisiaj wieczorem? [robić]
10. Kiedy oni tu być? [musieć]

158

Proszę użyć poprawnych form podanych czasowników.
Use the correct forms of the following verbs.

Przykład: Czy *wiesz* , gdzie jest ulica Nowa? [ty, wiedzieć]

1. Nie , kto to jest. [ja, wiedzieć]
2. Czy , jak on się nazywa? [wy, wiedzieć]
3. Co oni teraz ? [jeść]
4. Czy mówić po francusku? [ty, umieć]
5. Nie , co ty mówisz. [ja, rozumieć]
6. Czy , co on mówi? [wy, rozumieć]
7. One nie dobrze tańczyć. [umieć]
8. Nie spaghetti. [ja, jeść]
9. Czy państwo , jak jest po polsku „who”? [wiedzieć]
10. Oni nie po angielsku. [rozumieć]

159 Proszę użyć form adresatywnych zgodnie z podanym przykładem.
Supply the formal forms for addressing people.

Przykład: Czy masz długopis? [m]

Czy ma pan długopis?

1. Czy rozumiesz to słowo? [f]
-
2. Czy wiesz, gdzie jest ulica Nowa? [m]
-
3. Czy wiecie, kto to jest? [f+m]
-

160

Proszę użyć poprawnych form podanych czasowników.
Use the correct forms of the following verbs.

Przykład: Stefan i Adam *jadą* do Krakowa. [jechać]

1. Przepraszam, gdzie Muzeum Narodowe? [być]
2. Co robić, kiedy wolny czas? [ty, lubić; mieć]
3. Czy ktoś mój klucz? [wiedzieć]
4. Czy ktoś , gdzie mieszka pan Nowicki? [wiedzieć]
5. Czy dzisiejszą gazetę? [wy, mieć]
6. Skąd tamte dziewczyny? [być]
7. Ona prawo. [studować]
8. Czy państwo po angielsku? [mówić]
9. Kto tutaj mówić po rosyjsku? [umieć]
10. Czy kupić nową gazetę? [ty, móc]

161 Proszę użyć poprawnych form podanych czasowników.
Use the correct forms of the following verbs.

Przykład: Nie *może* dzisiaj pracować dłużej. [ja, móc]

1. Kto co to? [wiedzieć; być]
2. Moje koleżanki germanistykę. [studiować]
3. Jak długo tu? [wy, pracować]
4. Ewa list do domu. [pisać]
5. Gdzie oni? [iść]
6. Czy iść do teatru? [wy, chcieć]
7. Jutro wszyscy na wycieczkę. [jechać]
8. Kot mleko. [pić]
9. Co na śniadanie? [ty, robić]
10. Jutro katedrę. [my, zwiedzać]

162 Proszę wybrać czasownik w odpowiednim aspekcie.
Choose the appropriate verb from each pair.

Przykład: Lodówka pusta! Trzeba *kupić* coś do jedzenia.
[kupować/kupić]

1. Potrzebuję tej książki w piątek. Musisz ją do tego czasu.
[czytać/przeczytać]
2. Ona zawsze czeka na twoje listy. Powinieneś w końcu do niej
[pisać/napisać]
3. Jak długo trzeba stąd na ulicę Nową?
[iść/pójść]
4. Bardzo lubię
[czytać/przeczytać]
5. Czy to dziecko umie już?
[chodzić/iść/pójść]
6. Czy ona umie na nartach?
[jeździć/jechać/pojechać]
7. Chcę dzisiaj z Ewą.
[spotykać się/spotkać się]

8. Trzeba ten pokój do soboty.
[malować/pomalować]
9. Kiedy chcesz nowy komputer?
[kupować/kupić]
10. Ile razy masz zamiar ten egzamin?
[zdawać/zdać]

163 Proszę użyć poprawnych form czasownika *powinno się*.
Use the appropriate form of the verb *powinno się*.

Przykład: pójść do lekarza. [ty, m]

1. za dwa dni być już w pracy. [ja, f]
2. Kto zdecydować, czy mogę jutro wziąć wolny dzień?
3. Nie tak dużo palić! [wy, m]
4. Ona pyta, co zrobić, żeby dostać stypendium.
[ona]
5. Myślę, że kupić Basi na imieniny tę książkę.
[my, f]
6. On dzisiaj sprzątać mieszkanie, a nie ty.
7. Myślę, że odwiedzić wujka Jana. Ciocia mówiła, że jest chory. [my, m]
8. Twoje dziecko iść już spać. Jest bardzo późno.
9. Jeśli chcecie iść na ten koncert, już dzisiaj kupić bilety. [wy, m]
10. Nie mówić o tym z nikim. [ty, f]

164 Proszę użyć poprawnych form czasownika *powinno się*.
Use the appropriate form of the verb *powinno się*.

Przykład: Komu *powinnam* oddać te pieniądze? [ja, f]

1. Czy nie w końcu porozmawiać o tym z matką?
[ty, m]
2. Kto za to zapłacić?

3. Jeśli nie chcesz być chory, nie chodzić zimą bez czapki.
4. dzisiaj szybko jechać do domu, bo o szóstej mam gości. [ja, f]
5. O której on być u ciebie?
6. Nie teraz wydawać tyle pieniędzy, jeśli chcemy pojechać na wakacje do Hiszpanii. [m, m]
7. On więcej czasu spędzać w bibliotece.
8. Kiedy oni mieć egzamin z ekonomii?
9. w końcu kupić nowy komputer. [m, m]
10. Czy nie być teraz w pracy? [ty, f]

Czas przeszły. Aspekt

165 Proszę użyć poprawnych form czasownika być w czasie przeszłym.

Supply the correct form of the verb *być* in the past tense.

Przykład: Anna *była* tu wczoraj.

1. Gdzie wczoraj? [wy, m]
2. Jeszcze nigdy nie w Hiszpanii. [ja, f]
3. Czy już kiedyś w Grecji? [ty, f]
4. Ona w Polsce rok temu.
5. w Warszawie dwa dni temu. [ja, f]
6. Czy już w Polsce? [wy, f]
7. tutaj miesiąc temu. [m, m]
8. Tydzień temu jeszcze za granicą. [m, f]
9. Czy państwo już w Krakowie?
10. Dziadek Anny znanym malarzem.

166

Proszę użyć poprawnej formy czasowników w czasie przeszłym.
Put the verbs given in brackets into the past tense.

Przykład: Co *studowałaś*? [ty, m, studiować]

1. Kto tę książkę? [czytać]

167

Proszę użyć poprawnej formy czasowników w czasie przeszłym.
Put the verbs given in brackets into the past tense.

Przykład: Wczoraj nie *miałam* czasu, żeby się uczyć. [ja, f, mieć]

1. Kto ten film? [widzieć]
2. tego aktora wczoraj na ulicy. [ja, m, widzieć]
3. Nie , że tu jesteś. [ja, f, wiedzieć]
4. Czy on już o tym ? [słyszeć]
5. wczoraj pracować do wieczora. [m, m, musieć]
6. wczoraj iść do lekarza. [ja, f, musieć]
7. Nie czasu, żeby odwiedzić panią Basię. [m, f, mieć]
8. Czy nad morzem dobrą pogodę? [wy, m, mieć]
9. Czy państwo już spotkanie z prezydentem miasta? [mieć]
10. Nie nigdy o tym człowieku. [m, m, słyszeć]

168

Proszę użyć poprawnej formy czasowników w czasie przeszłym.
Put the verbs given in brackets into the past tense.

Przykład: Co *jadłeś* wczoraj na obiad? [ty, m, jeść]

1. Nie wczoraj iść do kina, bo nie czasu. [ja, m, móc, mieć]
2. Nigdy nie tak dobrej pizzy. [ja, f, jeść]

3. Nie was odwiedzić, bo nie waszego adresu. [my, m, móc; mieć]
4. Ona nie was wczoraj odwiedzić, bo jechać do Warszawy. [móc; musieć]
5. Wczoraj po raz pierwszy pierogi. [my, m, jeść]
6. Czy państwo już kiedyś gołąbki? [jeść]
7. Adam nie być dzisiaj w pracy, bo jest chory. [móc]
8. Pani Agata nie przyjść, bo jest bardzo zajęta. [móc]
9. Dlaczego tak długo obiad? [wy, f, jeść]
10. Nie dłużej czekać, bo było już bardzo późno. [my, m, móc]

169 Proszę użyć poprawnej formy czasowników w odpowiednim aspekcie w czasie przeszłym.
Put the verbs given in bold into the past tense choosing the correct aspect for each sentence.

Przykład: **malować/namalować**

Andrzej *malował* ten obraz dwa lata.

czytać/przeczytać

1. Wczoraj całą książkę. [ja, m]
2. list od Adama od A do Z i nadal nie wiem, kiedy on chce przeczytać. [ja, f]
3. Kiedy byliśmy na wakacjach, codziennie rano gazetę.
4. Ewa tę książkę całą noc.
5. Zawsze kiedy byłem smutny, ten wiersz.

pisać/napisać

6. Czy już list do twojej mamy. [ty, m]
7. wczoraj bardzo długo zadanie domowe. [my, m]
8. Jak długo on swoją ostatnią książkę?
9. Nigdy jeszcze nie listów po francusku. [ja, f]
10. Kiedy byłem we Francji, tylko jeden list do domu.

kupować/kupić

11. Jaki prezent dla twojej siostry? [ty, m]
12. Czy już chleb? [wy, m + f]
13. Zwykle na prezent dla Ewy książki. [ja, f]
14. Na wakacjach zawsze na kolację tylko pomarańcze. [my, f]
15. Ona tę sukienkę dwie godziny i nadal nie jest pewna, czy to dobry kolor.

robić/zrobić

16. Chociaż ten sklep był zawsze taki drogi, czasami tu jednak zakupy. [ja, f]
17. Wybite okno! Kto to?
18. Widać, że błąd. [ty, m]
19. wczoraj zakupy całe trzy godziny. [ja, f]
20. Dlaczego tak długo tę kawę? [ty, f]

wstawać/wstać

21. Wczoraj o 7.00. [ja, m]
22. Kiedy byliśmy na wakacjach, o 9.00.
23. Ostatniej zimy nigdy nie przed 8.00. [ja, m]
24. W ostatnią niedzielę bardzo wcześnie, bo miałam pociąg o 5.00 rano.
25. O której dzisiaj? [ty, f]

jeść/zjeść

26. Czy już kiedyś bigos? [ty, f]
27. Kiedy byliśmy we Włoszech, często spaghetti.
28. Nigdy jeszcze nie pierogów. [ja, m]
29. On całą czekoladę!
30. Kiedy Jacek był chory, zwykle na śniadanie tylko płatki.

170

Proszę wybrać czasownik w odpowiednim aspekcie.
Choose the correct aspect of the verb for each sentence.

Przykład: *Spotkałem* tego człowieka tylko raz w życiu.

a) spotykałem b) spotkałem

1. wczoraj tę książkę do końca.
a) czytałam b) przeczytałam
2. Gdzie jest Adam? do pracy.
a) szedł b) poszedł
3. Gdzie jest twój brat? już do domu.
a) jechał b) pojechał
4. ten film tylko pół godziny.
a) oglądałam b) obejrzałam
5. Czy już wszystkie owoce, czy jeszcze coś zostało?
a) jadłaś b) zjadłaś
6. Macie wspaniały samochód. Kiedy go?
a) kupowaliście b) kupiliście
7. Moja matka codziennie obiad w domu.
a) gotowała b) ugotowała
8. Janek cały dzień miasto.
a) zwiedzał b) zwiedził
9. Od kogo ten piękny zegarek?
a) dostawałaś b) dostałaś
10. Nie ma nic do jedzenia. Dlaczego nie zakupów?
a) robiliście b) zrobiliście

171

Proszę wybrać spośród: *chodzić, iść, pójść* i użyć czasownika w czasie przeszłym.
Choose from: *chodzić, iść, pójść*. Use one verb for each sentence and put it into the past tense.

Przykład: Ewa *chodziła* jeszcze do szkoły, kiedy poznała Jacka.

1. To dziecko do szkoły tylko pięć lat.
2. Agata wczoraj do szkoły dwie godziny, ponieważ zepsuł się autobus.

172

Proszę wybrać spośród: *jedźć, jechać, pojechać* i użyć czasownika w czasie przeszłym.
Choose from: *jedźć, jechać, pojechać*. Use one verb for each sentence and put it into the past tense.

Przykład: W zeszłym roku *pojechaliśmy/pojechaliśmy* na wakacje w lipcu.

[my]

1. Basia konno, kiedy była jeszcze bardzo mała.
2. Gdzie jest Karol? do Krakowa.
3. On zawsze mochodem tak szybko.
4. Do Warszawy pociągiem 4 godziny. [my]
5. Do lipca tego roku Adam co dwa tygodnie na kurs do Opoli.
6. Kiedy po raz pierwszy do Pragi? [wy]
7. Zimą nie było śniegu i wcale nie na nartach. [my]
8. Jak długo stąd do Rynku? [ty]
9. Kiedy mieszkalem w centrum, zawsze do pracy rowerem.
10. Czym Jacek wczoraj do miasta?

173 Proszę użyć poprawnej formy czasowników w czasie przeszłym.
put the verbs given in brackets into the past tense.

Przykład: Wczoraj *byliśmy* bardzo długo poza domem. [my, f, być]

1. We wtorek na imieniny do mojego kolegi.
[ja, m, pójść]
2. Już trzy lata nie tutaj. [my, m, być]
3. Kiedy go? [ty, f, poznać]
4. Kiedy ostatni list do domu? [ty, m, wysłać]
5. ten film w zeszłym tygodniu. [my, m, widzieć]
6. znaleźć to słowo w słowniku, ale nie
[ja, f, próbować; znaleźć]
7. Kto ten obraz? [namalować]
8. O co? [wy, m, pytać]
9. Już dawno nie kaczki z jabłkami. [my, m, jeść]
10. to muzeum już pięć razy. [ja, f, zwiedzać]

174 Proszę przekształcić zdania według podanego wzoru.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Czy podoba ci się w Polsce?
Czy podobało ci się w Polsce?

1. Dzisiaj pada cały dzień.
2. Co jest dzisiaj na kolację?
3. Jest mi zimno.
4. Dzisiaj jest bardzo ciepło.
5. Jak podoba ci się we Wrocławiu?

6. Dzieciom jest tu za gorąco.

7. Jest mi miło znów cię spotkać.

8. Co jest do picia?

9. Co jest do jedzenia?

10. Komu się tutaj nie podoba?

175 Proszę wybrać czasownik w odpowiednim aspekcie.
Choose the correct aspect of the verb for each sentence.

Agnieszka jest od roku studentką prawa. Przedtem (1).....
[chodziła, szła, poszła] cztery lata do liceum w małym mieście nieda-
leko Wrocławia. Ponieważ miasto było małe, nie musiała niczym jeź-
dzić do szkoły, tylko (2)..... [chodziła, szła, poszła]
pieszo. Teraz mieszka w dużym mieście, dość daleko od centrum i co-
dziennie (3)..... [korzysta, skorzysta] z komunikacji
miejskiej. Wczoraj miała pecha, bo (4)..... [psuł się, ze-
psuł się] ostatni autobus. Do domu Agnieszka (5).....
[chodziła, szła, poszła] 25 minut piechotą. Kiedy (6).....
[przychodziła, przyszła], była bardzo zmęczona. Nie miała już ochoty
się (7)..... [uczyć, nauczyć], (8).....
[piła, wypila] szybko herbatę, (9)..... [myła się, umy-
ła się] i (10)..... [chodziła, szła, poszła] spać.

176 Proszę wybrać czasownik w odpowiednim aspekcie.
Choose the correct aspect of the verb for each sentence.

Droga Joanno!

Już dawno do Ciebie nie (1)..... [pisałam, napisałam],

ale (2) [uczylaam sie, nauczylaam sie] do egzaminu.
 Na szczeszcie (3)..... [zdawalam, zdalam] go na pia-
 tke i teraz jestem juz wolna. Wczoraj moglam sie wreszcie wyspac.
 (4)..... [wstawalam, wstalam] dopiero o 10.00. – przed
 egzaminem (5)..... [wstawalam, wstalam] codziennie
 o 6.00. Po sniadanu (6)..... [chodzilaam, szlam, po-
 szlam] na zakupy i (7)..... [kupowalam, kupilam]
 Ci te ksiazke, o ktorej ostatnio (8)..... [mowilysmy,
 powiedzialysmy]. (9)..... [wysylalam, wyslalam] ja do
 Ciebie juz wczoraj, bo wiem, ze chcialas ja miec jak najszybciej. Zycze
 Ci milej lektury i serdecznie (10)..... [pozdrawiam,
 pozdrowie]

Bożena

Czas przyszły. Aspekt

177 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
 Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Czytam książkę.

Będę czytać książkę./Będę czytał książkę./Będę czytała książkę.

1. Piszę list.
.....
2. Ewa gotuje obiad.
.....
3. Oni spacerują po parku.
.....
4. On studiuję historię.
.....
5. Słucham muzyki.
.....

178

Proszę wybrać odpowiednią formę czasu przyszłego.
 Choose the appropriate form of the future tense.

Przykład: *Będę robić* zakupy w tym sklepie około pół godziny.

a) będę robić b) zrobię

1. Jak długo to zadanie?
a) będziesz robić b) zrobisz
2. jutro o 6.00.
a) będę wstawać b) wstanę
3. dzisiaj całą tę książkę.
a) będę czytać b) przeczytam
4. O której do mnie jutro?
a) będziecie przychodzić b) przyjdziecie
5. Na wakacjach najwcześniej o 9.00.
a) będę wstawać b) wstanę
6. Z Wrocławia do Warszawy około pięciu godzin.
a) będziemy jechać b) pojedziemy
7. O której do domu w tym tygodniu?
a) będziesz przychodzić b) przyjdiesz
8. Kiedy mi tę książkę?
a) będziesz oddawać b) oddasz

9. Czy mniej jutro?
 a) będziesz odwiedzać b) odwiedzisz
 10. Kiedy w końcu do lekarza?
 a) będziecie iść b) pojedziecie

179 Proszę użyć podanych czasowników w czasie przyszłym.
 Put the verbs given in brackets into the future tense.

Przykład: Kiedy Ewa *pojedzie* na urlop? [pojechać]

1. Kto tę książkę? [czytać]
2. Adam do ciebie. [telefonować]
3. Co na obiad? [ty, ugotować]
4. Co wieczorem? [ty, robić]
5. Pewnie na autobus jak zwykle pół godziny.
[ja, czekać]
6. Kto tę piosenkę? [śpiewać]
7. Co na kolację? [ty, kupić]
8. Jak długo do domu? [ty, jechać]
9. Pani Anna z tobą. [skontaktować się]
10. Jutro Stare Miasto. [my, zwiedzać]

180 Proszę wybrać jeden z podanych czasowników i użyć go w czasie przyszłym.
 Choose one of the verbs given in brackets and put it into the future tense.

Przykład: O której *przyjadą* twoi goście? [przyjeżdżać/przyjechać]

1. O której profesor Wróblewski dzisiaj swój wykład?
[zaczynać/zacząć]
2. Jak długo ten film?
[my, oglądać/obejrzeć]
3. Kiedy do teatru?
[wy, iść/pójść]
4. Jak długo ten pokój?
[ty, sprzątać/posprzątać]

5. Nie wiesz, kto w tym roku tę nagrodę?
[dostawać/dostać]
6. Ile razy dziennie te tabletki?
[ty, brać/wziąć]
7. Kiedy twoim rodzicom, że rezygnujesz ze studiów.
[ty, mówić/powiedzieć]
8. Jeśli ona ten samochód, to będzie wydawać dużo
pieniędzy na naprawy.
[kupować/kupić]
9. Pójdę do kina, kiedy ten list.
[ja, pisać/napisać]
10. Nie tej książki. Tu jest straszny bałagan.
[ty, znajdować/znaleźć]

181 Proszę przekształcić zdania według podanego wzoru.
 Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Jutro będę czytać przez cały dzień. [f]
Jutro będę czytała przez cały dzień.

1. Jutro będziemy pisać kartki świąteczne. [m]
2. Za dwa dni będziemy już odpoczywać na plaży. [f]
3. Kiedy będziesz odrabiać zadanie domowe? [f]
4. Kto będzie rozmawiać z tym urzędnikiem?
5. Nie będziemy oglądać dzisiaj telewizji. [m + f]
6. Czy będziesz dzisiaj grać na gitarze? [m]
7. Oni będą mieszkać na ulicy Nowej.

8. Agata i Alicja nie będą zdawać dzisiaj tego egzaminu.

9. Alicja i Stefan będą pracować w tym biurze.

10. Czy będziecie telefonować do nas codziennie? [m]

Tryb rozkazujący

182

Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Musisz siedzieć spokojnie.

Siedź spokojnie!

1. Musisz już iść do szkoły.

2. Musisz pomalować ten pokój.

3. Musisz ugotować coś dobrego.

4. Musisz nas odwiedzić.

5. Musisz napisać do niej list.

6. Musisz do niego zadzwonić.

7. Musisz się więcej uczyć.

8. Musisz przetłumaczyć ten tekst.

9. Musisz pojechać do sanatorium.

10. Musisz umyć to jabłko.

183

Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Musisz poszukać klucza.

Poszukaj klucza!

1. Musisz porozmawiać o tym z Ewą.

2. Musisz posłuchać dzisiaj radia.

3. Musisz jutro oddać ten słownik.

4. Musisz zawsze oglądać ten program.

5. Musisz dać mi twój adres.

6. Musisz zjeść obiad.

7. Musisz poczekać na mnie.

8. Musisz przeczytać tę książkę.

9. Musisz sprzedać ten samochód.

10. Musisz powiedzieć mi prawdę.

184 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Musicie mówić głośniej.

Mówcie głośniej!

1. Musicie zostawić te rzeczy w domu.
.....
2. Musicie kupić te książki.
.....
3. Musicie zrobić zadanie domowe.
.....
4. Musicie wziąć ciepłe płaszcze.
.....
5. Musicie tu być o piątej.
.....
6. Musicie zrozumieć, że to niemożliwe.
.....
7. Musicie naprawić to krzesło.
.....
8. Musicie bawić się w domu, bo pada.
.....
9. Musicie o tym zapomnieć.
.....
10. Musicie wysłać ten list.
.....

185 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Proszę wziąć te dokumenty. [pan]

Niech pan weźmie te dokumenty!

1. Proszę iść już do domu. [pani]
.....

2. Proszę nas odwiedzić. [państwo]
.....
3. Proszę do nas napisać. [pan]
.....
4. Proszę przeczytać dzisiejszą gazetę. [pani]
.....
5. Proszę zostawić walizkę w hotelu. [państwo]
.....
6. Proszę oddać ten list pani Nowak. [pan]
.....
7. Proszę zapytać o to w recepcji. [pani]
.....
8. Proszę być tutaj za godzinę. [państwo]
.....
9. Proszę nie zapomnieć o naszym spotkaniu. [pan]
.....
10. Proszę zamknąć okno. [pani]
.....

186 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Kup chleb!

Nie kupuj chleba!

1. Napisz do niego!
.....
2. Przeczytaj ten list!
.....
3. Zjedzcie teraz obiad!
.....

4. Niech pan kupi te kwiaty!
.....
5. Ugotuj dzisiaj spaghetti!
.....
6. Zróbcie to ćwiczenie!
.....
7. Niech państwo weźmą te rzeczy!
.....
8. Poczekał na mnie!
.....
9. Nauczcie się tego wiersza na pamięć!
.....
10. Niech pani otworzy okno!
.....

Tryb warunkowy. Zdanie warunkowe

187

Proszę podać formy trybu przypuszczającego poniższych czasowników.
Supply the conditional forms of the given verbs.

Przykład: pojechać [ja] *pojechałbym/pojechałabym*

1. być [ja]
2. czytać [ty]
3. pójść [on]
4. zrobić [ona]
5. kupić [ono]
6. dać [my]
7. otworzyć [wy]
8. móc [oni]
9. musieć [one]
10. chcieć [ja]

188

Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: *Kupiłabym* tę książkę, ale jest za droga. [ja, kupić, *f*]

1. coś słodkiego, ale w domu nic nie ma.
[zjeść, ja, *m*]
2. na spacer, ale jest bardzo zimno. [pójść, ja, *f*]
3. do niej, ale nie mam jej nowego adresu.
[napisać, ja, *m*]
4. was chętnie, ale w tym tygodniu mamy dużo
pracy. [odwiedzić, my, *m*]
5. wam chętnie, ale nie wiemy jak. [pomóc, my, *f*]
6. na narty, ale teraz nigdzie nie ma już śniegu.
[pojechać, my, *m*]
7. ci rower, ale sam go potrzebuję.
[pożyczyć, ja, *m*]
8. chętnie kawy, ale nie mam już czasu.
[napić się, ja, *f*]
9. chętnie ten film, ale dzisiaj nie mogę iść
do kina. [obejrzeć, ja, *m*]
10. ci tę książkę, ale to prezent od Jacka. [dać, ja, *f*]

189

Proszę uzupełnić zdania, używając form trybu przypuszczającego czasownika *móc*.
Supply the conditional form of the verb *móc*.

Przykład: Czy *mógłby* pan otworzyć okno?

1. Czy pani podać mi cukier?
2. Czy państwo zamknąć drzwi?
3. Czy wyłączyć radio? [ty, *f*]
4. Czy włączyć telewizor? [ty, *m*]
5. Czy rozmawiać trochę ciszej? [wy, *m*]
6. Czy pan zatelefonować do mnie o 10.00?
7. Czy pani przetłumaczyć ten tekst?

8. Czy tu nie palić? [wy, f]
9. Czy państwo przyjść jutro?
10. Czy panie oddać mi jutro tę książkę?

190

Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Gdybym miał pieniądze, *kupiłbym duży dom*

- [ja, kupić, duży dom]
1. Gdybym miała czas,
- [ja, pojechać, w góry]
2. Gdybyśmy mieszkali na wsi,
- [my, mieć, świeże powietrze]
3. Gdybyśmy dobrze znali angielski,
- [my, mieć, lepsza praca]
4. Gdyby Jan więcej pracował,
- [on, zarabiać, lepiej]
5. Gdyby Anna więcej się uczyła,
- [ona, zdać, lepiej, egzamin]
6. Gdyby to dziecko nie jadło tyle lodów,
- [ono, być, zdrowsze]
7. Gdybyście kupili ten album,
- [wy, mieć, piękny prezent, dla, Ewa]
8. Gdybyście wysłały dzisiaj ten list,
- [my, mieć, odpowiedź, pojutrze]
9. Gdyby oni znali adres pani Basi,
- [oni, odwiedzić, ona]
10. Gdyby one czytały gazety,
- [one, znać, najnowsze wiadomości]

Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Gdybym była tobą, zaczęłabym studiować farmację.

Gdybym była tobą, *tobym zaczęła studiować farmację.*

1. Gdybyśmy kupili większe mieszkanie, mielibyśmy pokój dla gości.

2. Gdybyś miał urlop w lipcu, mógłbyś do mnie przyjechać.
3. Gdybyś miała trochę czasu, mogłabyś odwiedzić wujka Jana.
4. Gdyby pan Jan miał spokojnych sąsiadów, nie musiałby ciągle dzwonić na policję.
5. Gdyby Anna dostała stypendium, pojechałaby na studia do Hiszpanii.
6. Gdyby to dziecko było zdrowe, mogłoby pojechać na wycieczkę.
7. Gdybyśmy sprzedali ten stary samochód, mielibyśmy pieniądze na wycieczkę.
8. Gdyby państwo Janikowie mieszkali na wsi, mieliby na pewno duży ogród.
9. Gdyby te studentki miały pokój w akademiku, nie musiałby tak dużo płacić za mieszkanie.
10. Gdyby ci panowie nie zgubili paszportów, nie mieliby teraz tylu problemów.

192 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.

Complete the sentences following the example.

Przykład: Jeśli będę w Gdańsku, *odwiedzę* cię. [ja, odwiedzić]

1. Jeśli będziesz więcej się uczyć, na pewno ten egzamin.
[ty, zdać]
2. Jeśli kupisz ten stary samochód, ciągle problemy.
[ty, mieć]
3. Jeśli skończysz pisać to zadanie do 18.00, z nami do teatru. [ty, pójść]
4. Jeśli przyjdziecie do nas w niedzielę, wujka Stefana.
[wy, poznać]
5. Jeśli znajdziesz swoje dokumenty, je twojej matce.
[ja, oddać]
6. Jeśli będzie ładna pogoda, na wycieczkę.
[my, pojechać]
7. Jeśli będzie zimno, w domu. [my, zostać]
8. Jeśli będzie tak gorąco, nad jezioro. [ja, pojechać]
9. Jeśli będzie śnieg, oni w góry. [pojechać]
10. Jeśli oni będą tak wolno iść, nie na pociąg.
[oni, zdążyć]

193Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.Przykład: *Gdybym miał teraz urlop*, pojechałbym nad morze.

1., kupiłabym ten płaszcz.
2., poszłabym na spacer.
3., odwiedziłbyśmy ciebie.
4., poszedłbym na koncert.
5., zdałbym ten egzamin.
6., [ona] mogłaby dostać stypendium.
7., [on] mógłby znaleźć lepszą pracę.

194Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

8., [ono] mogłoby już pójść do przedszkola.
9., mogłoby już iść do domu.
10., mogłoby tu studiować.

Przykład: Gdybym miał pieniądze, kupiłbym tę książkę.

Jeśli będę mieć pieniądze, kupię tę książkę.

1. Gdybym był chory, nie pojechałbym na wycieczkę.
.....
2. Gdybyśmy kupili nowy samochód, pojechalibyśmy z wami nad morze.
.....
3. Gdybyś wysłała ten list dzisiaj, dostałabyś odpowiedź do czwartku.
.....
4. Gdybyście uczyli się intensywnie, mówilibyście po angielsku już po miesiącu.
.....
5. Gdyby Anna zarabiała więcej, nie oszczędzałaby tak bardzo.
.....
6. Gdyby to dziecko zdało test, poszłoby do szkoły już w tym roku.
.....
7. Gdyby państwo Kowalscy dostali wizę do USA, pojechaliby tam już w lipcu.
.....
8. Gdybym był w Krakowie, odwiedziłbym cię na pewno.
.....
9. Gdyby Jan znalazł swoje dokumenty, oddałby ci je na pewno.
.....

10. Gdybym miała większe mieszkanie, zapraszałabym często gości.

195

Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Jakbyśmy mieli więcej pieniędzy, *pojechalibyśmy na narty*.

1. Jakby Tomek przeczytał mój list,
2. Jakbyś kupił wczoraj bilety,
3. Jakbyście przeczytali wczorajszą gazetę,
4. Jakbyś dała mi swój adres,
5. Jakbyśmy napisały do niego list,
6. Jakbyś tak dużo nie jadł,
7. Jakbyś nie zgubiła kluczy,
8. Jakbyście tak długo nie spali,
9. Jakbyśmy mieli zagłówkę,
10. Jakbym miał wolny weekend,

Przymyki

196

Proszę wybrać odpowiedni przymimek.
Choose the appropriate preposition.

Przykład: W lipcu chcemy jechać *w* górę.
a) w b) na c) pod

1. Moja koleżanka mieszka trzecim piętrze.
a) w b) na c) nad
2. On ma piękny dom lesie.
a) pod b) obok c) w
3. To jest prezent mojej siostry.
a) do b) dla c) z
4. domem jest duży ogród.
a) wokół b) za c) przy
5. Kiedy będziesz Warszawie?
a) do b) z c) w
6. Jak długo czekacie już Kasię?
a) na b) dla c) o
7. czym myślisz?
a) na b) z c) o
8. Dwa dni temu brałam udział konferencji.
a) o b) w c) przy
9. Mój kot siedzi teraz stołem.
a) na b) pod c) przy
10. kim jedziesz na wakacje?
a) do b) o c) z

197

Proszę wstawić odpowiednie przyimki.
Supply the appropriate prepositions.

Przykład: Ewa i Jacek pojechali *z* Taty.

1. Ten dom stoi jeziorem.
2. mego domu jest poczta.
3. kogo czekasz?
4. Jadę Warszawy Ewą.
5. czym oni rozmawiają?
6. Studiuję uniwersytecie.
7. Idę pocztę.
8. Idę sklepu.
9. Wczoraj byłam mojej babci.
10. On mieszka ulicy Wesołej.

198

Proszę wstawić odpowiednie przyimki.
Supply the appropriate prepositions.

Przykład: Muszę już iść *do* domu.

1. Ten obraz można kupić galerii placu Kościuski.
2. Na wakacje jadę morze.
3. Ten sklep jest czynny 6.00 18.00.
4. Nie mogę iść na koncert niego, bo to on ma wszystkie bilety.
5. Schowaj te rzeczy szafy.
6. Natalia przyjechała Krakowa.
7. szafą a łóżkiem stoi fotel.
8. Dostałem tę pracę pomocy pana Jana.
9. Kiedy przyjdiesz mnie?
10. Ewa płaci teraz zakupy.

199

Proszę wstawić odpowiedni przyimek.
Supply the appropriate preposition.

Przykład: On dobrze gra *na* trąbce.

1. Ona dobrze gra szachy.
2. Oni pięknie grają gitarze.
3. Czy umiesz grać piłkę nożną?
4. Czy chcecie grać karty?
5. Nie mam teraz ochoty grać badmintonu.
6. Kto tak pięknie gra flecie?
7. Ona studiowała grę wiołonczeli.
8. Czy lubisz grać pokera?
9. On nie umie grać nic.
10. Ona nie umie grać niczym.

200

Proszę użyć odpowiedniej formy wyrazów po przyimkach.
Use the correct form of the words given in brackets.

Przykład: Nie mogę jechać *z* *tożą* w góry. [ty]

1. Rok temu pojechaliśmy nad [morze]
2. Latem będziemy nad [morze]
3. Wakacje chcemy spędzić nad [jezioro]
4. Kiedy pojedziemy nad? [jezioro]
5. Jak daleko jest z do Wrocławia? [Warszawa]
6. Z jest zrobiona ta lampa? [co]
7. Z chcesz jeść zupę – z *ryżem* czy makaronem? [co]
8. Kiedy byłaś ostatnio w? [góry]
9. Kiedy znowu pojedziemy w? [góry]
10. Czy Jacek poszedł na? [góra]

Spójniki

201

Proszę wybrać odpowiedni spójnik dla każdego zdania: *i, a, albo, czy, ale*.
Choose for each sentence the appropriate conjunction: *i, a, albo, czy, ale*.

Przykład: To są Karolina i Jan Nowakowie.

1. Co wolisz – kawę herbate?
2. Na obiad zrobię kurczaka, ryż sałatę.
3. Ten rower jest Jacka, tamten Adama.
4. To jest córka pani Basi pani Ani?
5. Chciałam iść na spacer, padał deszcz.
6. Jacek ma 20 lat, Marek 21.
7. Nie wiem jeszcze dokładnie, jak spędzę ten wieczór. Będę pracować pójdę do teatru.
8. Chciałem do ciebie napisać, nie miałem twojego adresu.
9. To jest kościół gotycki, to barokowy.
10. Nie wiem dokładnie, kiedy jest ten film – w piątek w sobotę.

202

Proszę wybrać dla każdego zdania odpowiednie spójniki: *albo...albo, ani...ani, i...i*.
Choose the appropriate conjunctions: *albo...albo, ani...ani, i...i*.

- Przykład: Nie mam *ani* czasu, *ani* ochoty iść dzisiaj do kina.
1. Mam dość pieniędzy. Możesz zamówić lody, ciasto.
 2. Co będziemy robić jutro o 19.00? pójdziemy do kina, spotkamy się z Karoliną.
 3. Nie ma nic do jedzenia. Adam, Jarek nie zrobili zakupów.

4. Na przyjęciu będzie cała rodzina. Przyjedzie ciocia Hania, wujek Jarek.
5. Nie możesz tego powiedzieć Agacie, Jackowi.
6. Masz tylko dwie możliwości – będziesz się dalej uczyć, pójdziesz do pracy.

7. Bartek, Agata studiują architekturę.
8. Ona ma naprawdę mało czasu – musi jednocześnie studiować, pracować.
9. W tym tygodniu mogę mieć tylko jeden wolny dzień – sobotę, niedzielę.
10. Nie pojedziemy nad morze, w góry. Musimy zostać w domu.

203

Proszę wybrać odpowiedni spójnik zdaniowy: *że, bo [ponieważ, dlatego że], chociaż [mimo że], więc*.
Choose an appropriate conjunction: *że, bo [ponieważ, dlatego że], chociaż [mimo że], więc*.

Przykład: Adam nie poszedł do pracy, *ponieważ* był chory.

1. było bardzo zimno, dziecko nie miało ciepłego płaszcza.
2. Agata była wczoraj do późna w pracy, nie mogła nas odwiedzić.
3. on mieszka w Polsce już dziesięć lat, nie mówi dobrze po polsku.
4. Czy Jacek wie, lekcja jest o 17.00?
5. On mówił, nie może być dzisiaj na lekcji.
6. Musimy iść szybko, mamy mało czasu.
7. Ona mieszkała długo we Francji, na pewno zna dobrze francuski.
8. Mam nadzieję, jutro będzie ładna pogoda.
9. Anna nie miała ochoty, poszła z synem do kina.
10. Nie widziałam tego filmu, nie wiem, czy jest dobry.

204

Proszę wstawić do każdego zdania spójnik *czy* lub *że*.
Choose an appropriate conjunction: *czy* or *że*.

Przykład: On mówił, wykład jest w czwartek.

1. Nie jestem pewna, jutro jest lekcja.
2. Nie wiem, ona zapłaciła za tę książkę.
3. Anna myśli, jej brat będzie studiować germanistykę.
4. On napisał, chce przyjechać do nas latem.
5. Adam pyta, będziesz jutro w pracy.
6. Kto wie, sklep na dole jest jeszcze otwarty?
7. Mama chce wiedzieć, będziecie w domu przed 18.00.
8. Nie wiesz, oni kupili ten dom?
9. Jestem pewien, widziałem już gdzieś tego człowieka.
10. Myślę, masz rację.

205

Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Ona prosi, *żeby* kupić/kupiła gazetę. [ja, kupić]

1. Oni chcą, na niedzielę. [ty, przyjechać]
2. Ona prosi, w końcu tę sprawę. [wy, załatwić]
3. Ten pan prosi, okno. [ty, zamknąć]
4. On proponuje, do Warszawy pociągiem. [my, pojechać]
5. Oni proponują, wycieczkę nad morze. [my, zrobić]
6. Ona sugeruje, ten list. [ty, napisać]
7. Mama prosiła, u niej o 17.00. [wy, być]
8. Szef chce, dzisiaj dłużej. [my, pracować]
9. Ona marzy, wszyscy na Alaskę. [my, pojechać]
10. Ona prosi, łazienkę. [ty, posprzątać]

206

Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Mama prosi, *żebyście umyli/umyły* naczynia. [wy, umyć]

1. On mówi, porządnie pracować. [wy, zacząć]
2. Ten pan mówi, chwilę. [my, poczekać]
3. Premier apelował, robotnicy nie [strajkować]
4. Moja żona prosi, nie tak dużo. [ja, palić]
5. Ona prosiła, ja [my, odwiedzić]
6. Mama chce, dzieci dzisiaj wcześniej spać. [pójść]
7. Profesor chce, nasze prace do końca maja. [my, napisać]
8. Lekarz mówił, Jacek w domu. [zostać]
9. Ewa prosiła, Jackowi o tym koncercie. [ja, powiedzieć]
10. Nie chce, już do domu. [ty, iść]

Transformacje zdań

207

Proszę przekształcić zdania, używając wyrazu zapisanego półgrubym drukiem, tak aby nie zmieniły one sensu.
Using the word in bold, rewrite the sentences without changing their meaning.

Przykład: Zacznę studia w następnym roku.

za
Zacznę studia za rok.

1. Jestem w Polsce już dwa lata.

przyjechałem

2. Nie byłam wczoraj w pracy.

było

3. Ten student mieszka w akademiku.

studentkim

4. Warszawa jest stolicą Polski.

to

5. Komu kupiłeś te kwiaty?

kogo

6. Mam za mało czasu.

brak

7. Chciałabym napić się kawy.

mam

8. Kto wie, kim jest ten pan?

zna

9. Te dzieci są niegrzeczne.

nie

10. Zamierzam studiować ekonomię.

zamiar

208

Proszę przekształcić zdania, używając wyrazu zapisanego półgrubym drukiem, tak aby nie zmieniły one sensu.

Using the word in bold, rewrite the sentences without changing their meaning.

Przykład: Nie wiem, kto to jest.

pojęcia

Nie mam pojęcia, kto to jest.

1. Padał deszcz, więc nie poszłam na spacer.

ponieważ

2. W domu byli tylko Jacek i Ewa.

poza

3. Nie wiem, z jakiego kraju jest Adam.

skąd

4. Jan jest absolwentem germanistyki.

ukończył

5. Napiłabym się herbaty.

ochotę

6. Te kwiaty są czerwone.
koloru

7. Gdybym był jutro w Gdańsku, poszedłbym na Stare Miasto.
jeśli

8. Czy znasz język polski?
po polsku

9. Nie wiem, ile kosztują jabłka.
po ile

10. Poinformuję was, kiedy będę w Warszawie.
znać

Ćwiczenia z lukami

209

Proszę wstawić w każde wolne miejsce jeden wyraz.
Fill each gap with one word only.

To jest Basia Nowak, (1)..... to jej mąż Jacek. (2)..... mieszka ją we Wrocławiu. Basia (3)..... 23 lata i jest studentką. Ona (4)..... prawo i filozofię. Jej mąż pracuje (5)..... lekarz. On (6)..... medycynę. Mają córkę. Ona (7)..... się Ania. Basia i Jacek (8)..... się literaturą, muzyką i filmem. Kiedy (9)..... czas, idą (10)..... koncert albo (11)..... kina.

210

Proszę wstawić w każde wolne miejsce jeden wyraz.
Fill each gap with one word only.

Agata (1)..... 20 lat i (2)..... studentką. Studiuję (3)..... angielską (4)..... uniwersytecie we Wrocławiu. Mieszka (5)..... akademiku. Na wakacje (6)..... pojechać na kurs angielskiego (7)..... Anglii. Nigdy tam (8)..... była i bardzo się cieszy, (9)..... wakacje są już (10)..... dwa tygodnie.

211

Proszę wstawić w każde wolne miejsce jeden wyraz.
Fill each gap with one word only.

Marcin wstaje codziennie o (1)..... siódmej, a o wpół do ósmej wychodzi już (2)..... pracy. Nie (3)..... zwykle czasu na śniadanie w domu i dlatego je coś (4)..... drodze do tramwaju albo dopiero (5)..... pracy. Marcin (6)..... w biurze osiem godzin. O czwartej (7)..... południu kończy pracę (8)..... wraca do domu. Czasami (9)..... obiad w domu, zwykle jednak w barze naprzeciw biura.

Marcin (10)..... z matką w dużym mieszkaniu, które leży w centrum (11)..... Matka Marcina jest (12)..... matematyki i pracuje w szkole (13)..... ich domu. (14)..... rok idzie na emeryturę. Chciałaby później pojechać na (15)..... miesięcy do córki, (16)..... mieszka w Kanadzie.

212 Proszę wstawić w każde wolne miejsce jeden wyraz.
Fill each gap with one word only.

Andrzej przyjechał wczoraj (1)..... Polski. Nie był (2)..... już 15 lat, ponieważ 15 lat (3)..... jego rodzice wyprowadzili się do Kanady. Tam (4)..... szkołę i zaczął (5)..... na uniwersytecie chemię. Teraz jest (6)..... drugim roku. (7)..... skończy studia, chce poszukać pracy w przemyśle. Andrzej bardzo (8)..... się sportem, a (9)..... piłką nożną. Do Polski przyjechał tylko (10)..... matką. Andrzej ma jeszcze braci – jednego młodszego i jednego (11).....

213 Proszę wstawić w każde wolne miejsce jeden wyraz.
Fill each gap with one word only.

Stefan i Andrzej (1)..... dziennikarzami telewizyjnymi, a Piotr i Ania (2)..... dziennikarzy radiowi. Wszyscy pracują (3)..... Wrocławiu już ponad (4)..... lata. Zaczęli współpracować (5)..... telewizją i radem jeszcze (6)..... studenci ostatniego roku studiów. Ania i Piotr (7)..... prawo, Stefan zarządzanie, (8)..... Andrzej romanistykę. Ania kontynuuje (9)..... rodziną – jej ojciec też jest (10)..... i pracuje 30 lat w gazecie. Jej matka studiowała dziennikarstwo, ale (11)..... w szkole. Matka Stefana i Andrzej jest polonistką. Ona zawsze chciała pracować (12)..... telewizji i teraz jest bardzo (13)....., że jej synowie mogą tam pracować.

214 Proszę wstawić w każde wolne miejsce jeden wyraz.
Fill each gap with one word only.

Jutro (1)..... Nowakowie wybierają się (2)..... morze. Jak zwykle wzięli urlop w lipcu, (3)..... wierzą, że wtedy pogoda (4)..... najpewniejsza. Kiedy spakowali już (5)..... rzeczy, okazało (6)....., że w samochodzie znowu będzie za ciasno. Postanowili więc zrezygnować (7)..... jednej dużej walizki. Pani Anna musi teraz zdecydować, (8)..... potrzebuje koniecznie, a co (9)..... ewentualnie zostawić w domu. Bardzo (10)..... lubi tego zajęcia, ale wie, że nie (11)..... innego wyjścia. Taka sytuacja powtarza się (12)..... roku.

215 Proszę wstawić w każde wolne miejsce jeden wyraz.
Fill each gap with one word only.

Dwa lata (1)..... przyjechałem po raz pierwszy (2)..... Polski. Nie rozumiałem wtedy (3)..... słowa po polsku i nic (4)..... umiałem powiedzieć. Po jakimś czasie zacząłem rozumieć bardzo prostego zdania. Mój kolega (5)..... ja zdecydowaliśmy, że (6)..... uczyć się systematycznie. Dlatego już drugi rok (7)..... na kurs. Na początku mieliśmy (8)..... problemów, ale teraz (9)..... polski jest już (10)..... nas łatwy. Zawsze dużo rozmawialiśmy (11)..... polsku i śpiewaliśmy polskie piosenki. Za dwa miesiące muszę już (12)..... do domu. W moim mieście mieszka wielu Polaków i na pewno znajdę kogoś, z kim będę mógł (13)..... po polsku.

216 Proszę wstawić w każde wolne miejsce jeden wyraz.
Fill each gap with one word only.

Nasze ostatnie zimowe wakacje (1)..... w górach. Była zwykle (2)..... pogoda i dlatego mogliśmy dużo spacerować i (3)..... na nartach. O 8.00 zwykle (4).....

a o 9.00 jedliśmy śniadanie (5)..... restauracji na dole. Potem jechaliśmy samochodem do wyciągu i dalej wyciągiem na górę. Po kilku godzinach jazdy na nartach (6)..... do domu. Po obiedzie odpoczywaliśmy i (7)..... telewizję. Kiedy nie (8)..... ochoty na telewizję, czytaliśmy książki. Musieliśmy też trochę (9)..... uczyć, bo w styczniu mieliśmy (10)..... z ekonomii. Kiedy nie (11)..... żadnej pogody, spędzaliśmy (12)..... w pobliskim mieście. Nigdy (13)..... nudził się.

217 Proszę wstawić w każde wolne miejsce jeden wyraz.
Fill each gap with one word only.

Pewnego wiosennego dnia odwiedziła mnie koleżanka (1)..... Francji. Nie wiedziałam, (2)..... chce przejechać i dlatego byłam zaskoczona, kiedy (3)..... zobaczyłam. Do Warszawy przyjechała samolotem, a z Warszawy przejechała pociągiem. Pociąg był (4)..... Wrocławiu o godzinie 15.30. Nie zatelefonowała (5)..... mnie z dworca i przejechała prosto do domu. Nie wiedziała, który tramwaj jedzie z dworca i dlatego (6)..... taksówką. Była na miejscu (7)..... 16.00, ale musiała niesietę czekać pod drzwiami. Ja zawsze pracuję (8)..... 17.00 i jestem w domu dopiero około 18.00. Koleżanka (9)..... bardzo zmęczona i chciała odpocząć. Zjadliśmy szybko kolację i (10)..... poszła spać. Następnego dnia była sobota i cały (11)..... spędziłyśmy w górach.

218 Proszę wstawić w każde wolne miejsce jeden wyraz.
Fill each gap with one word only.

(1)..... dwa dni jadę do Zakopanego. Mam teraz trochę wolnego (2)..... i chcę spędzić tam (3)..... dni. Zakopane to miasto (4)..... Tatrach. Tatry to góry na (5)..... Polski. Są bardzo (6)..... i dlatego odwiedza je (7).....

turystów. Jeszcze nie wiem, czym pojadę do Zakopanego – może (8)....., a może samochodem. To zależy (9)..... pogody. Kiedy jest zła pogoda, wolę (10)..... pociągiem. W Zakopanem będę (11)..... u mojej koleżanki. Ona ma tam duży i (12)..... dom (13)..... ulicy Kilińskiego. Ta ulica leży w centrum miasta, blisko dworca. Dom mojej (14)..... ma trzy duże pokoje, dwa małe, (15)..... i łazienkę. Ona mieszka tam z matką, siostrą i (16)..... Moja koleżanka mieszka w Zakopanem już dwa lata. Znam ją z Wrocławia, gdzie (17)..... prawo. Mieszkaliśmy (18)..... w akademiku.

219 Proszę wstawić w każde wolne miejsce jeden wyraz.
Fill each gap with one word only.

Jutro (1)..... niedziela i mam ochotę pojechać (2)..... lasu. Myślę, (3)..... będzie ładna pogoda i spędzę tam cały dzień. Chcę (4)..... samochodem z (5)..... kolegą. Obiad będziemy (6)..... w restauracji, a (7)..... południu pojedziemy do jego matki, która (8)..... niedaleko. Matka mojego kolegi (9)..... piękny ogród (10)..... kwiatami. Wieczorem wrócimy (11)..... domu i (12)..... oglądać telewizję. Czytałam w gazecie, że (13)..... 20.00 jest bardzo (14)..... film.

220 Proszę wstawić w każde wolne miejsce jeden wyraz.
Fill each gap with one word only.

Jutro (1)..... sobota i mam zamiar odwiedzić moją koleżankę, która mieszka (2)..... wsi. To niedaleko stąd, więc (3)..... muszę jechać zbyt wcześnie. Pojadę autobusem (4)..... dziwnie i będę na miejscu o wpół (5)..... jedenastej. Mam nadzieję, (6)..... będzie ładna pogoda, bo mam ochotę pójść na długi spacer (7)..... lasu. Dom mojej koleżanki stoi (8)..... środku wsi. Przed domem jest

ogród z kwiatami, a (9)..... domem sad. Latem (10)..... tam pięknie. W lesie też jest wspaniale. Jest tam małe jezioro, gdzie można czasem (11)..... ciekawe ptaki. Mam dla nich zawsze (12)..... chleba, bo lubię patrzeć, jak jedzą. Przy jeziorze jest też miejsce, gdzie nie (13)..... drzew – to nasza plaża. Kiedy jest słońce, lubimy (14)..... leżeć i rozmawiać, czytać albo grać (15)..... karty. Na obiad wracamy do domu. Gotujemy coś szybko, a (16)..... idziemy do ogrodu. Często odwiedzają (17)..... sąsiedzi, czasami zapraszają (18)..... kawę. Moją koleżanka mieszka tu dopiero rok, ale (19)..... już dużo przyjaciół. Wcześniej mieszkała (20)..... mieście niedaleko mnie. Nigdy (21)..... lubiła miasta i jest szczęśliwa, że teraz ma dom właśnie tutaj. (22)..... jedzie na wakacje, mieszka tu jej rodzice.

Proszę wstawić w każde wolne miejsce jeden wyraz.
Fill each gap with one word only.

221

(1)..... Basiu!
Przepraszam, że tak (2)..... nie pisałem, ale byłem (3)..... zajęty. Miałem egzaminy i musiałem (4)..... się uczyć. Wszystkie egzaminy (5)..... na piątkę. Teraz (6)..... już wakacje i chcę pojechać (7)..... wujka Romka. Wujek pisał do mojej mamy, (8)..... ty też chcesz go latem odwiedzić. Mam więc nadzieję, że się u (9)..... zobaczymy. Napisz mi, kiedy i na jak długo masz (10)..... tam pojechać.
(11)..... cię pozdrawiam

Jacek

Ćwiczenia mieszane

222

Proszę wybrać poprawną formę gramatyczną.
Choose the correct form.

Przykład: Bardzo podobają mi się tego reżysera.
a) film b) filmów c) filmy

1. Lato chcemy spędzić w
a) górze b) górach c) góry
2. Egipt leży w
a) Afryki b) Afryce c) Afryka
3. Do pracy jeżdżę zwykle a wracam pieszo.
a) tramwajem b) tramwaju c) tramwaj
4. W tym pokoju nie ma
a) krzesłach b) krzesłami c) krzesel
5. To jest list do
a) mojej matce b) moja matka c) mojej matki
6. Moi koledzy bardzo lubią rozmawiać o
a) sportem b) sporcie c) sportu
7. W tej szkole pracują
a) młodzi b) młodych c) młody
nauczyciele nauczyciel
8. Nigdy nie widziałam
a) ten film b) tym filmie c) tego filmu
9. Dla są te kwiaty?
a) kim b) kto c) kogo
10. Adam zawsze spędza wakacje ze
a) swoimi kolegami b) swoich kolegów c) swoim kolegom

223 Proszę wybrać poprawną formę gramatyczną.

Choose the correct form.

Przykład: Daj tę książkę
twojej siostrze.

- a) twoją siostrą b) twojej siostrze c) twojej siostry

1. Dlaczego tak przyglądasz się?

- a) temu rowerowi b) tym rowerem c) tym rowerze

2. Piotr już dwa lata mieszka w

- a) Poznaniu b) Poznania c) Poznań

3. Dobrze znam, którzy tu mieszkają.

- a) studenci b) studenta c) studentów

4. Czy przeczytałeś już

- a) tę książkę b) tą książką c) tej książki

5. Kto z was zna

- a) pan Kowalski b) pana Kowalskiego c) panu Kowalskiemu

6. Czekam na już dwadzieścia minut.

- a) go b) nim c) niego

7. Rozmawiałem wczoraj o z moją matką.

- a) ciebie b) tobie c) tobą

8. Ten sklep jest obok

- a) mojego domu b) moim domem c) moim domu

9. Kto ci o mówił?

- a) ona b) jej c) niej

10., z którym rozmawiałem wczoraj przez telefon,

przyjeżdża tu za dwa dni.

- a) mój przyjaciel b) moim przyjacielem c) moim przyjacielu

224Proszę użyć poprawnych form gramatycznych grupy *mój przyjaciel*.
Use in the following sentences the correct form of *mój przyjaciel*.Przykład: W tym domu mieszka
mój przyjaciel.

1. W tym domu mieszkają

2. Czy opowiadał ci już o Jacku?

3. Czy opowiadał ci już o Basi i Jacku?

4. Jadę w góry z Jackiem.

225 Proszę użyć poprawnych form gramatycznych wyrazu *zwierzę*.
Use the correct form of the noun *zwierzę*.

Przykład: Czy masz w domu jakieś?

1. Jakie żyją w Puszczy Białowieskiej?

2. Ile mieszka w tym zoo?

3. Czy dałeś już jeść twoim?

4. To jest film o przyjaźni człowieka z dzikim

5. Ta książka mówi o przyjaźni człowieka z dzikimi

6. Dziecko przygląda się uważnie małemu w klatce.

7. Nie mam w domu żadnego

8. Dzisiaj oglądałam piękny film o dzikich

9. Czytałam ostatnio artykuł o pewnym dziwnym

które mieszka w naszym lesie.

10. Największe w naszym zoo to słon.

226Proszę użyć poprawnych form gramatycznych wyrazu *imię*.
Use the correct form of the noun *imię*.Przykład: Natasha to rosyjskie
imię dziewczyny.

1. Na tym dokumencie musisz wpisać twoje dwa

2. Nie znam tej dziewczyny.

3. Nie znam tych ludzi.

4. Nigdy nie słyszałem o takim

5. Nigdy nie słyszałam o takich
6. Twoje drugie imię musisz wpisać pod twoim pierwszym
7. Pod twoimi musisz wpisać nazwisko.
8. Ona ma na Anna.
9. Jakże one mają
10. Czy słyszałaś już gdzieś takie

227 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Jacek i Piotr to *moi sąsiedzi* [mój sąsiad]

1. Czekam na jutro o 5.30. [wy]
2. O mówicie? [kto]
3. Dlaczego nie ma na liście? [ty]
4. On nigdy nie widział [ten film]
5. Nie lubię [lody owocowe]
6. Zawsze jeżdżę do pracy [ten tramwaj]
7. Zostawiłam moją torbę w na [park, ławka]
8. Gdzie poznałeś? [ta dziewczyna]
9. Kiedy byłaś ostatni raz w? [Szczecin]
10. Od miesiąca mieszkam u [moja ciotka]

228 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Czy on dobrze gra w *piłkę nożną*? [piłka nożna]

1. Czy ona dobrze gra na? [pianino]
2. Ona pięknie gra na [gitara]
3. Czy umiesz grać w? [koszykówka]
4. Czy umiesz grać na? [trąbka]
5. Mam ochotę zagrać w [tenis]
6. Mam ochotę zagrać w [karty]

7. Na grasz? [jaki instrument]
8. Chcesz grać w? [szachy]
9. Kto ma ochotę zagrać w? [siatkówka]
10. Ten muzyk bardzo dobrze gra na [flet]

229 Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Od kiedy znasz *Marka Nowickiego*? [Marek Nowicki]

1. Nie mam, żeby iść z do
[czas, ty, teatr]
2. Z idziesz na? [kto, piwo]
3. mieszkają teraz w [mój kuzyn, Przemysław]
4. Ile jest w? [osoba, ta grupa]
5. Na leży pięć i dwie
[stół, książka, gazeta]
6. W pracuje wielu
[ten szpital, dobry lekarz]
7. Henryk Sienkiewicz i Bolesław Prus to
..... [znany polski pisarz]
8. On nie może żyć bez i
[papierosy, alkohol]
9. Z jest zrobiona ta torba? [co]
10. Ten sklep jest czynny od do
[poniedziałek, czwartek]

Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: *Moi synowie* chodzą już do liceum. [mój syn]

1. to są rzeczy. [czyi]
2. Kto zostawił? [zielona kurtka]
3. Do potrzebujesz? [co, młotek]

4. Na siedzi dziesięć ptaków. [dach]
5. Przed stoją ludzie, którzy czekają na
[sklep, autobus]
6. Nad wiszą dwie [stół, biała lampa]
7. Kiedy byłem nad, nie było
[morze, ładna pogoda]
8. W tym można kupić bardzo
[sklep, tania lodówka, ln.]
9. Mam egzamin o [godzina druga]
10. Pan Kowalski był [mój nauczyciel]

231

Proszę zapisać słownie podaną datę, a następnie przekształcić zdanie zgodnie z podanym przykładem.
Use the correct form of both ordinal numbers and the names of months and transform the sentence following the example.

Przykład: Przyjechałem do Polski *trzeciego maja*. [3.05.]

Przyjechałem do Polski w maju.

1. Przyjechałem do Polski [1.01.]
.....
2. Przyjechałem do Warszawy [5.02.]
.....
3. Przyjechaliśmy do Krakowa [6.03.]
.....
4. Przyjechaliśmy do Wrocławia [2.04.]
.....
5. Przyjechaliśmy do Gdańska [4.06.]
.....
6. Przyjechałam do Opoła [7.07.]
.....
7. Przyjadę do Szczecina [8.08.]
.....

232

Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Latem lubię jeździć nad morze.

W lecie lubię jeździć nad morze.

1. Zimą jeździmy często na narty.
.....
2. Wiosną dużo pracujemy w ogrodzie.
.....
3. Jesienią lubimy chodzić na grzyby.
.....
4. Czy odwiedzisz nas wiosną?
.....
5. Zimą najlepiej być w górach.
.....
6. Urlop powinno się brać zawsze latem.
.....
7. Czy chcesz jesienią pojechać za granicę?
.....
8. Wiosną cała przyroda się ożywia.
.....

9. Owoce są najtańsze jesienią.

10. Zimą są najkrótsze dni.

233

Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Nie zrobiłem tego dla *pieniędzy* [pieniądze]

1. Nie wiem, czy będziecie zadowolone z [ten hotel]
2. Na jest dużo [łaka, kwiat]
3. Dzisiaj mam egzamin z [historia]
4. W nie ma w ogóle [ten park, stare drzewa]
5. W nie ma [moja dzielnica, ładne domy]
6. Warszawa jest Polski. [największe miasto]
7. Na jest jeszcze lód. [rzeka]
8. Kto mieszka nad? [wy]
9. W tym mieście nie ma dużo [wygodny hotel]
10. Tu jest ciekawy artykuł o [Internet]

234

Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Nie zrobiłem tego dla *pieniędzy* [pieniądze]

1. Marta prosi nas o [pomoc]
2. To nie jest film dla [małe dzieci]
3. Gdzie kupiłaś? [ta piękna książka]
4. Kto wczoraj klucze? [znaleźć]
5. Magda jest o kilka lat od ciebie. [stara]

6. Nie lubię
7. Gdyby Agata była w Polsce, [powieści kryminalne]
8. Kiedy byłem tu pierwszy raz, cię odwiedzić. [móc]
9. Mam bardzo mało czasu. Musimy pojechać [taksówka]
10. Czekam na ciebie już godziny. [2]

235

Proszę uzupełnić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Complete the sentences following the example.

Przykład: Nie zrobiłem tego dla *pieniędzy* [pieniądze]

1. Czytałam ciekawy tekst o [to zwierzę]
2. Adam mówi teraz po polsku dużo niż rok temu. [dobrze]
3. będę we Wrocławiu. [20.07.]
4. Jak lubisz spędzać czas? [jesień]
5. Nie przyjść do pracy, bo byłem chory. [móc]
6. Nie znam [takie imię]
7. Gdzie twoja siostra? [pracować]
8. Na tej fotografii jest dzieci. [2]
9. Kiedy dasz te dokumenty? [ja]
10. W tym pokoju mieszkają chłopcy. [3]

236

Proszę użyć form adresatywnych zgodnie z podanym przykładem.
Supply the formal form for addressing people.

Przykład: Czy zjadłeś już obiad?

Czy zjadł pan już obiad?

1. Czy napisałeś już ten list?
2. Czy widziałeś już ten film?

Patrz też:
chw. 159,
185

3. Czy byliście już w tym sklepie?

.....

4. O której byliście u Ani? [m+f]

.....

5. O której byliście na miejscu? [m]

.....

6. Dlaczego nie odwiedziłeś mnie, kiedy byłeś we Wrocławiu?

.....

7. Czy nie wiedziałas, że zebranie jest o 18.00?

.....

8. Czy byłaś już kiedyś w Krakowie?

.....

9. Czy przeczytałeś ten tekst? [m+f]

.....

10. Czy zwiedziłyście tę galerię?

.....

237 Proszę użyć form adresatywnych zgodnie z podanym przykładem.
Supply the formal form for addressing people.

Przykład: Kiedy mnie odwiedzisz? [f]

Kiedy mnie pani odwiedzi?

1. Czy masz mój numer telefonu? [m]

.....

2. Gdzie chcecie spędzić wakacje? [m+f]

.....

3. Co robicie w lipcu? [m]

.....

4. Gdzie wybieracie się na urlop? [f]

.....

5. Kiedy masz zamiar zdawać ten egzamin? [f]

.....

6. Co czytasz? [m]

.....

7. Czy będziesz oglądać ten film? [f]

.....

8. Którego jedziecie do Krakowa? [m+f]

.....

9. O której idziecie do teatru? [f]

.....

10. Czy macie ochotę na piwo? [m]

.....

238

Proszę odpowiednio użyć przeczeń typu: a) *nie ma*, b) *nie jest/nie są*.
Answer in the negative, using one of the given forms of negation: a) *nie ma*,
b) *nie jest/nie są*.

Przykład: To jest ulica Kościuszki.

To nie jest ulica Kościuszki.

1. Czy pani Maria jest dzisiaj w pracy?

.....

2. Czy ten samochód jest bardzo drogi?

.....

3. Czy to są nowe samochody?

.....

4. Czy jest u was mój brat?

.....

5. Czy to jest Adam?

.....

6. Czy Agata jest twoją siostrą?

.....

7. Czy jesteś studentem?

8. Czy są tu gdzieś moje okulary?

9. Czy w tym mieście jest kino?

10. Czy to jest moja książka?

239 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.
Rewrite the sentences following the example.

Przykład: Agata nie była tu nigdy.
Agaty nie było tu nigdy.

1. Mój brat nie był dzisiaj w szkole.

2. To dziecko nie było dzisiaj w przedszkolu.

3. Oni nie byli dzisiaj w pracy.

4. One nie były na tym przyjęciu.

5. Nie byłem na tym meczu.

6. Dlaczego nie byłeś na wycieczce?

7. Nie byliśmy na imieninach Piotra.

8. Nie byliśmy na tym spotkaniu.

9. Dlaczego nie byliście na zebraniu?

10. Dlaczego nie byliście na lekcji?

240 Proszę odpowiedzieć na pytania zgodnie z podanym przykładem.
Answer the questions following the example.

Przykład: Czy będziesz jutro na uniwersytecie?
Nie będzie mnie jutro na uniwersytecie.

1. Czy byłeś wczoraj u Agaty?

2. Czy będziecie jutro na imprezie?

3. Czy byliście wczoraj wieczorem w domu?

4. Czy Anna jest dzisiaj na lekcji?

5. Czy oni będą jutro na zebraniu?

6. Czy one są teraz na wykładzie?

7. Czy one były o 18.00 przed kinem?

8. Czy byłeś we Wrocławiu latem?

9. Czy on był dziś na uniwersytecie?

10. Czy pani Maria będzie dzisiaj u ciebie?

241 Proszę odpowiedzieć na pytania zgodnie z podanym przykładem.

Answer the questions following the example.

Przykład: Czy jest jeszcze cukier?

Niestety, cukru brak.

1. Czy jest jeszcze sól?

2. Czy jest jeszcze świeży chleb?

3. Czy jest jeszcze ciasto?

4. Czy są jeszcze bilety na ten film?

5. Czy są jeszcze pączki?

6. Czy są jeszcze te tańsze pomarańcze?

7. Czy są jeszcze wolne pokoje w tym hotelu?

8. Czy są tu wolne miejsca?

9. Czy jest jeszcze herbata „Assam”?

10. Czy jest woda mineralna?

242Proszę ułożyć pytania do podkreślonych części zdań.
Ask questions requiring the underlined words as answers.Przykład: Agnieszka przyjechała z Portugalii.*Skąd przyjechała Agnieszka?*1. Jutro jadę do Opoli.2. Ta poczta jest czynna tylko do 17.00.3. Jadę na urlop nad morze.4. Lubię spędzać wakacje nad morzem.5. Wczoraj kupiłam plecak.6. Nie, to nie jest mój plecak.7. Jej ojciec jest lekarzem.8. Czekam na profesora Janickiego.9. To jest moja starsza siostra.10. To jest film o młodości.**243**Proszę ułożyć pytania do podkreślonych części zdań.
Ask questions requiring the underlined words as answers.Przykład: Idę do kina z Piotrem.*Z kim idziesz do kina?*1. Ona mieszka tu już 10 lat.2. Będę u was o 19.00.3. Nie, Jacka tu nie ma.4. Półka stoi obok szafy.

5. To jest długopis mojej siostry.

6. Czytam książkę.

7. Dzisiaj mamy 5 maja.

8. Tu pracuje 10 osób.

9. W tym pokoju mieszka 5 studentów.

10. Te kwiaty są żółte.

244

Proszę ułożyć pytania do podkreślonych części zdań.
Ask questions requiring the underlined words as answers.

Przykład: Czekam na Marka.
Na kogo czekasz?

1. Chcę iść do kina z Agatą.

2. To jest paczka dla Jarka.

3. Interesuję się muzyką klasyczną.

4. Szukam większego mieszkania.

5. Oni rozmawiają o tym nowym filmie.

6. Adam dał te dokumenty panu Janowi.

7. Pojedziemy do domu tramwajem.

8. Autorem tej książki jest Henryk Sienkiewicz.

9. Ta torba jest ze skóry.

10. Czekam na obiad.

Klucz do ćwiczeń

Mianownik liczby pojedynczej

- 1) kto, 2) kto, 3) co, 4) kto, 5) co, 6) co, 7) co, 8) co, 9) kto, 10) co
- 1) ten/tamten, 2) to/tamto, 3) to/tamto, 4) ta/tamta, 5) ten/tamten, 6) ta/tamta, 7) ten/tamten, 8) ten/tamten, 9) to/tamto, 10) ta/tamta
- 1) b, 2) b, 3) c, 4) b, 5) c, 6) b, 7) a, 8) b, 9) a, 10) c
- 1) jaka, 2) jakie, 3) jakie, 4) jaki, 5) jaki, 6) jaka, 7) jakie, 8) jaki, 9) jaki, 10) jaka
- 1) który, 2) która, 3) który, 4) które, 5) który, 6) który, 7) która, 8) który, 9) która, 10) która
- 1) czyja, 2) czyj, 3) czyje, 4) czyj, 5) czyj, 6) czyj, 7) czyj, 8) czyje, 9) czyja, 10) czyj
- 1) on, 2) on, 3) ono, 4) ona, 5) oni, 6) one, 7) oni, 8) on, 9) ona, 10) one
- 1) b, 2) b, 3) b, 4) b, 5) c, 6) b, 7) b, 8) b, 9) b, 10) a
- 1) wysoki, 2) duży, 3) niewygodny, 4) nieładna/brzydka, 5) krótki, 6) nudna, 7) nowy, 8) szeroka, 9) droga, 10) niemła
- 1) Tak, to jest moja fotografia. Nie, to nie jest moja fotografia. 2) Tak, moja siostra tu pracuje. Nie, moja siostra tu nie pracuje. 3) Tak, Ewa tu mieszka. Nie, Ewa tu nie mieszka. 4) Tak, mój samochód jest zepsuty. Nie, mój samochód nie jest zepsuty. 5) Tak, jestem chory. Nie, nie jestem chory. 6) Tak, to ćwiczenie jest trudne. Nie, to ćwiczenie nie jest trudne. 7) Tak, ten tekst jest za długi. Nie, ten tekst nie jest za długi. 8) Tak, mój brat studiuje. Nie, mój brat nie studiuje. 9) Tak, moja matka pracuje jako nauczycielka. Nie, moja matka nie pracuje jako nauczycielka. 10) Tak, mój ojciec nazywa się Jan Kowalski. Nie, mój ojciec nie nazywa się Jan Kowalski.

Mianownik i biernik liczby mnogiej rzeczowników niemęskoosobowych

- 1) te jabłka, 2) małe okna, 3) miejsca, zajęte, 4) pióra, 5) duże mieszkania, 6) jajka, 7) muzea, 8) licea ogólnokształcące, 9) małe dzieci, 10) te ubrania, tanie
 - 1) Te podłogi są drewniane. 2) Te garnki są bardzo drogie. 3) Tu stoją czyste szklanki. 4) Dlaczego te pociągi są opóźnione? 5) Twoje rękawiczki leżą na stole. 6) Wyciągi narciarskie są dzisiaj nieczynne. 7) To są złote kołczyki. 8) Moje książki leżą tam. 9) Ile kosztują takie czapki? 10) Te butki są świeże.
 - 1) nowe zeszyty, 2) eleganckie buty, sklepy, 3) nowe domy, 4) ołówki; długopisy; małe koperty, 5) bilety tramwajowe, 6) małe psy, 7) siostry, 8) Te kobiety; Francuzki, 9) te listy, 10) moje dokumenty
 - 1) ulice; wąskie, 2) te pokoje; wolne, 3) hiszpańskie pomarańcze, 4) czerwone róże, 5) konie, 6) twoje rzeczy, 7) „Ulice; place”, 8) ładne kosze, 9) balle karnawałowe, 10) nowe talerze
 - 1) ... pracują moje kuzynki. 2) ... są duże domy towarowe. 3) ... są jakieś dobre restauracje. 4) ... są jakieś dobre kawiarnie. 5) ... znaczki lotnicze ... 6) ... karty telefoniczne? 7) Moje koleżanki namalowały... 8) Te ciastka nie są świeże. 9) Te galerie są dzisiaj zamknięte. 10) Te muzea są dzisiaj nieczynne
 - 1) świeże owoce, 2) dobre wędliny, 3) tanie meble, 4) używane rowery, 5) męskie parasole, 6) eleganckie buty, 7) kryształowe szklanki, 8) takie pióra, 9) srebrne kołczyki, 10) damskie płaszcze
 - 1) czyje, 2) jakie, 3) które, 4) jakie, 5) które, 6) czyje, 7) czyje, 8) jakie, 9) czyje, 10) które
- ## Mianownik liczby mnogiej rzeczowników męskoosobowych
- 1) Młodzi ludzie; niecierpliwi, 2) dobrzy lekarze, 3) Moi młodzi bracia, 4) twoi kuzyni/kuzynowie, 5) Ci panowie, 6) dobrzy studenci, 7) znani dziennikarze, 8) Moi goście, 9) Ci młodzi Niemcy, 10) ci Francuzi
 - 1) Ci młodzi Anglicy..., 2) Ci młodzi Litwini..., 3) Ci młodzi Amerykanie..., 4) Ci młodzi Ukraińcy..., 5) Ci młodzi Rosjanie..., 6) Ci młodzi Łotysze..., 7) Ci młodzi Holendrzy..., 8) Ci młodzi Włosi..., 9) Ci młodzi Kazachowie..., 10) Ci młodzi Chińczycy...

- 21** 1) Nowakowie, 2) Malicy, 3) Janikowie, 4) Dąbrowscy, 5) Lewiński, 6) Dobeszowie, 7) Miodkowie, 8) Piotrowscy, 9) Matejkowie, 10) Bigajowie
- 22** 1) Którzy, 2) Jacy, 3) Którzy, 4) Czyi, 5) Czyi, 6) Jacy, 7) Czyi, 8) Którzy, 9) Którzy, 10) Którzy
- 23** 1) Polacy; po polsku, 2) Czesi; po czesku, 3) Żydzi; po hebrajsku, 4) Francuzi; po francusku, 5) Japończycy; po japońsku, 6) Niemcy; po niemiecku, 7) Hiszpanie; po hiszpańsku, 8) Wietnamczycy; po wietnamsku, 9) Anglicy; po angielsku, 10) Rosjanie; po rosyjsku
- 24** 1) Którzy ministrowie..., 2) Czyi bracia ..., 3) Ci generałowie ..., 4) Którzy inżynierowie ..., 5) ... ci weseli Belgowie, 6) Synowie ..., 7) Ci nowi uczniowie ..., 8) Moi wujkowie ..., 9) Ci posłowie ..., 10) Oficerowie ... podoficerowie
- 25** 1) Ci starzy ludzie; Eskimosi, 2) Ci niscy studenci; moi sąsiedzi, 3) Ci wspaniali kucharze; Włosi, 4) Ci nowi inżynierowie; Litwini, 5) Ci sportowcy; Czesi, 6) Tamci poeci; Hindusi, 7) Ci znani malarze; Białorusini, 8) Ci młodzi pisarze; moi studenci, 9) Ci poważni ludzie; mnisi, 10) Ci wysocy panowie; policjanci
- 26** 1) utalentowani sportowcy, 2) znani Niemcy, 3) zdolni aktorzy, 4) młodzi fizycy, 5) dobrzy kelnery, 6) zdolni biolodzy/biologowie, 7) moi koledzy, 8) nasi nowi kierowcy, 9) nasi najlepší sprzedawcy, 10) nowi kierownicy
- 27** 1) nowi nauczyciele, 2) nasi przyjaciele, 3) lubiani lekarze, 4) cenieni malarze, 5) niezłi piłkarze, 6) dobrzy stolarze, 7) wielcy pisarze, 8) młodzi dziennikarze, 9) znani kawalarze, 10) wielcy karierowicze
- 28** 1) Amerykanie, 2) Meksykanie, 3) chrześcijanie, 4) franciszkanie, 5) Indianie, 6) warszawianie, 7) krakowianie, 8) wrocławianie, 9) Cyganie, 10) łodźianie
- 29** 1) Ci lekarze; zajęci, 2) Ci nauczyciele; pracownicy, 3) Ci aktorzy; zdolni, 4) Moi sąsiedzi; weseli, 5) Nasi koledzy; zmęczeni, 6) Twoi bracia; spokojni, 7) Ci uczniowie; głośni, 8) Ci nowi sprzedawcy; dobrzy, 9) Wasi kuzyni/kuzynowie; utalentowani, 10) Moi wujkowie; mili
- 30** 1) Ci stolarze zrobili, 2) Ci lekarze leczyli, 3) Ci nauczyciele uczyli, 4) Ci inżynierowie zaprojektowali, 5) Ci sportowcy zdobyli, 6) Ci panowie zgubili, 7) Ci studenci zdali, 8) Ci mnisi mieszkali, 9) Ci opolanie byli, 10) Ci fizycy zrobili
- 31** 1) studiowali twoi bracia, 2) pracowali ci panowie, 3) grali ci aktorzy, 4) mieszkali twoi wujkowie, 5) moi koledzy; byli, 6) Ci artyści byli; znani, 7) Którzy malarze namalowali, 8) Czyi synowie chodzili, 9) Nasi kuzyni/kuzynowie kupili, 10) wasi ojcowie byli

- 32** 1) One studiowały chemię, 2) Oni studiowali prawo, 3) Oni studiowali biologię, 4) One studiowały filologię, 5) Oni studiowali informatykę, 6) One studiowały matematykę, 7) Oni studiowali germanistykę, 8) One studiowały historię, 9) Oni studiowali pedagogikę, 10) Oni studiowali geologię.
- 33** 1) trzech znajomi studenci, 2) czterech nowi kierowcy, 3) dwaj policjanci, 4) trzech okuliści, 5) czterech artyści, 6) dwaj nowi lokatorzy, 7) trzech stolarzy, 8) czterech młodzi sprzedawcy, 9) dwaj moi bracia, 10) trzech twoi kuzyni
- 34** 1) Wszyscy moi znajomi kupili przedwczoraj meble, 2) Wszystkie moje koleżanki wzięły dwa dni temu udział w ważnej konferencji, 3) Wszyscy moi koledzy rok temu pracowali w tym biurze, 4) Wszyscy uczniowie go-dzinę temu byli w szkole, 5) Wszystkie moje pieniądze leżały przed chwilą na stole, 6) Wszystkie zwierzęta z naszego zoo były w zeszłym roku zdrowe, 7) Wszyscy najlepsi aktorzy wzięli udział w tym spotkaniu, 8) Wszystkie nauczycielki były wczoraj obecne na konferencji, 9) Wszyscy ci lekarze dwa dni temu mieli dyżur, 10) Wszystkie uczennice z tej szkoły poszły do kina.

Dopełniacz liczby pojedynczej

- 35** 1) On nie lubi bardzo mocnej herbaty, 2) Oni nie lubią tej francuskiej pio-senki, 3) Agata nie zna profesora Lewickiego, 4) Ewa nie ma własnego mieszkania, 5) Jan nie studiuje filologii słowiańskiej, 6) Nie chcę kupić tego komputera, 7) Nie kupiłem/kupiłam eleganckiego płaszcza, 8) Nie będziemy oglądać tego programu, 9) Nie czytam często tej gazety, 10) Nie mam wygodnego krzesła.
- 36** 1) To jest książka Henryka Sienkiewicza, b) To jest artykuł profesora Janickiego, 3) To jest artykuł profesor Janickiej, 4) To jest dom mojego brata, 5) To jest samochód mojego ojca, 6) To jest dom mojego kolegi, 7) To jest pies Anny, 8) To jest ogród mojego sąsiada, 9) To jest kot tego pana, 10) To jest pokój tej pani.
- 37** 1) cukru, 2) szynki, 3) tej kielbasy, 4) mleka, 5) czasu, 6) chleba, 7) wody mineralnej, 8) soli, 9) tego ciasta, 10) cebuli
- 38** 1) Nie, nie ma już cukru, 2) Nie, nie ma już soku pomarańczowego, 3) Nie, nie ma już soli, 4) Nie, nie ma już żółtego sera, 5) Nie, nie ma już masy, 6) Nie, nie ma już tego dobrego tortu, 7) Nie, nie ma już dżemu truskawkowego, 8) Nie, nie ma już czekolady, 9) Nie, nie ma już ryżu, 10) Nie, nie ma już makaronu.

- 39** 1) Nie ma go. 2) Nie ma jej dzisiaj w pracy. 3) Nie ma mnie dziś wieczorem w domu. 4) Nie będzie nas jutro w pracy. 5) Ewy i Basi nie ma tutaj. 6) Adama i Jacka nie ma w domu. 7) Pani profesor Adamskiej nie będzie na konferencji. 8) Profesora Janickiego nie będzie jutro. 9) Państwa Nowaków nie będzie dziś wieczorem. 10) Nie będzie nas tu w niedzielę.
- 40** 1) mojej torby, 2) muzyki klasycznej, 3) języka polskiego, 4) dużego słownika, 5) Czego, 6) większego pokoju, 7) nowego mieszkania, 8) pana Piotra, 9) Kogo, 10) pani Anny
- 41** 1) mojej koleżanki, 2) kogo, 3) babci, 4) mojego brata, 5) piątku, 6) mojego domu, 7) Warszawy, 8) cukru, 9) mojego akademika, 10) mojego kolegi
- 42** 1) was, 2) niego, 3) niej, 4) mnie, 5) nich, 6) ciebie, 7) nich, 8) mnie, 9) niej, 10) nas
- 43** 1) Czyjego, 2) Czyjego, 3) jakiego, 4) czyjego, 5) którego, 6) której, 7) Jakiej, 8) Jakiego, 9) Czyjej, 10) Którego
- 44** 1) Do kogo piszesz list?, 2) Czego się uczysz?, 3) Czy Agata jest w domu?, 4) Której dziewczyny nie znasz?, 5) Gdzie/dokąd idziesz?, 6) Dla kogo jest ten prezent?, 7) Którego zdania nie rozumiesz?, 8) U kogo ona mieszka?, 9) Czy masz czas?, 10) Czyje to jest mieszkanie?
- 45** 1) drugiego lutego ... pięćdziesiątego ósmego, 2) trzeciego marca ... trzynastego kwietnia, 3) czwartego kwietnia ... siedemdziesiątego ósmego, 4) piątego maja ... dziewięćdziesiątego, 5) szóstego czerwca ... sześćdziesiątego szóstego, 6) siódmego lipca ... czterdziestego trzeciego, 7) ósmego sierpnia ... dwudziestego siódmego, 8) dziewiątego września ... siedemdziesiątego, 9) dziesiątego października ... osiemdziesiątego, 10) jedenastego listopada ... sześćdziesiątego siódmego
- 46** 1) dwudziestego piątego marca, 2) trzydziestego lutego, 3) jedenastego czerwca, 4) szóstego sierpnia, 5) piętnastego kwietnia, 6) dwunastego września, 7) czwartego października, 8) dwudziestego grudnia, 9) dwudziestego pierwszego lipca, 10) dziesiątego stycznia

Dopełniacz liczby mnogiej i biernik liczby mnogiej rzeczowników męskoosobowych

- 47** 1) nauczycieli, 2) lekarzy, 3) piekarzy, 4) robotników, 5) urzędników, 6) sprzedawców, 7) menedżerów, 8) sędziów, 9) kelnerów, 10) muzyków
- 48** 1) widelców, 2) noży, 3) rowerów, 4) długopisów, 5) zegarków, 6) koni, 7) kluczy, 8) listów, 9) telewizorów, 10) znaczków

- 49** 1) szklanek, 2) tyłek, 3) kobiet, 4) dziewczyn, 5) książek, 6) szaf, 7) pań, 8) wsi, 9) kawiarni, 10) rzeczy
- 50** 1) krzesel, 2) mieszkań, 3) zdjęć, 4) miejsc, 5) państw, 6) pism, 7) kół, 8) liściów, 9) miast, 10) jabłek
- 51** 1) Nie widziałem tych nowych samochodów. 2) Nie oglądałem starych fotografii pani Anny. 3) Dzieci nie dostały w prezencie nowych piór. 4) Nie kupiliśmy do biura nowych biurek. 5) Nie kupiliśmy do domu nowych lamp. 6) Nie kupiliśmy do kuchni nowych mebli. 7) Wczoraj nie spotkałem na uniwersytecie tych studentek. 8) Nie widziałem wczoraj w parku swoich dzieci. 9) Nie kupiłam wczoraj nowych talerzy. 10) Nie widziałam tu interesujących muzeów.
- 52** 1) Czy znasz moich starych przyjaciół? Nie znam twoich starych przyjaciół. 2) Czy znasz moich dziadków? Nie znam twoich dziadków. 3) Czy znasz moich nauczycieli ze szkoły podstawowej? Nie znam twoich nauczycieli ze szkoły podstawowej. 4) Czy znasz sąsiadów mojej siostry? Nie znam sąsiadów mojej siostry. 5) Czy znasz uczniów z mojej klasy? Nie znam uczniów z mojej klasy. 6) Czy znasz moich kolegów? Nie znam moich kolegów. 7) Czy znasz studentów z mojej grupy? Nie znam studentów z mojej grupy. 8) Czy znasz naszych najlepszych pracowników? Nie znam waszych najlepszych pracowników. 9) Czy znasz moich synów? Nie znam twoich synów. 10) Czy znasz naszych rodziców? Nie znam waszych rodziców.
- 53** 1) córek, 2) studentek, 3) sprzedawczyń, 4) godzin, 5) uczennic, 6) nocy, 7) moich koleżanek, 8) ładnych sukienek, 9) dużych dzielnic, 10) minut
- 54** 1) nowych domów, 2) talerzy, kubków, widelców, noży, 3) ministrów, 4) żołnierzy, 5) listonoszy, 6) gości, 7) nauczycieli, 8) pięknych parków, 9) nowych kluczy, 10) komputerów
- 55** 1) dużych okien, 2) młodych państw, 3) dobrych zdjęć, 4) wolnych miejsc, 5) bogactw naturalnych, 6) ciekawych czasopism, 7) biurek, 8) jabłek, 9) krzesel, 10) zdań
- 56** 1) Jakich, 2) Czyich, 3) Których, 4) Czyich, 5) Jakich, 6) Jakich, 7) Czyich, 8) Jakich, 9) Których/Jakich, 10) Jakich
- 57** 1) To jest mieszkanie państwa Wodzińskich. 2) To jest samochód moich kuzynów. 3) To jest ogród moich sióstr. 4) To są zabawki moich dzieci. 5) To jest zegar moich rodziców. 6) To jest obraz moich dziadków. 7) To są rowery tamnych chłopców. 8) To są koszyki tamnych dziewcząt. 9) To są akcje państwa Nowakowskich. 10) To jest jacht państwa Doboszów.

- 58** 1) moich braci, 2) moich kolegów, 3) moich kuzynów, 4) tych studentów, 5) tych dokumentów, 6) tych ludzi, 7) państwa Lewińskich, 8) krajów afrykańskich, 9) dawnych lat, 10) moich znajomych
- 59** 1) cukierków czekoladowych, 2) ziemniaków, 3) pomarańczy, 4) śliwek, 5) dojrzałych bananów, 6) tych ciastek, 7) słonych paluszków, 8) solonych orzeszków, 9) sardynek, 10) cytryn
- 60** 1) Czyich artykułów szukasz? 2) Kogo szukasz? 3) Jakich orzechów potrzebujesz do tego deseru? 4) Ile gazet leży na stole? 5) Kogo nie ma dzisiaj w pracy? 6) Od kogo jest ten list? 7) Dla jakich dzieci są te zabawki? 8) Ile ciekawych czasopism jest w tym kiosku? 9) Czego szukasz? 10) Czy je to są rowery?

Celownik liczby pojedynczej i liczby mnogiej

- 61** 1) twojej siostrze, 2) mojemu bratu, 3) Komu, 4) tej sukience, 5) kotu, 6) temu dziecku, 7) Markowi, 8) panu Nowakowi, 9) policjantowi, 10) Agacie
- 62** 1) Proszę dać to pióro Adamowi. 2) Proszę dać ten album pani Annie. 3) Proszę dać tę gazetę panu Nowakowi. 4) Proszę dać to zdjęcie Waldkowi. 5) Proszę dać ten list Piotrowi Dąbrowskiemu. 6) Proszę dać tę zabawkę temu dziecku. 7) Proszę dać ten kalendarz mojemu ojcu. 8) Proszę dać tę pocztę tamtej dziewczynie. 9) Proszę dać ten rachunek tamtemu panu. 10) Proszę dać ten podręcznik temu studentowi.
- 63** 1) wam, 2) mi, 3) nam, 4) mu, 5) jej, 6) im, 7) mu, 8) jej, 9) im, 10) wam
- 64** 1) Czy mojemu kuzynowi spodoba się ten krawat? 2) Czy mojej koleżance spodoba się te perfumy? 3) Czy dziecku Ewy spodoba się ten zegarek? 4) Czy twojej córce spodoba się ta torba? 5) Czy twojemu synowi spodoba się ta gra? 6) Czy naszej cioci spodoba się ten obraz? 7) Czy naszemu wujkowi spodoba się ten sweter? 8) Czy twojej babci spodoba się ten kapelusz? 9) Czy naszemu dziadkowi spodoba się ta książka? 10) Czy żonie Jacka spodoba się ten wazon?
- 65** 1) niej, 2) niemu, 3) nim, 4) wam, 5) mi, 6) ci, 7) nam, 8) wam, 9) im, 10) mu
- 66** 1) mojej matce, 2) nikomu, 3) Komu, 4) Markowi, 5) nam, 6) mi, 7) tej studentce, 8) nikomu, 9) Ani, 10) mi
- 67** 1) ... ojcu, 2) ... koledze, 3) ... Markowi, 4) ... pani Marii, 5) ... panu Kowalskiemu, 6) ... Ewie Lewińskiej, 7) ... panu Nowakowi, 8) ... mojemu bratu, 9) ... mu ..., 10) ... im ...

- 68** 1) Której, 2) Czyjemu, 3) Czyjej, 4) Któremu, 5) Jakiemu, 6) Jakiej
- 69** 1) Proszę dać nam znać ..., 2) Proszę dać im znać ..., 3) Proszę dać mu znać ..., 4) Proszę dać jej znać ..., 5) Proszę dać im znać ..., 6) Proszę dać mi znać ..., 7) Czy dać ci znać ..., 8) Czy dać wam znać ..., 9) Czy dać państwu znać ..., 10) Czy dać pani znać ...
- 70** 1) Dzięki czemu Adam zrobił karierę? 2) Któremu panu mam dać te rzeczy? 3) Komu podoba się ten dom? 4) Dzięki czyjej pomocy mogłaś kupić to mieszkanie? 5) Jakiemu samochodowi przygląda się Jacek? 6) Komu pożyczasz rower? 7) Któremu drzewu ona się przygląda? 8) Komu ona się przygląda? 9) Komu to powiedziała? 10) Komu Ewa dała znać, że będzie jutro we Wrocławiu?
- 71** 1) młodym ludziom, 2) starszym siostrze, 3) małym dziewczynkom, 4) Tym klientom, 5) Młodym kobietom, 6) moim przyjaciółom, 7) starszym synom, 8) twoim zwierzętom, 9) tym dziewczynom, 10) Którym dzieciom
- 72** 1) ... moim siostrze, 2) ... moim kolegom, 3) Którym panom ..., 4) Czyim dzieciom ..., 5) ... tym paszportom, 6) ... swoim psom, 7) ... starszym kuzynom, 8) ... spokojnym studentkom, 9) ... żadnym małym chłopcom, 10) Chorym ...

Biernik liczby pojedynczej

- 73** 1) duże piwo, 2) jedno ciastko, 3) jedną małą pizzę, 4) wodę mineralną, 5) ten długopis, 6) tę książkę, 7) jednego małego kurczaka, 8) bilet tramwajowy, 9) znaczek, 10) gazetę
- 74** 1) kogo, 2) co, 3) taksówkę, 4) tramwaj, 5) koleżankę, 6) pana Kowalskiego, 7) profesora Nowaka, 8) koncert, 9) panią Annę, 10) panią Lewińską
- 75** 1) piwo, 2) herbatę, 3) wodę mineralną, 4) sok, 5) pizzę, 6) ciastko, 7) tort, 8) wino, 9) jabłko, 10) pomarańczę
- 76** 1) Którą, 2) Jakiej, 3) Które, 4) Jaki, 5) Czyj, 6) Który, 7) Którego, 8) Czyjego, 9) Czyje, 10) Jaką, 11) Jakiego, 12) Czyją
- 77** 1) pana Wróblewskiego, 2) starą fotografię, 3) ciekawą powieść, 4) panią Marię, 5) mój klucz, 6) młodszego brata, 7) starszą siostrę, 8) moją torbę, 9) duże mieszkanie, 10) znaną piosenkę
- 78** 1) mnie, 2) cię, 3) ciebie, 4) nas, 5) was, 6) go, 7) Jego, 8) niego, 9) ją, 10) nią, 11) je, 12) nie, 13) ich, 14) nich, 15) nie
- 79** 1) telewizję, 2) tę wystawę, 3) mecz, 4) prawo, 5) filologię angielską, 6) historię, filozofię, 7) ekonomię, zarządzanie, 8) medycynę, 9) informatykę, matematykę, 10) biologię, psychologię

- 80** 1) poniedziałek, 2) niedziela, 3) piątek, 4) środa, 5) sobota, 6) czwartek, 7) wtorek, 8) poniedziałek, 9) niedziela, 10) środa

Narzędnik liczby pojedynczej i liczby mnogiej

- 81** 1) Niemcem, 2) Niemką, 3) Rosjaninem, 4) Rosjaną, 5) Amerykaninem, 6) Amerykanką, 7) Włochem, 8) Włoszką, 9) Czechem, 10) Czechką
- 82** 1) Szwedką; Szwedami, 2) Litwinką; Litwinami, 3) Egipcjanką; Egipcjanami, 4) Hiszpanem; Hiszpanami, 5) Szwajcarem; Szwajcarami, 6) Holenderką; Holendrami, 7) Angielką; Anglikami, 8) Greczynką; Greczkami, 9) Ukraińcem; Ukraińcami, 10) Japończykiem; Japończykami
- 83** 1) Ewa jest lekarzą. 2) Stefan jest inżynierem. 3) Karol jest policjantem. 4) Beata jest sprzedawczynią. 5) Maria jest psychologiem. 6) Bartek jest menedżerem. 7) Iwona jest księgową. 8) Marek jest dziennikarzem. 9) Waldek jest adwokatem. 10) Anna jest sekretarką.
- 84** 1) Ten budynek jest cennym zabytkiem. 2) Joanna jest dobrą aktorką. 3) Wrocław jest dużym miastem. 4) Ani jest moim psem. 5) Rosja jest bardzo dużym krajem. 6) Paszport jest bardzo ważnym dokumentem. 7) Czesław Miłosz jest znanym polskim poetą. 8) Uniwersytet Jagielloński jest najstarszym polskim uniwersyteciem. 9) Fiat jest włoskim samochodem. 10) Salvador Dali jest znanym hiszpańskim malarzem.
- 85** 1) „Hamlet” to dramat Szekspira. 2) Róża to piękny kwiat. 3) Panorama Racławicka to znany polski obraz. 4) Odra to duża polska rzeka. 5) Szczecin to miasto portowe. 6) Profesor Nowak to mój sąsiad. 7) Anna to jego żona. 8) Adam to jej mąż. 9) Cabernet to czerwone wino. 10) Robert to mój kolega.
- 86** 1) autobusem, 2) samochodem, 3) pociągami, 4) rowerem, 5) samolotem, 6) promem, 7) taksówką, 8) statkiem, 9) windą, 10) rakieta
- 87** 1) z moją rodziną, 2) z moim gościem, 3) z moją siostrą, 4) z moim bratem, 5) z Markiem, 6) z matką i siostrą, 7) z Joanną i Krystyną, 8) z moją koleżanką Ewą, 9) z profesorem Nowakowskim, 10) z dyrektorem Piotrowskim
- 88** 1) stołem, 2) krzesłem, 3) Wrocławiem; Warszawą, 4) szafą; biurkiem, 5) dużym stołem, 6) morzem, 7) jeziorem, 8) rzeką, 9) moim domem, 10) tym placem
- 89** 1) polską literaturą, 2) sportem; tenisem, 3) turystyką, 4) sztuką orientálną, 5) muzyką; jazzem, 6) filozofią, 7) domem, 8) ogrodem, 9) kuchnią, 10) tym problemem

- 90** 1) Czym, 2) Którym, 3) Jakim, 4) czym, 5) którym, 6) którą, 7) jakim/którym, 8) Czyż, 9) Jaką, 10) Jakim

- 91** 1) Jaką aktorką jest Ewa? 2) Czym się interesujesz? 3) Z kim idziesz na spacer? 4) Pod którym krzesłem leży moja książka? 5) Kim jest Jens? 6) Czym jedziecie do Krakowa? 7) Czym zajmuje się profesor Kawecka? 8) Kim chce zostać Paweł? 9) Za czym domem jest stadion? 10) Gdzie leży Trzebnica?

- 92** 1) toba, 2) nią, 3) nim, 4) nami, 5) wami, 6) nim, 7) tobą, 8) nimi, 9) nimi, 10) mną; toba

- 93** 1) Z którymi kolegami ..., 2) Między tymi domami a tamtymi drzewami ..., 3) ... polskimi filmami, 4) Z czyimi dziećmi ..., 5) ... cenionymi pisarkami, 6) Za tymi górami ..., 7) Jakimi samochodami ..., 8) ... nad jeziorami, 9) Za tymi budynkami ..., 10) ... pociągami

Miejscownik liczby pojedynczej i liczby mnogiej

- 94** 1) podłogę, 2) Gdańsk, 3) szklance, 4) biblioteczce, 5) biurku, 6) której książce, 7) targu, 8) tamtym parkingu, 9) łóżku, 10) tym kiosku
- 95** 1) moim słowniku, 2) rzecze, 3) Nowym Jorku, 4) Afryce, 5) Meksyku, 6) Pradze, 7) parku, 8) Rynku, 9) filizance, 10) wycieczce
- 96** 1) samochodzie, 2) uniwersytecie; politechnice; szkole teatralnej, 3) pierwszym pięttrze, 4) twoim bracie, 5) Instytucie, 6) poczcie, 7) teatrze, 8) gazecie, 9) krześle, 10) tym barze
- 97** 1) wodzie, 2) modzie, 3) wschodzie, 4) jakim mieście, 5) tym koncercie, 6) telewizorze, 7) jeziorze, 8) literaturze, 9) szkole, 10) Madrycie
- 98** 1) Berlinie, 2) Sztokholmie, 3) Moskwie, 4) Rzymie, 5) którym programie, 6) twojej tobie, 7) północnej Europie, 8) ostatnim filmie, 9) prasie, 10) tej szafie
- 99** 1) tamtej sali, 2) tej ulicy, 3) moim mieszkaniu, 4) Grecji, 5) szpitalu, 6) muzeum, 7) południu, 8) tym hotelu, 9) Sandomierzu, 10) tej księgarni
- 100** 1) w Krakowie, 2) w Olsztynie, 3) w Legnicy, 4) w Jeleniej Górze, 5) w Przemyślu, 6) w Łodzi, 7) w Poznaniu, 8) w Rzeszowie, 9) w Toruniu, 10) w Kołobrzegu
- 101** 1) nim, 2) niej, 3) nich, 4) nich, 5) mnie, 6) nas, 7) was, 8) tobie, 9) was, 10) nich
- 102** 1) drzwiach, 2) Katowicach, 3) Kielcach, 4) Atenach, 5) Suwałkach, 6) Hel-sinkach, 7) Stanach Zjednoczonych, 8) Chinach, 9) Czechach, 10) Niemczech

103 1) jakiej, 2) czym, 3) której, 4) jakim, 5) czyjej, 6) którym, 7) czym, 8) czym, 9) którym, 10) której

104 1) O kim oni rozmawiają? 2) Gdzie mieszka Ewa? 3) O czym myślisz? 4) W którym tekście jest błąd? 5) W czym pokoju jest moja książka? 6) Przy którym biurku ona siedzi? 7) Kiedy będziesz u mnie? 8) O czym jest ten film? 9) Gdzie jest teraz Anna? 10) O której książce Szczypiorskiego oni dyskutują?

105 1) o wpół do ósmej (o siódmej trzydzieści), 2) o ósmej, 3) o wpół do dziewiątej (o ósmej trzydzieści), 4) do wpół do piątej (do szesnastej trzydzieści), 5) od wpół do piątej do wpół do szóstej (od szesnastej trzydzieści do siedemnastej trzydzieści), 6) o szóstej (o osiemnastej), 7) o siódmej (o dziewiętnastej), 8) o wpół do ósmej (o dziewiętnastej trzydzieści), 9) o ósmej (o dwudziestej), 10) o jedenastej (o dwudziestej trzeciej)

106 1) maju, 2) czerwcu, 3) marcu, 4) styczniu, 5) lutym, 6) październiku, 7) sierpniu, 8) listopadzie, 9) kwietniu, 10) grudniu

107 1) nowych modelach fiata, 2) tych ogrodach, 3) tych szafach, 4) ścianach, 5) podłogach, 6) wygodnych krzesłach, 7) wąskich ulicach, 8) dużych kuchniach, 9) szafach pancernych, 10) małych stołach

108 1) ... na tych stołach, 2) O jakich książkach ..., 3) Na których półkach ..., 4) ... po lasach, 5) Na czyich biurkach ..., 6) W tych nowych samochodach są lepsze silniki. 7) W jej szufladach ..., 8) Na polach ..., 9) Na ulicach ..., 10) W tych muzeach ...

Stopniowanie przymiotników i przysłówków

109 1) młodszy, 2) ciekawsza, 3) tańsza, 4) droższy, 5) dłuższa, 6) grubszy, 7) nowszy, 8) cięszy, 9) bogatszy, 10) twardszy

110 1) krótszy, 2) niższy, 3) wyższy, 4) szybszy, 5) cięższy, 6) słodsze, 7) gładszy, 8) węższy, 9) brzydsze, 10) głębsze

111 1) jaśniejszy, 2) ciemniejszy, 3) powolniejszy, 4) piękniejszy, 5) wygodniejszy, 6) mocniejszy, 7) cieplejszy, 8) ostrzejszy, 9) ładniejszy, 10) łatwiejsze

112 1) większy, 2) mniejsze, 3) gorsza, 4) lepsze, 5) gorzej, 6) mniej, 7) większym, 8) lepszy, 9) mniejszego, 10) większego

113 1) źle, 2) zły, 3) Zły, 4) źle, 5) pięknie, 6) piękny, 7) piękna, 8) pięknie, 9) dobrze, 10) dobry, 11) dobrze, 12) dobry, 13) spokojnie, 14) spokojnie, 15) spokojnie, 16) spokojny/spokojna, 17) duży, 18) dużo, 19) dużo, 20) dużego

114 1) więcej, 2) mniej, 3) lepiej, 4) zimniej, 5) cieplej, 6) wolniej, 7) dłużej, 8) ciszej, 9) szybciej, 10) Łatwiej

115 1) lepiej/gorzej, 2) lepiej/gorzej, więcej/mniej, 3) lepsza/gorsza, 4) mniej/więcej, 5) więcej/mniej, mniej/więcej, 6) lepiej/gorzej, 7) lepszy, 8) większe, 9) mniejsze, 10) więcej

116 1) najgorzej, 2) najmniej, 3) najmłodszy, 4) najlepiej, 5) najspokojniejszy, 6) Najszybciej, 7) Najtaniej, 8) Najładniejsza, 9) Najłatwiej, 10) Najdłuższy

117 1) bardziej zadowolony, 2) najbardziej znana, 3) Najbardziej interesujący, 4) bardziej zmęczona, 5) najbardziej męcząca, 6) bardziej chory, 7) bardziej tępy, 8) najbardziej kolorowy, 9) bardziej miękki, 10) bardziej arogancki

118 1) szybszy, 2) dłuższa, 3) droższa, 4) najwygodniejsze, 5) młodszy, 6) większy, 7) lepszy, 8) najciekawsze, 9) najkrótszy, 10) lepszy

119 1) najlepiej, 2) dłużej, 3) gorzej, 4) najszybciej, 5) najwolniej, 6) więcej, 7) spokojniej, 8) cieplej, 9) Najzimniej, 10) najmniej

Zaimki osobowe

120 1) mnie, 2) mnie, 3) mną, 4) mnie, 5) mi, 6) mnie, 7) mnie, 8) mną, 9) Ja, 10) mną

121 1) cię, 2) tobą, 3) tobie, 4) ci, 5) ty, 6) ciebie, 7) tobą, 8) ciebie, 9) ci, 10) cię

122 1) niego, 2) go, 3) Jego, 4) mu, 5) nim, 6) nim, 7) niego, 8) go, 9) go, 10) nim

123 1) nią, 2) nią, 3) jej, 4) jej, 5) niej, 6) jej, 7) niej, 8) nią, 9) niej, 10) ona

124 1) je, 2) nim, 3) mu, 4) go, 5) nim, 6) nie, 7) je, 8) go, 9) niego, 10) nim

125 1) nami, 2) nas, 3) nam, 4) nas, 5) nas, 6) nas, 7) nami, 8) nas, 9) nam, 10) My

126 1) wam, 2) wy, 3) was, 4) was, 5) wami, 6) was, 7) was, 8) was, 9) wam, 10) was

127 1) nich, 2) ich, 3) ich, 4) im, 5) im, 6) nimi, 7) nimi, 8) im, 9) nich, 10) nimi

128 1) je, 2) nimi, 3) im, 4) nimi, 5) nich, 6) ich, 7) nich, 8) nich, 9) nim, 10) nimi

129 1) nas; was, 2) mi, 3) ją, 4) nas, 5) nią, 6) niego, 7) mi, 8) niej, 9) nich, 10) ciebie

- 130** 1) was, 2) mnie, 3) cię, 4) nas, 5) was, 6) mnie, 7) niego, 8) nich, 9) nas, 10) toba
- 131** 1) go, 2) jej, 3) niego, 4) niej, 5) nim, 6) nimi, 7) nich, 8) nich, 9) nimi, 10) ją
- 132** 1) niej, 2) niej, 3) nich, 4) ich, 5) go, 6) jej, 7) ich, 8) niej, 9) niemu, 10) niej

Pozostałe zaimki (względne, pytajne, przeczące, dziejawczy „swój”, nieokreślone)

- 133** 1) których, 2) którzy, 3) której, 4) którego, 5) którym, 6) którymi, 7) które-
mu, 8) której, 9) który, 10) którą
- 134** 1) który, 2) którym, 3) które, 4) które, 5) której, 6) której, 7) której,
8) którego, 9) którego, 10) którym
- 135** 1) której, 2) której, 3) którą, 4) której, 5) którym, 6) których, 7) Którym,
8) Którym, 9) którym, 10) którym
- 136** 1) nikim, 2) Nikomu, 3) nikogo, 4) nikogo, 5) nikogo, 6) nikt, 7) nikim,
8) Nikogo, 9) nikomu, 10) nikomu
- 137** 1) nie/niczego, 2) niczym, 3) niczym, 4) niczym, 5) niczym, 6) Nic/Nicze-
go, 7) niczego, 8) niczemu, 9) nic, 10) niczego
- 138** 1) Nie kupiłam nie/niczego ładnego. 2) Nie marzę o niczym specjalnym.
3) Nie powiedziałem o tym nikomu. 4) Nie dałam tych dokumentów ni-
komu. 5) Nie byłam ostatnio na niczym w kinie. 6) Jacek nie dał niko-
mu tych książek. 7) Ona nie interesuje się niczym. 8) Oni nie rozma-
wiają o niczym ważnym. 9) Oni nie czekają na nikogo. 10) Nie czekamy
na nic.
- 139** 1) Nie jadą z nami żadne dzieci. 2) Nie pożyczę tej książki żadnej ko-
leżance. 3) Nie idę do kina z żadnym kolegą. 4) To nie jest artykuł o zad-
nym pisarzu. 5) To nie jest plecak żadnej mojej koleżanki. 6) To nie są
kwiaty dla żadnej kobiety. 7) Tutaj nie pracują żadni mężczyźni. 8) Nie
mam żadnego pomysłu. 9) Oni nie rozmawiają o żadnej aktorce. 10) Nie
mam ochoty na żaden deser.
- 140** 1) swojego, 2) swojej, 3) swoje, 4) swoim, 5) swoją, 6) swój, 7) swoich,
8) swojej, 9) swój, 10) swój
- 141** 1) kogoś, 2) kimś, 3) Jakiś, 4) coś, 5) jakiś, 6) czegoś, 7) kogoś, 8) jakie-
goś, 9) jakimś, 10) jakimś

Liczebniki

- 142** 1) dwie, 2) dwaj, 3) dwie, 4) dwoje, 5) dwa, 6) dwóch/dwoje, 7) dwaj,
8) dwa, 9) dwie, 10) dwa
- 143** 1) trzej, 2) trzy, 3) troje, 4) trzy, 5) Trzech, 6) trzy, 7) trzy, 8) trzy, 9) trzej,
10) trzech/troje
- 144** 1) czterech/czworo, 2) czterej, 3) cztery, 4) czworo, 5) cztery, 6) czterej,
7) czterech/czworo, 8) cztery, 9) cztery, 10) cztery
- 145** 1) pięć, 2) pięć, 3) pięcioro, 4) pięć, 5) pięciu/pięcioro, 6) Pięciu, 7) pięć,
8) pięciu/pięcioro, 9) pięć, 10) pięciu
- 146** 1) siedziało, 2) stali, 3) mieszkało, 4) stało, 5) rośli, 6) było, 7) studiowa-
ło, 8) czekali, 9) stało, 10) zdawało
- 147** 1) Czterech chłopców gra ..., 2) ... pracuje trzech mężczyzn, 3) Dwaj ko-
ledzy Piotra pracują ..., 4) Trzej kuzyni Ani studiuje ..., 5) ... gra czterech
młodych aktorów, 6) ... stoi czterech panów, 7) ... było trzech dziennika-
rzy, 8) Dwóch najlepszych studentów napisało ..., 9) Trzech moich kole-
gów skończyło ..., 10) ... dostało dwóch naszych profesorów
- 148** 1) Czterech panów ogląda telewizję/Czterej panowie oglądają telewizję.
2) Sześć krzeseł stoi na korytarzu. 3) Pięć dziewczyn pracuje tutaj. 4)
Dwie siostry Agaty studiuje prawo. 5) Dziesięć zeszyców leży na półce. 6)
Cztery kawy stoją na stole. 7) Sześć dyskiek leży obok komputera. 8)
Osiem psów biega po łące. 9) Ilu Polaków mieszka w Niemczech? 10) Kil-
ku moich kolegów mieszka teraz za granicą.
- 149** 1) W tym domu mieszkało pięć osób. 2) Ilu studentów było w tej grupie?
3) Trzy samochody stały na parkingu. 4) Pięć moich koleżanek studio-
wało germanistykę. 5) W tej księgarni było wiele ciekawych książek. 6) W tym
pokoju było za dużo mebli. 7) Tylko dwa telefony funkcjonowały normal-
nie. 8) W tej galerii były trzy bardzo cenne obrazy. 9) W tym mieście było
mało szerokich ulic. 10) W tym biurze pracowało wielu urzędników.
- 150** 1) Ile wolnych dni będzie w tym roku? 2) W tym tygodniu będą trzy wol-
ne dni. 3) W tej fabryce będzie pracować/pracowało 100 osób. 4) W tym
pokoju będzie stać/stało kilka biurek. 5) W nowym muzeum będzie wie-
le cennych obrazów. 6) Na tym piętrze będą trzy telefony. 7) W tej kon-
ferencji weźmie udział 50 osób. 8) Ilu studentów będzie w tej grupie?
9) Tutaj będą stać/stały dwa krzesła. 10) W tym akademiku będą mie-
szkać/mieszkały dwie znajome studentki.
- 151** 1) troje dzieci, 2) cztery córki, 3) trzech starszych braci, 4) pięć młodszych
kuzynek, 5) dwa mieszkania, 6) pięciu panów, 7) trzy filmy, 8) dwa lata,
9) sześć lat, 10) pięć pokoi

Czas teraźniejszy

- 152** 1) są, 2) jest, 3) jest, 4) są, 5) jesteście, 6) jesteście, 7) jesteście, 8) Jestem, 9) jest, 10) są
- 153** 1) mieszkają, 2) masz, 3) zwiedza, 4) Czytamy, 5) Czekam, 6) mieszka, 7) Mam, 8) czytasz, 9) mamy, 10) zwiedzacie
- 154** 1) studiuję, 2) pracujesz, 3) fotografuję, 4) telefonuję, 5) maluję, 6) kupujesz, 7) pracuję/pracujecie, 8) studiuję, 9) gotuję, 10) telefonuję
- 155** 1) Idę, 2) Jadę, 3) jedziesz, 4) idzie, 5) jedzie, 6) Idziemy, 7) Jedziemy, 8) idziecie, 9) jedziecie, 10) idą/idziecie
- 156** 1) chcacie, 2) Możesz, 3) mogę, 4) Chcę, 5) chce, 6) może, 7) chcemy, 8) możemy, 9) możecie, 10) mogą/możecie
- 157** 1) pisze, 2) musisz, 3) widzisz, 4) stoi, 5) siedzi, 6) leży, 7) słyszysz; mówi, 8) lubicie, 9) robią/robicie, 10) muszą
- 158** 1) wiem, 2) wiecie, 3) jedzą, 4) umiesz, 5) rozumiem, 6) rozumiecie, 7) umiemy, 8) jem, 9) wiedzą/wiecie, 10) rozumieją
- 159** 1) pani rozumie, 2) pan wie, 3) państwo wiedzą/wiecie, 4) panie mówią/mówicie, 5) panowie lubią/lubicie, 6) pan zna, 7) pani jest, 8) państwo są/jesteście, 9) panowie grają/gracie, 10) panie lubią/lubicie
- 160** 1) jest, 2) lubisz; masz, 3) widzi, 4) wie, 5) macie, 6) są, 7) studiuję, 8) mówią/mówicie, 9) umie, 10) możesz
- 161** 1) wie; jest, 2) studiują, 3) pracujecie, 4) pisze, 5) idą, 6) chcecie, 7) jada, 8) pije, 9) robisz, 10) zwiedzamy
- 162** 1) przeczytać, 2) napisać, 3) iść, 4) czytać, 5) chodzić, 6) jeździć, 7) spotkać się, 8) pomałować, 9) kupić, 10) zdawać
- 163** 1) Powinnam, 2) powinien, 3) powinniście, 4) powinna, 5) powinniśmy, 6) powinien, 7) powinniśmy, 8) powinno, 9) powinniście, 10) powinny
- 164** 1) powinien, 2) powinien, 3) powinien, 4) Powinnam, 5) powinien, 6) powinniśmy, 7) powinny, 8) powinni, 9) Powinniśmy, 10) powinny

Czas przeszły. Aspekt

- 165** 1) byliście, 2) byłam, 3) byłeś, 4) była, 5) Byłam, 6) byliście, 7) Byliśmy, 8) byliśmy, 9) byli/byliście, 10) był
- 166** 1) czytał, 2) telefonował, 3) Czekaliśmy, 4) robiłeś, 5) czekałem, 6) śpiewał, 7) kupiłeś, 8) jechałeś, 9) pytała, 10) zwiedzaliśmy

- 167** 1) widział, 2) Widziałem, 3) wiedziałam, 4) słyszał, 5) Musieliśmy, 6) Muśiałam, 7) miałyśmy, 8) mieliście, 9) mieli/mieliście, 10) słyszeliśmy

- 168** 1) mogłem; miałem, 2) jadłam, 3) mogliśmy; mieliśmy, 4) mogła; musiała, 5) jedliśmy, 6) jedli/jedliście, 7) mógł, 8) mogła, 9) jadyście, 10) mogliśmy

- 169** 1) przeczytałem, 2) Przeczytałam, 3) czytałyśmy, 4) czytała, 5) czytałem, 6) napisałeś, 7) Pisałyśmy, 8) pisał, 9) pisałam, 10) napisałem, 11) kupiłeś, 12) kupiliście, 13) kupowałam, 14) kupowałyśmy, 15) kupowała, 16) robiłam, 17) robił, 18) zrobiłeś, 19) Robiłam, 20) robiłaś, 21) wstąpiem, 22) wstawałyśmy, 23) wstawałem, 24) wstałam, 25) wstałaś, 26) jadyś, 27) jedliśmy, 28) jadłem, 29) zjadł, 30) jadt

- 170** 1) b, 2) b, 3) b, 4) a, 5) b, 6) b, 7) a, 8) a, 9) b, 10) b

- 171** 1) chodziło, 2) szła, 3) Poszedł, 4) chodzącem/chodziłam, 5) chodziło, 6) szłam, 7) Poszła, 8) chodziła, 9) poszedł, 10) chodziła; poszła

- 172** 1) jeździła, 2) Pojechał, 3) jeździł, 4) jechałyśmy/jechałyśmy, 5) jeździł, 6) pojechaliście/pojechaliście, 7) jeździliście/jeździliście, 8) jechałeś/jechałaś, 9) jeździłem, 10) pojechał

- 173** 1) poszedłem, 2) byliśmy, 3) poznałaś, 4) wysłałeś, 5) Widzieliśmy, 6) Próbowałam; znalazłam, 7) namalował, 8) pytałyście, 9) jedliśmy, 10) Zwiedzałam

- 174** 1) padło, 2) było, 3) Było, 4) było, 5) podobano się, 6) było, 7) Było, 8) było, 9) było, 10) podobano

- 175** 1) chodziła, 2) chodziła, 3) korzysta, 4) zepsuł się, 5) szła, 6) przyszła, 7) uczyć, 8) wypila, 9) umyła się, 10) poszła

- 176** 1) pisałam, 2) uczyłam się, 3) zdałam, 4) Wstałam, 5) wstawałam, 6) poszłam, 7) kupiłam, 8) mówiłyśmy, 9) Wysłałam, 10) pozdrawiam

Czas przyszły. Aspekt

- 177** 1) Będę pisać/pisał/pisała, 2) będzie gotować/gotowała, 3) będą spacerować/spacerowali, 4) będzie studiować/studiuował, 5) będą słuchać/słuchał/słuchała, 6) będą oglądać/oglądała, 7) będziesz uczyć się/uczyć się/uczyła się, 8) będziecie robić/robił/robiły, 9) państwo będą/będziecie mieszkając/mieszkali, 10) będzie

- 178** 1) a, 2) b, 3) b, 4) b, 5) a, 6) a, 7) a, 8) b, 9) b, 10) b

- 179** 1) będzie czytać, 2) będzie telefonować, 3) ugotujesz, 4) będziesz robić, 5) będę czekać, 6) będzie śpiewać, 7) kupisz, 8) będziesz jechać, 9) skontaktuje się, 10) będziemy zwiedzać

- 80** 1) zacznie, 2) będziemy oglądać, 3) pójdziecie, 4) będziesz sprzątać, 5) do-
stanie, 6) będziesz brać, 7) powiesz, 8) kupi, 9) napisz, 10) znajdziesz
- 81** 1) pisali, 2) odpoczywały, 3) odrabiała, 4) rozmawiał, 5) oglądali, 6) grał,
7) mieszkali, 8) zdawały, 9) pracowali, 10) telefonowali

ryb rozkazujący

- 182** 1) idź, 2) pomaluj, 3) ugotuj, 4) odwieź, 5) napisz, 6) zadzwoń, 7) ucz,
8) przettunacz, 9) pojedź, 10) umy
- 183** 1) porozmawiaj, 2) posłuchaj, 3) oddaj, 4) oglądaj, 5) dai, 6) zjedz, 7) po-
czekaj, 8) przeczytaj, 9) sprzedaj, 10) powiedz
- 184** 1) zostawcie, 2) kupcie, 3) zróbcie, 4) weźcie, 5) bądźcie, 6) zrozumcie,
7) naprawcie, 8) bawcie się, 9) zapomnijcie, 10) wysłijcie
- 185** 1) Niech pani już idzie do domu! 2) Niech państwo nas odwieżdą!
3) Niech pan do nas napisze! 4) Niech pani przeczyta dzisiejszą gazetę!
5) Niech państwo zostawią walizkę w hotelu! 6) Niech pan odda ten list
pani Nowak! 7) Niech pani zapyta o to w recepcji! 8) Niech państwo bę-
dą tutaj za godzinę! 9) Niech pan nie zapomni o naszym spotkaniu!
10) Niech pani zamknie okno!
- 186** 1) Nie pisz do niego! 2) Nie czytaj tego listu! 3) Nie jedzcie teraz obia-
du! 4) Niech pan nie kupuje tych kwiatów! 5) Nie gotuj dzisiaj spaghetti!
6) Nie róbcie tego ćwiczenia! 7) Niech państwo nie biorą tych rzeczy!
8) Nie czekaj na mnie! 9) Nie uczcie się tego wiersza na pamięć! 10) Niech
pani nie otwiera okna!

Tryb warunkowy. Zdanie warunkowe

- 187** 1) byłbym/byłabym, 2) czytałbyś/czytałabyś, 3) poszedłby, 4) zrobiłaby,
5) kupiłoby, 6) dalibyśmy/dalibyśmy, 7) otworzyłbyście/otworzyłybyście,
8) mogłoby, 9) musiałby, 10) chciałbym/chciałabym
- 188** 1) Zjadłbym, 2) Poszłabym, 3) Napisałbym, 4) Odwiedziłbyś, 5) Po-
mogłbyś, 6) Pojechałbyś, 7) Pożyczyłbym, 8) Napisałbym się,
9) Obejrzałbym, 10) Dałabym
- 189** 1) mogłaby, 2) mogłoby/moglibyście, 3) mogłabyś, 4) mógłbyś, 5) mogli-
byście, 6) mógłby, 7) mogłaby, 8) mógłbyście, 9) mogłoby/moglibyście,
10) mógłby
- 190** 1) pojechałabym w góry, 2) mieliśmy świeże powietrze, 3) miałbyśmy
leńsza pracę, 4) zarabiałby lepiej, 5) zdałaby lepiej egzamin, 6) byłoby

- zdrowsze, 7) miećbyście piękny prezent dla Ewy, 8) miałybyście odpo-
wiedź pojutrze, 9) odpowiedziliby ją, 10) znabyłyby najnowsze wiadomości
- 191** 1) tobyśmy mieli, 2) tobyś mógł, 3) tobyś mogła, 4) toby nie musiał, 5) to-
by pojechała, 6) toby mogło, 7) tobyśmy mieli, 8) toby mieli, 9) toby nie
musiał, 10) toby nie mieli
- 192** 1) zdasz, 2) będziesz mieć/miał/miała, 3) pójdziesz, 4) poznacie, 5) oddam,
6) pojedziemy, 7) zostaniemy, 8) pojedą, 9) pojedą, 10) zdąży
- 193** odp. uczniów
- 194** 1) Jeśli będę chory, nie pojedę ..., 2) Jeśli kupimy ..., pojedziemy ..., 3) Je-
śli wysłesz ..., dostaniesz ..., 4) Jeśli będziecie uczyć się ..., będziecie
mówić ..., 5) Jeśli Anna będzie zarabiał ..., nie będzie oszczędzać ..., 6) Je-
śli to dziecko zda test, pójdzie ..., 7) Jeśli państwo Kowalscy dostaną ...,
pojadą ..., 8) Jeśli będę ..., odwieź ..., 9) Jeśli Jan znajdzie ..., odda ...,
10) Jeśli będę mieć/miała ..., będę zapraszać ...

Przymyki

- 196** 1) b, 2) c, 3) b, 4) b, 5) c, 6) a, 7) c, 8) b, 9) b, 10) c
- 197** 1) nad, 2) Obok/Naprzeciw/Koło, 3) Na, 4) do/z, 5) O, 6) na, 7) na, 8) do,
9) u, 10) na/przy
- 198** 1) w; na/przy, 2) nad, 3) od; do, 4) bez, 5) do, 6) do/z, 7) Między, 8) dzie-
ki/przy, 9) do/po, 10) za
- 199** 1) w, 2) na, 3) w, 4) w, 5) w, 6) na, 7) na, 8) w, 9) w, 10) na
- 200** 1) morze, 2) morzem, 3) jeziorem, 4) jeziorem, 5) Warszawę, 6) czego,
7) czym, 8) górach, 9) góry, 10) górę

Spójniki

- 201** 1) czy, 2) i, 3) a, 4) czy, 5) ale, 6) a, 7) albo, 8) ale, 9) a, 10) albo/czy
- 202** 1) i, i, 2) Albo, albo, 3) Ani, ani, 4) i, i, 5) ani, ani, 6) albo, albo, 7) I, i,
8) i, i, 9) albo, albo, 10) ani, ani
- 203** 1) Chociaż/Mimo że, 2) więc, 3) Chociaż/Mimo że, 4) że, 5) że, 6) bo/dla-
tego że/ponieważ, 7) więc, 8) że, 9) Chociaż/Mimo że, 10) więc
- 204** 1) czy, 2) czy, 3) że, 4) że, 5) czy, 6) czy, 7) czy, 8) że/czy, 9) że, 10) że
- 205** 1) żebyś przyjechał/przyjechała, 2) żebyście załatwili/załatwiły, 3) żebyś
zamknął/zamknęła, 4) żebyśmy pojechali/pojechały, 5) żebyśmy zro-

bili/zrobiły, 6) żebyś napisał/napisała, 7) żebyście byli/były, 8) żebyśmy pracowali/pracowały, 9) żebyśmy ... pojechali, 10) żebyś posprzątał/pospzątała

206 1) żebyście zaczęli/zaczęły, 2) żebyśmy poczekali/poczekaly, 3) żeby ... strajkowali, 4) żebym ... palił, 5) żebyśmy ... odwiedzili/odwiedziły, 6) żeby ... poszły, 7) żebyśmy napisali/napisały, 8) żeby ... został, 9) żebym powiedział/powiedziała, 10) żebyś szedł/szła

Transformacje zdań

207 1) Przyjechałem do Polski dwa lata temu. 2) Nie było mnie wczoraj w pracy. 3) Ten student mieszka w domu studenckim. 4) Warszawa to stolica Polski. 5) Dla kogo kupiłeś te kwiaty? 6) Brak mi czasu. 7) Mam ochotę/chęć na kawę. 8) Kto zna tego pana? 9) Te dzieci nie są grzeczne. 10) Mam zamiar studiować ekonomię.

208 1) Ponieważ padał deszcz, nie poszłam na spacer. 2) Poza Jackiem i Ewą w domu nie było nikogo. 3) Nie wiem, skąd jest/pochodzi Adam. 4) Jan ukończył germanistykę. 5) Mam ochotę na herbatę. 6) Te kwiaty są koloru czerwonego. 7) Jeśli będę jutro w Gdańsku, pójde na Stare Miasto. 8) Czy mówisz po polsku? 9) Nie wiem, po ile są jabłka. 10) Dam wam znać, kiedy będę w Warszawie.

Ćwiczenia z lukami

209 1) a, 2) Oni, 3) ma, 4) studiuje, 5) jako, 6) studiował, 7) nazywa, 8) interesują, 9) mają, 10) na, 11) do

210 1) ma, 2) jest, 3) filologię, 4) na, 5) w, 6) chce, 7) do, 8) nie, 9) że, 10) za

211 1) godzinie, 2) do, 3) ma, 4) po, 5) w, 6) pracuje/spędza, 7) po, 8) i, 9) je, 10) mieszka, 11) miasta/(nazwa miasta), 12) nauczycielką, 13) obok/blisko/naprzeciwko, 14) Za, 15) kilka/parę/pięć..., 16) która

212 1) do, 2) tu, 3) temu, 4) skończył, 5) studiować, 6) na, 7) Kiedy/Jak, 8) interesuje, 9) szczególnie/specjalnie/głównie, 10) z, 11) starszego

213 1) są, 2) to, 3) we, 4) dwa/trzy/cztery, 5) z, 6) jako, 7) studiowali, 8) a, 9) tradycyj, 10) dziennikarzem, 11) pracuje, 12) w, 13) zadowolona/szczęśliwa

214 1) państwo, 2) nad, 3) bo/ponieważ/dlatego że, 4) jest/będzie, 5) swoje/wszystkie, 6) się, 7) z, 8) czego, 9) może, 10) nie, 11) ma, 12) co

215 1) temu, 2) do, 3) ani, 4) nie, 5) i, 6) musimy/trzeba, 7) chodzę/uczęszcam, 8) dużo, 9) język, 10) dla, 11) po, 12) jechać/wracać, 13) rozmawiać/mówić

216 1) spędziliśmy, 2) ładna/dobra/stoneczna ..., 3) jeździć, 4) wstawiliśmy, 5) w, 6) wracaliśmy/szliśmy, 7) oglądaliśmy, 8) mieliśmy, 9) się, 10) egzamin/kolokwium, 11) było, 12) czas/dzień/popołudnie, 13) nie

217 1) z, 2) że, 3) ją, 4) we, 5) do, 6) przyjechała, 7) o, 8) do, 9) była, 10) ona/za raz, 11) dzień

218 1) Za/Na, 2) czasu, 3) dwa/trzy/cztery/kilka/parę ..., 4) w, 5) południu, 6) ładne/znane/piękne ..., 7) wielu, 8) pociągiem/autobusem, 9) od, 10) jeździć/podróżować, 11) mieszkać, 12) wygodny/ładny/piękny ..., 13) na/przy, 14) koleżanki, 15) kuchnię, 16) bratem/mężem/ojcem ..., 17) studiowała/studiuwaliśmy, 18) razem

219 1) jest/będzie, 2) do, 3) że, 4) pojechać, 5) moim/jednym, 6) jeść, 7) po, 8) mieszka, 9) ma, 10) z, 11) do, 12) będziemy, 13) o, 14) dobry/ciekawy ...

220 1) jest/będzie, 2) na, 3) nie, 4) o, 5) do, 6) że, 7) do, 8) na/po, 9) za, 10) jest, 11) zobaczyć/oglądać, 12) trochę/kawałek, 13) ma, 14) tam/tu/sobie, 15) w, 16) potem/następnie, 17) nas, 18) na, 19) ma, 20) w, 21) nie, 22) Kiedy/gdy/jeżeli

221 1) Kochana/Droga, 2) długo, 3) bardzo/niezwykłe ..., 4) dużo/intensywnie, 5) zdałem, 6) mam/są, 7) do, 8) że, 9) niego, 10) zamiar, 11) Serdecznie

Ćwiczenia mieszane

222 1) b, 2) b, 3) a, 4) c, 5) c, 6) b, 7) a, 8) c, 9) c, 10) a

223 1) a, 2) a, 3) c, 4) a, 5) b, 6) c, 7) b, 8) a, 9) c, 10) a

224 1) moi przyjaciele, 2) moim przyjacielu, 3) moich przyjaciółach, 4) moim przyjacielem, 5) moimi przyjaciółmi, 6) mojemu przyjacielowi, 7) moim przyjaciółom, 8) mojego przyjaciela, 9) moich przyjaciół, 10) moich przyjaciół

225 1) zwierzęta, 2) zwierząt, 3) zwierzętom, 4) zwierzęciem, 5) zwierzętami, 6) zwierzęciu, 7) zwierzęcia, 8) zwierzętach, 9) zwierzęciu, 10) zwierzę

226 1) imiona, 2) imienia, 3) imion, 4) imieniu, 5) imionach, 6) imieniem, 7) imionami, 8) imię, 9) imiona, 10) imię/imiona

227 1) was, 2) kim, 3) cię, 4) tego filmu, 5) lodów owocowych, 6) tym tramwajem, 7) parku; ławce, 8) tę dziewczynę, 9) Szczecinie, 10) mojej ciotki

228 1) pianinie, 2) gitarze, 3) koszykówkę, 4) trąbce, 5) tenisa, 6) karty, 7) jakim instrumentem, 8) szachy, 9) siatkówkę, 10) flecie

229 1) czasu; tobą; teatru, 2) kim; piwo, 3) Moi kuzyni; Przemysłu, 4) osób; tej grupie, 5) stole; książek; gazety, 6) tym szpitalu; dobrych lekarzy, 7) znani polscy pisarze, 8) papierosów; alkoholu, 9) czego, 10) poniedziałku; czwartku

- 230** 1) Czyje, 2) zieloną kurtkę, 3) czego; młotką, 4) dachu, 5) sklepem; autobus, 6) stołem; białe lampy, 7) morzem; ładnej pogody, 8) sklepie; tanie lodówki, 9) godzinie drugiej, 10) moim nauczycielem
- 231** 1) pierwszego stycznia; w styczniu, 2) piątego lutego; w lutym, 3) szóstego marca; w marcu, 4) drugiego kwietnia; w kwietniu, 5) czwartego czerwca; w czerwcu, 6) siódmego lipca; w lipcu, 7) ósmego sierpnia; w sierpniu, 8) dziewiątego września; we wrześniu, 9) dziesiątego października; w październiku, 10) jedenastego listopada; w listopadzie, 11) dwunastego grudnia; w grudniu
- 232** 1) W zimie, 2) Na wiosnę, 3) W jesieni, 4) na wiosnę, 5) W zimie, 6) w lecie, 7) w jesieni, 8) Na wiosnę, 9) w jesieni, 10) W zimie
- 233** 1) tego hotelu, 2) łączę; kwiatów, 3) historii, 4) tym parku; starych drzew, 5) mojej dzielnicy; ładnych domów, 6) największym miastem, 7) rzecze, 8) wami, 9) wygodnych hoteli, 10) Internetcie
- 234** 1) pomoc, 2) matych dzieci, 3) tę piękną książkę, 4) znalazł, 5) starsza, 6) powieści kryminalnych, 7) mogłaby, 8) miałem, 9) taksówką, 10) dwie
- 235** 1) tym zwierzęciu, 2) lepiej, 3) Dwudziestego lipca, 4) jesienią/w jesieni, 5) mogłem, 6) takiego imienia, 7) pracę, 8) dwoje, 9) mi, 10) trzech
- 236** 1) napisała pani, 2) widział pan, 3) był/byłyście panie, 4) byli/byłście państwo, 5) byli/byłście panowie, 6) nie odwiedził pan/był pan, 7) nie wiedziała pani, 8) była pani, 9) przeczytali/przeczytałyście państwo, 10) zwidzieli/zwidziłyście panie
- 237** 1) ma pan, 2) chcą/chcecie państwo, 3) robią/robicie panowie, 4) wybierają się/wybieracie się panie, 5) ma pani zamiar, 6) pan czyta, 7) będzie pani oglądać, 8) jadą/jedziecie państwo, 9) idą/idziecie panie, 10) mają/macie panowie
- 238** 1) nie ma, 2) nie jest, 3) nie są, 4) nie ma, 5) nie jest, 6) nie jest, 7) nie jestem, 8) nie ma, 9) nie ma, 10) nie jest
- 239** 1) Mojego brata nie było ..., 2) Tego dziecka nie było ..., 3) Nie było ich ..., 4) Nie było ich ..., 5) Nie było mnie ..., 6) nie było cię ..., 7) Nie było nas ..., 8) Nie było nas ..., 9) ... nie było was ..., 10) ... nie było was ...
- 240** 1) nie było mnie, 2) nie będzie nas, 3) nie było nas, 4) Anny nie ma, 5) nie będzie ich, 6) nie ma ich, 7) nie było ich, 8) nie było mnie, 9) nie było go, 10) pani Marii nie będzie
- 241** 1) soli brak, 2) świeżego chleba brak, 3) ciasta brak, 4) biletów na ten film brak, 5) pączków brak, 6) tych tańszych pomarańczy brak, 7) wolnych pokoi brak, 8) wolnych miejsc brak, 9) herbaty „Assam” brak, 10) wody mineralnej brak

- 242** 1) Kiedy jedziesz do Opolą? 2) Do której jest czynna ta poczta? 3) Gdzie/Dokąd jedziesz na urlop? 4) Gdzie lubisz spędzać urlop? 5) Co kupiłeś wczoraj? 6) Czy to jest twój plecak? 7) Kim jest jej ojciec? 8) Na kogo czekasz? 9) Kto to jest? 10) O czym jest ten film?
- 243** 1) Jak długo/Ile lat ona już tu mieszka? 2) O której będziecie u nas? 3) Czy jest tu Jacek? 4) Gdzie stoi półka? 5) Czy to jest długopis? 6) Co robisz? 7) Którego mamy dzisiaj? 8) Ile osób tu pracuje? 9) Ilu studentów mieszka w tym pokoju? 10) Jakiej/Jakiego koloru są te kwiaty?
- 244** 1) Z kim chcesz iść do kina? 2) Dla kogo jest ta paczka? 3) Czym się interesujesz? 4) Czego szukasz? 5) O czym oni rozmawiają? 6) Komu Adam dał te dokumenty? 7) Czym pojedziemy do domu? 8) Kto jest autorem tej książki? 9) Z czego jest ta torba? 10) Na co czekasz?